

A BUDAPESTI VÁROSI KÖNYVTÁR ÉRTESÍTŐJE

1918
XII. ÉVFOLYAM 1-3. SZÁM

TARTALOM:

A Városi nyilvános könyvtár 11. évi jelentése az 1917. évről .. 1	Mezőgazdaság .. 64
Braun Róbert: A könyvtári gyakornokok tanítása .. 24	Iparpolitika .. 64
A könyvtár kurrens főiőiratai- nak jegyzéke, 1918. .. 27	Közlekedés .. 64
A Központi Könyvtár új szerze- ményei 1918 febr.—jún. .. 49	Kereskedelem .. 65
Általános munkák .. 49	PéNZ. Hitelügy .. 65
Bővelet .. 50	Biztosításügy .. 66
Vall. Egyház .. 51	Pénzügy .. 66
Társadalomtudomány .. 52	Néprajz .. 66
Statisztika. Népesedés .. 54	Természettudomány .. 67
Államtudomány .. 54	Közegészségügy .. 67
Társadalmi kérdés .. 56	Művészet .. 67
Jogtudomány .. 58	Irodalom .. 68
Közigazgatás .. 60	Történelem .. 68
Közoktatás .. 61	Földrajz .. 69
Közgazdaság .. 62	Életrajzok. Emlékiratok .. 69
Bányászat .. 63	Adományozók jegyzéke, 1918.
	I. felében .. 71
	Hírek és közlések .. 72
	Név- és címmutató a szerze- mények jegyzékéhez .. 74

E szám ára 60 fillér

BULLETIN DER
STADTBIBLIOTHEK
VON BUDAPEST

1918 12. JAHRG. Nr 1-3

BULLETIN OF THE
BUDAPEST
PUBLIC LIBRARY

1918 12th YEAR No 1-3

Betűrendes tárgymutató a szerzemények jegyzékéhez

Sachregister — Subject index

Alkalmazott tudományok	67a	Gazdaságtörténet	63a	Nemi élet	53a
Allam és egyház	55a	Gyermekvédelem	61a	Nemzetiségi kérdés	55b
Allami pénzügy	66a			Népiskolák	62a
Allampolgári nevelés	62a	Hadügy	60b	Népesedés	54a
Allamtudomány	54b	Hajózás	65a	Néprajz	66b
Általános munkák	49a	Hírelügy	65b	Nőkérdés	58a
Anyá- és csecsemővédelem	61a				
Archivisztika	69a	Iparpolitika	64b	Pártok	56a
		Irodalom	68a	Pedagógia	61b
Bányászat	63b	Jog	58a	Pénzügy	65b
Belpolitika	55b	Jótekonyság	60b	Protestáns egyház	51b
Biztosításügy	66a				
Bölcsélet	50b	Kereskedelem	65a	Saitó	50a
Büntetőjog	59a	Könyvészet	49a	Statisztika	54a
		Könyvtárügy	49b	Szabadoktatás	62a
Család	53a	Középsztyál	58a	Szakszervezetek	57a
Csecsemővédelem	61a	Közjog	58b	Szegénység	60b
		Közlekedés	64b	Szociálistizmus	57b
Demokrácia	55a	Kereskedelmi jog	59b	Szociográfia	53b
Diplomatika	69a	Közegészségügy	67a		
		Közélelmzés	63b	Társadalmi kérdés	56a
Egyetemek	62b	Közgazdaság	62b	Társadalomtörténet	54a
Egyház	51a, 55a	Közigazgatás	60a	Társadalomtudomány	52b
Egyházjog	59b	Közüktatás	61b	Természettudomány	67a
Életrajzok	69b	Közüégi adók	66b	Történelem	68b
Emlékiratok	69b	Közüégi igazgatás	60b	Történelembölcsélet	69a
Erkölcsbölcsélet	51a	Közüisztviselők	60a		
Eugenika	53b			Ujságírás	50a
		Lakáskérdés	57a	Üzemtan	63b
Fajsziológia	53a	Lélektan	51a		
Fertőző betegségek	67b	Magánjog	59b	Választójog	58b
Földbirtok	64b	Mezőgazdaság	64a	Vallás	51a
Földrajz	69b	Munkaidő	56b	Vallásos nevelés	62b
		Munkáskérdés	56a	Vallástudomány	52a
Gazdasági földrajz	63a	Művészet	67b	Vámügy	65b
Gazdasáspolitiká	63a			Városi egészségügy	67b

A Városi Nyilvános Könyvtár 11. évi jelentése, az 1917. évről. *)

11. Jahresbericht der Budapester Stadtbibliothek über ihre Tätigkeit im Jahre 1917

11th Annual report of the Budapest Public Library for the year 1917

A könyvtár szerves része a környező társadalomnak; a társadalom egészét érintő változások nem hagyhatják érintetlenül a könyvtárat sem. Ha kimenekedtünk volna a háborúból, talán új eredményekről és új fejlődésekről számolhatnánk be. Így, sajnos, csak a régi háborús irányzatok továbbélését állapíthatjuk meg.

Ezek pedig hova-tovább végzetes helyzetbe sodorják a magyar könyvtárügyet. Az 1916. év végére a könyvek átlagos drágulását 45°/o-ra becsültük. De már jeleztük, hogy az igazi drágulás a könyvkiadó és a könyvkötő-iparban tulajdonképp csak azután indult meg. Ezt ma, sajnos, számszerű adatok igazolják. 1914 óta 1917-ig, vagyis három év alatt a magyar szépirodalmi könyv közel 70°/o-kal, a magyar tudományos kerekén 200°/o-kal drágult meg. A német ipar e téren is inkább tartott mértéket, csak úgy, mint a termelés más ágaiban; mégis az átlagos drágulás úgy a szépirodalomban, mint a tudományos irodalom terén ott is körülbelül 60—70°/o. Hasonló az arány az angol és a francia könyvpiacra. Számítsuk ehhez a rendkívüli árfolyamkülönbségeket és a szokásos könyvkereskedői engedelmények megkurtítását s akkor bizvást elmondhatjuk, hogy csak a nyers könyvek drágulása átlagosan legalább 100°/o.

Ehhez kell vennünk a könyvkötés drágulását. 1914-ben egy félvászonkötés átlagos ára 3·60 K volt; 1917 második felében 7·55 K; ez 110°/o-os emelkedést jelent. A félbörkötés megfelelő árai 7·34, illetve 20·30 K; ez 176°/o. A granitol kötés 188°/o-kal drágult. 1914-ben az új gyarapodásnak még 53°/o-át tudtuk kötött állapotban beszerezni; 1916-ban még 38°/o-át; 1917-ben már oly kevés könyv került kötött állapotban piacra, hogy hányaduk gyarapodásunkban 29°/o-ra esett le. Azelőtt beszerzéseink kisebbik felét, most már 70°/o-át kellett magunknak kötetnünk. Helyesebben: kellett volna; mert a múlt évben már felét is alig tudtuk a mestereknél elhelyezni és értékes és aktuális könyvek ezreit nem bocsáthattuk forgalomba.

Ezekkel a nehézségekkel és ezzel az ilyenformán legalább 200°/o-ra becsülhető drágulással hogyan birkózhattunk volna meg! Hisz összes könyvbeszerzési és könyvkötési hitelünk 1914 óta mindössze 17°/o-kal emelkedett.

*) A nagy drágaság és papírhány miatt ezúttal a szokásos függelékeknek csak egy részét nyomtatjuk le; a többit érdeklődők meglehetnek a titkárságban.

Hasonlóképen tovább is érvényben voltak a mult évi jelentésünkben megállapított egyéb háborús bajok: a személyzet hullámlása, a könyvbeszerzés nehézségei stb. Ezekhez számszerűleg is megállapíthatóan újabbak járultak. A háború egyik újabb tünete gyarapodásunk nyelvek szerinti megoszlásában nyilvánkozik meg: abban, hogy míg egészen 1915-ig a magyar nyelvű gyarapodás évről-évre fogyó tendenciát mutatott, azóta ez az irányzat megfordult. A fogyó irányzat magyarázata azelőtt sem az volt — amint azt egy idevágó nyilvános bírálattal alkalmából kétségbevonhatatlan számadatokkal bebizonyítottuk —, mintha bármiképen előnybe helyeztük volna az idegen nyelvű irodalmat; kimutattuk, hogy a Könyvtár sokszorosan nagyobb arányban gyarapszik magyar könyvek által, mint amilyen a magyar könyvtermelés aránya a külföldihez; a Könyvtár telítve volt magyar könyvvel és valósággal öröködtünk, hogy antikváriusok ajánlataiból és katalógusokból kihalásszuk azt a kevés, szakmánkba vágó magyar könyvet, amely könyvtárunkban nincs meg. A háború ezt a helyzetet gyökeresen megváltoztatta. Nem ugyan a magyar könyvtermelés arányainak eltolása által, hanem a nemzetközi tudományos és kereskedelmi kapcsolatoknak mind erősebb meglazításával. 1915-ben beszerzéseink 55·8%-a volt magyar nyelvű; 1917-ben már 77·5%-a. Alig hisszük, hogy ebben valaki is, aki a kultúra és a tudomány fejlődési törvényeit ismeri, örvendetes hatását állapítaná meg a háborúnak. A magyar kultúra azokban a korszakokban volt a legvirágzóbb és legtermékenyebb, amikor önálló életerejé tudatában nem zárkózott el a külföldi kulturakapcsolatok elől; példa rá Mátyás korszaka, a reformáció ideje, az irodalmi megújulás, a mult század reform-korszaka. Féltő, hogy ezeknek a kulturális kapcsolatoknak a meglazulása senyvesztő hatással lesz a most felnövő nemzedék kulturális és tudományos állapotára és alkotóerejére.

Annál inkább lehet ettől tartani, mert a forgalomnak nyelvi megoszlása még fokozza ezt az irányzatot. A Központi könyvtárban 1916-ban a magyar nyelvű olvasmányok aránya 41·3% volt; 1917-ben már 48·4%. Ebben a háború egy másik hatásának tünetét is kell látnunk, amelyet az itthon maradt polgári népesség megoszlására gyakorolt. Minél tovább tart, annál erősebben tizedeli meg az értelmiség katonaköteles korosztályait. 1914-ben Központi könyvtárunk kölcsönzőinek két legerősebb kontingensét a szabad foglalkozásúak és a főiskolai hallgatók szolgáltatták; azok 19, ezek 21%-kal. Ez természetes volt és megfelelt könyvtárunk anyagának és hivatásának. Azóta mindkét kategória aránya évről-évre csökkent, míg végül 1917-re a liberális foglalkozások fokozatosan lesüllyedtek 11%-ra, a főiskolai diákok 12%-ra. Helyükbe nyomult a középiskolai tanulók tábora. Bár a Központi könyvtár csak 16-ik évüket betöltött ifjakat vesz föl kölcsönzői sorába, arányuk 7·8%-ról fokozatosan 24·2%-ra emelkedett s így ma ők alkotják a Könyvtár használóinak legerősebb rétegét. Nyilván ezeknek csekélyebb nyelvismerete okozza a használatban is a magyar nyelv előrenyomulását. Bizonyára örülnünk kell annak, ha ily nagyszámú fiatal ember foglalkozik már ebben a korban komoly tanulmányokkal; hiszen a Központi könyvtár anyaga

eleve csakis komolyabb studium eszközével szolgálhat. Mégis nem lehet elnyomni azt az aggodalmat, hogy az értelmiségi foglalkozásúaknak és az értelmiségi pályára készülő főiskolai hallgatóknak oly jelentékeny hányada szakította meg kapcsolatát a tudománnyal, hogy ez a háború befejezése után is kulturális életünk folytonosságának oly mélyreható megszakítását, akkora hézagot fog teremteni, amelyet csak évek multával fog kitölteni a háború által intellektuális útjairól le nem terített legifjabb nemzedék szellemi termelő munkára megérése.

Minden jól szervezett, a tudományos és a gyakorlati életet egyforma gondal szolgáló könyvtár működése és különösen forgalma valóságos mikrokozmosza a környező szellemi világnak. Ezért hisszük, hogy a Könyvtárunk életéből levont ezek a tapasztalatok nagyjából érvényesek Magyarország egész szellemi életére, de mindenesetre a szellemi tudományok körére. És ezért merjük mondani: ha egyáltalán volt hatásuk tudományos és kulturális intézményeinknek, egész értelmi és műveltségi emelkedésünknek az ország és a nemzet minden egyéb területen való fejlődésére és ha ebben az értelmi emelkedésben volt valamelyes része a magyar könyvtárügynek, — akkor nem szabad e tapasztalatok után, hogy a közösségeink sorsát intézők számára a háború után következő súlyos gazdasági bajok okul vagy mentségül szolgáljanak a kulturális feladatok oly fokú elhanyagolására, amint az a háborúban történik. Nem lehet elhinni, hogy ha a javított népoktatás és a továbbképzés intézményei: a szakiskolák, szabadiskolák és könyvtárak a háború előtt is nem fényűzési berendezés, hanem a mai ipari és mezőgazdasági szervezet által kikényszerített szükségesség, gazdasági életünk valamennyi ága legnagyobb hatékonyságának nélkülözhetlen előfeltételei és eszközei voltak, hogy akkor a háború után, amikor éppen minden testi és szellemi erőnknek teljes megfeszítésére lesz szükség, inkább legyenek nélkülözhetők. Azt tartjuk, hogy a háború után még inkább kell hogy minden átgondolt gazdasági és kulturpolitika legelső sorban az értelmi továbbfejlődés — sőt sajnos nem is továbbfejlődés, hanem csak színvonalon maradás — eszközeiről megfelelően gondoskodjék. Ezek között ma, a géptechnika és a világgazdaság korszakában a könyvtárak a legelső sorban állanak. S ezért semmiféle pénzügyi nehézségekre való hivatkozással nem lehet elhallgattatni a magyar könyvtárügy vezetőinek remélhetően majd hangosan megnyilatkozó igényét, hogy megfelelő anyagi eszközök rendelkezésre bocsátásával kompenzálják azt a viszonylagos visszafejlődést, amelybe a háború sodorta őket.

HÁBORÚS SEGÍTŐ MUNKA

Kriegshilfsarbeit — War help work

(L. az 1. sz. függelékét.)

A Könyvtár sajtóképeni feladatainak megnehezítése nem akadályozott abban, hogy ugyanolyan buzgalommal ne folytassuk az Országos Hadsegélyző Bizottság számára vállalt munkánkat a sebesültek és a harctéren levők olvasmányai ellátása körül, mint azelőtt. Természetes azonban, hogy ennek az akciónak méretei évről-évre szűkülnek: kevesebb a rendelkezésünkre

bocsátott könyv és a kórházak is jórészt telítve vannak már. Az elmúlt évben összesen 78.200 db könyvet és füzetet és 13.200 folyóiratszámot kaptunk. Kiosztottunk 61.000 könyvet és füzetet és 32.000 folyóiratszámot. Ezzel a háború kezdete óta általunk feldolgozott anyag 1,627.400, a szétosztott anyag 1,594.000 db-ra emelkedett, ami 1396 hadikórházban, valamint több fogolytáborban és sok harcéri csapattest közt járult hozzá a háború szellemi és erkölcsi kártevéseinek ellensúlyozásához.

KÖNYVTÁRI BIZOTTSÁG

Bibliothekscommission — Library committee

Sem a Könyvtári Bizottság, sem a Deák Ferenc-könyvtár bizottsága a jelentés évében ülést nem tartott.

HELYISÉGEK

Räumlichkeiten — Rooms

Elmúlt az az év is, amelyben ha nincs háború, emberi számítás szerint új palotánkba be kellett volna költöznünk. Amikor 1912-ben a Központi Könyvtár mai helyiségeit jelölte ki a székesfőváros tanácsa ideiglenes helyiségünkül, addig amíg a Könyvtár új épülete elkészül, akkor úgy terveztük, hogy már 1916-ban elhagyhatjuk az ideiglenes helyiséget; és ennek megfelelően az 1916-ra várható maximális állománynak és forgalomnak méreteihez szabtuk annak berendezését. De már akkor nem számoltunk eléggé a középítkezések közkeletű határidejével, mert 1912-ből 1914 lett, amire csak az ideiglenes helyiségbe beköltözhattünk; és mivel a háború egyelőre levette a napirendről az új épület ügyét is, még további évekig kell számolnunk ezzel az ideiglenességgel.

Ebbe egyelőre bele kell nyugodnunk. De nem mulaszthatjuk el, hogy úgy a többség, mint a Könyvtár zavartalan működésében érdekelt közönség figyelmét fel ne hívjuk arra, hogy igen rövid idő kérdése, hogy ezekben a helyiségekben a Könyvtár terjeszkedési lehetőségeinek szélső határát elérje. A jelentés évében végleg kiköltözött az 1. sz. fiók, de amit ezzel nyertünk, az alig volt elegendő arra, hogy az addig nagy zűszoltsággal küzdő Fiókközpont és a Házikönyvkötészet szabadabb lélegzethez jusson. A Raktár teljesen ki van használva. Ha az állványokat tovább sűrítjük — aminek legfeljebb egy éven belül meg kell történnie, — a forgalom gyorsasága és pontossága óvhatatlanul meg fogja sínyleni. A hivatalnokok dolgozó szobái már is kezdenek megtelni könyvekkel s ma holnap e tekintetben ugyanott leszünk, ahol régi helyiségünkben voltunk: a tisztviselők munkáját mindjobban megnehezíti és zavarja munkahelyük szűkössége és nyugtalansága. Hogy újra be ne következék az a helyzet, amely a Központi Városházán annak idején végül a Könyvtár bezárását követelte meg, jó eleve kell a helyiség kérdésének, ha ugyan újra csak ideiglenes megoldásáról gondoskodni. Anélkül, hogy az új könyvtárépületről lemondani akarnánk, mégis, tekintettel arra, hogy a béke első éveiben is másra, mint lakásépítésre, aligha áll majd rendelkezésre építő anyag, azt hisszük, hogy a jelenlegi épületben kellene valamelyes terjeszkedés lehetőségét biztosítani úgy a Könyvtár, mint a helyszűke miatt nem kevésbé szenvedő főreáliskola számára és pedig negyedik emeletnek ráépítése által. Ez bizonyára nem volna oly igénybevétele az építőiparnak, amely érezhetően befolyásolná a lakástermelést; a Könyvtárnak azonban, valamint a reáliskolának további két-három évi respiriumot biztosítana. Ezalatt pedig dülőre kell jutnia az új épület ügyének is.

Egyébként a helyiségek dolgában lényeges új mozzanat nem merült fel. A Neumann-könyvtár ügye végre a közgyűlés elé került, amely június 27-én hozzájárult, hogy az az István-út és Aréna-út sarkán építtessék fel. Az 1. sz. fiók olvasóterme megnyílt a Királyi Pál-utcai bérház első emeletén, barátságos, világos és célszerű helyiségben. Máskülönb a már azelőtt elpanaszolt bajok: minden romlik és kopik, amit el nem hordanak, az eltörik,

bepiszkolódik vagy másképp rongálódik meg; minden javítás és minden új munka végnélküli küzdelmet jelent anyagokért, árakkal, mesterekkel, munkásokkal. Belső adminisztrációnk ezen apró-cseprő gondjai több energiát fogyasztanak el, mint a béke boldog éveiben a legnagyobb szabású tervek megvalósítása.

PÉNZÜGYEK

Finanzen — Finances

(L. a 17. és 18. sz. függelékeket.)

A háború óta először emelkedett a könyvtári előirányzat jelentékeny mértékben: 48.904 koronával 356.780 K-ra; százalékban számítva 15·88⁰/₀-kal. De már feljebb megállapítottuk, hogy mindez illuzórius az általános drágulás arányaival szemben. Ha ehhez vesszük, hogy ez emelkedés összegének közel kétötöde a személyzeti kiadásokra esik, anélkül, hogy ennek hasznát inkább láttuk volna mint az előző években, mert hiszen az új szervezetek, amelyeknek költségei ez emelkedés javarészét indokolják, életbe nem léptek, és közel egyharmadát oly rendkívüli hitelek, amelyeket, minthogy fióképítésre és bővítésre voltak szánva, csak úgy használhattunk volna fel, ha a reménylett béke bekövetkezett volna, akkor újra csak azt állapíthatjuk meg, most már harmadszor: hogy a Könyvtár költségvetése nem emelkedett. Ennek leghűbb fokmérője a könyvbeszerzés és könyvkötési hitel emelkedése volna. Ez azonban összesen 5·15⁰/₀-ot tett ki, ami a szükségletnek legalább 200⁰/₀-kal való növekedésével szemben valóban a semmivel egyenlő.

Hálásan emlékszünk meg ehelyt is a Magyar Siemens-Schuckert művek igazgatóságának 500 K-s adományáról, melyet az ipari munkásság könyvtára céljaira küldött.

Ismét emelkedtek a Könyvtár házi bevételei; kölcsön és intődíjakból, kiadványok és másodpéldányok stb. fejében ez évben már 14.891 korona folyt be. Hasonlóan emelkedett házipénztárunk forgalma is: az összes bevétel 252.189·99 K-t, a kiadás 251.819·80 K-t tett ki, vagyis az összes forgalom 504.009·79 K volt.

SZERVEZETI ÉS SZEMÉLYZETI ÜGYEK

Organisation und Personalangelegenheiten — Organisation and Staff

(L. a 19. és 20. sz. függelékeket.)

A közigazgatási személyzet státuszrendezésére vonatkozó, még 1914. évi határozatot a kormány a háborús viszonyokra való hivatkozással a múlt évben sem hagyta jóvá. Miként az összes közigazgatási ágakat, úgy a Könyvtárt is súlyosan érintette ez. Ennek hatása alatt a Tanács és a Közgyűlés 1917. évi 1083. sz. alatt új rendezést határozott el, amelyben a könyvtárra vonatkozólag is fontos változások foglaltatnak. Nevezetesen az igazgatót az V. fizetési osztályba sorozza, a könyvtárosi szakon 2 segédkönyvtárosi, a könyvtári tisztizakon további 2 I. osztályú főtiszt, 1 II. osztályú főtiszt, 1 I. osztályú és 2 II. osztályú tiszt állást szervez a titkári állás egyidejű megszüntetése mellett; ezenkívül a kezelőtisztek státuszában a könyvtárnak 5 állást biztosít. E szervezetek folytán a Könyvtár végleges személyzetének létszáma ez volna: a könyvtárosi szakon 8, a könyvtártisztizakon 13, a könyvtári kezelőtisztizakon 5, összesen tehát 26 állás. Ha az átlagos fizetések és az előlépés kilátásai szempontjából a Könyvtár személyzete még így is elmaradna a megfelelő képességű többi szak mögött, hálásan ismerjük el, hogy ez a határozat számos sérelmet orvosolna és az előrehaladásra való jogos igényeket néhány évre kielégíthetné; különösen pedig lehetővé tenné rátermett fiatal erőknél a könyvtárhoz vonzását. Sajnos, minderről csak feltételek formában beszélhetünk, mert a kormány mindeddig ezt a határozatot sem hagyta jóvá.

Ezt a késedelmességet és az abból származó haszon elmaradását annál inkább sanyeljük, mert a Könyvtárt súlyos pozitív veszteség is érte az elmúlt évben. Dr. Madzsar József

aligazgató a háború kitörése óta tevékenyen részt vett háborus segélyakciókban, utóbb pedig mint az anya- és csecsemővédelem ügyeinek székesfővárosi előadója és az Országos Stefánia Szövetség ügyvezető igazgatója, oly mértékben volt igénybe véve ezen fontos funkciói által, hogy csak a legnagyobb önfeláldozással szentelhetett még időt a könyvtárnak is. Minthogy anya- és csecsemővédelmi országos funkciói mind erősebben elfoglalták, szeptember 1-től kezdődő hatállyal a polgármester úr végül felmentette aligazgatói teendői alól és a közegészségügyi osztályba osztotta be. Ezzel, más fontos közügy javára, különleges szervező képességű és munkabírású, gyors és biztos áttekintésű és elhatározású, a Könyvtár céljaitól teljesen áthatott lelkes munkatársról kellett lemondanunk, aki kivált fiókrendszerünk megszervezésével elévülhetlen nyomot hagyott maga után. Alulírott pedig különösen fájlalja benne annak a hivatalnokának elvesztését, akire mindenkor teljes bizalommal bízhatta maga helyett a Könyvtár vezetését.

A személyzet hivatali állapotában több változás történt. Az április végén tartott választáskor a Tanács 1917 május 1-i hatállyal dr. *Krisztics* Sándor id. könyvtárost a régen megérdemelt valóságos könyvtárosi állásra, *Prückler* Ilka és *Lesskó* Béla id. hivatalnokokat kezelőtisztekké választotta. Valamennyi ideiglenes hivatalnok előlépett egy fokozattal. Új id. hivatalnokok, akik még az év végén is szolgálatban voltak: *Szigeti* Gabriella május 15-től, *Varga* István művezető július 1-től, *Tuczentaller* Lujza augusztus 7-től, dr. *Cherestesiu* Viktor augusztus 13-tól és a Levéltárból áthelyezett *Várady* Gyula november 1-től. Állásáról lemondott: E. *Heller* Margit. A hadbavonult *Bernáth* Gusztáv beosztott számv. tiszt helyére a polgármester úr *Ronchi* Győző számtisztet rendelte ki rendkívüli munkára. Ugyancsak hadbavonultak az év elején: *Szvacsina* Károly és *Baranyai* Bálint gyakornokok. Bár a gyakornoki fizetéseket és az esti pótlékokat újból felemelte a Tanács, a személyzet hullámzása nagyobb mérvű volt, mint az előző évben: a napidíjasokat is beszámítva belépett 30, kilépett 33 alkalmazott. Hasonlóképpen romlott a betegségi mulasztások eredménye is, amint azt most már 7 évre vonatkozólag a következő összeállítás mutatja:

Betegség miatt mulasztott napok kimutatása:

É v	Férfi hivatalnokok		Nőhivatalnokok	
	Betegnapok átlagos száma	Az összes munkanapok %-a	Betegnapok átlagos száma	Az összes munkanapok %-a
1911	7.0	2.0	28.0	7.8
1912	8.2	2.3	24.0	6.6
1913	5.8	1.7	20.2	6.0
1914	3.8	1.1	27.5	7.6
1915	4.9	1.4	26.2	7.3
1916	6.8	1.8	35.2	9.6
1917	7.2	2.0	39.9	10.9

*

Elégtételünkre szolgál, hogy a jelentés évében is két jelentékeny fővárosi szakkönyvtárnak vezető tisztviselője tanulmányozta hosszabb ideig gyakorlati közreműködéssel is könyvtárunk ügymenetét. Ezek: dr. *Bakonyi* Hugó úr, az Orsz. Pedagógiai Könyvtár és *Barcza* Imre úr, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara könyvtárosa. Ezenkívül a Szabad Lyceum Máv. északi főműhelyének tanulmányi osztálya és a Népművelő Társaság női továbbképző tanfolyamának hallgatói szakszerű vezetés mellett megtekintették a könyvtárt.

Itt említjük meg, hogy saját személyzetünk számára decemberben orosz tanfolyamot rendeztünk, melyet a könyvtárhoz beosztott két orosz hadifogoly-önkéntes vezetett.

A könyvtári szabályrendelet tervezete végre a közgyűlés elé került, mely azt 402. sz. határozatával április 18-án elfogadta. Ennek a határozatnak a jóváhagyása sem érkezett le az év végéig.

Egyebekben azon voltunk, hogy szervezetünk kipróbált elveit a mind nagyobb munka-terher ellenére fenntartsuk és, ahol lehet, javítsuk. Az iroda forgalma, amely az 1916. évi 23.765 elintézésel szemben 30.881-re vagyis havonként átlag 600-zal emelkedett, eléggé mutatja az ügyek sokasodását és bonyolódását. A havonként tovább is megtartott osztályvezetői értekezleteken számos üdvös szervezeti javítást beszélünk meg és határoztunk el; így különösen a késedelmes kölcsönzőkkel való eljárás, a fiókkönyvtárak elszámolásai, a statisztikák egyeztetése és a különgyűjtemények szabályzatai tekintetében.

GYARAPODÁS

Zuwachs — Accession

(L. a 2. és 21—27. sz. függelékeket.)

A Könyvtár 1917-ben 24.103 darabbal gyarapodott; 1916-ban 22.226-tal. Ez az adat látszólag megcáfolja panaszainkat a könyvbeszerzés nehézségeiről. Valójában azonban úgy áll a dolog, hogy a Központ gyarapodása 10.574-ről 7345-re süllyedt, a fiókoknál pedig azért emelkedhetett 11.652-ről 16.750-re, mert csak a jelentés évében vehettük számba — ha ugyan nagyrészt csak a Fiókközpont raktára számára — a múlt évi jelentésünkben már említett Lukács—Lantos-féle vételt, úgy, hogy a valóságos gyarapodás itt is csak 7630 kötet. Ha pedig a Központ beszerzéseit még tovább elemezzük, kitűnik, hogy a vásárolt könyvek száma szinte felére csökkent: 6659-ről 3468-ra. Ez mutatja, mily erős küzdelmet kellett folytatnunk, lehet mondani, minden egyes könyvért. Ennek ellensúlyozására jobban erőltettük a revíziót és valóban sikerült régi anyagunkból és csak ideiglenesen feldolgozott egyéb gyűjteményeinkből az előző évi 4577 db-bal szemben 8288 db-ot átvinnünk a revízió. Ezzel sikerült a revízió még át nem ment anyagot 40.000-ről 30.000-re, a Központi könyvtár állományának immár csak $\frac{1}{4}$ -ére leSORÍTANI, noha ebben benne van már a márciusban sok huza-vona után Bécsből végre hazaszállított Thallóczy-könyvtár anyaga is.

Végösszegben a Könyvtár állománya az év végén 162.675 kötetre rúgott. Ebből le van már vonva az a szám, amellyel új becslésünk szerint a revízió még át nem ment anyag, valamint selejtezés folytán a fiókok állománya csökkent. Az összes számból a Központi könyvtár állománya 112.498, a fiókoké 50.177 kötet.

Egyébként jelentősebb változások a gyarapodás körülményeiben nem voltak. Hogy a magyar nyelv úgy a Központ, mint a fiókok beszerzéseiben erőteljesen előtérbe nyomult, már említettük. Ezt természetesen leginkább a német sinylette meg, meg talán azért is, mert a háborús papír- és nyomdaínség ellenére a német könyvpiacra annyira elburjázott a tisztán napi értékű vagy egészen értéktelen háborús irodalom, hogy vásárló kedvünk sem volt valami nagy. Aránylag erősen csökkent az angol nyelvű gyarapodás, legfőként azért, mert amerikai könyvet és folyóiratot szinte lehetetlen volt szerezni. A gyarapodás szakok szerinti megoszlása csupán a fiókoknál mutat lényegesebb eltolódást és pedig a szépirodalom javára, amiben az említett nagy vételnek van főrésze.

A Központi Könyvtár a múlt évben is vásárolt néhány jelentékenyebb művet. Gazdaságtörténelmünk fontos forrása az *Ausweise üb. d. Handel von Österreich*; ennek 1831—45, 1847—48 és 1874. évi köteteivel sikerült sorozatunkat kiegészítenünk. Fontos várostörténeti mű a *Geschichte der Stadt Wien* (1897—914) 5 folió kötet. Kossuth *Országgyűlési tudósításainak* sorozatát kiegészítettük az 1834 nov. 25—1835 dec. 30-ig és 1839 jún. 7—1840 máj. 13-ig terjedő számokkal. Stb.

Mint már említettük, a tavasszal leszállítottuk Thallóczy Lajos könyvtárát Bécsből. Az évek során sok értékes magánkönyvtárt kaptunk vagy vásároltunk, de mondhatjuk, hogy belső értékre a Thallóczy-félenél értékesebbet keveset. Erről valóban el lehet mondani, hogy könyvedvelő gyűjtötte ugyan, de könyvhöz értő és tudós könyvedvelő; mert valóban alig van a gyűjteménynek egyetlen darabja, amely valamilyen viszonylatban nem volna az elhunyt

kiváló tudós és államférfiú studiumaival; és igen sok külsőleg jelentéktelen vagy aprólékos, amelynek belső értékét valóban csak a szakavatott tudós és kutató ismerhette föl.

Egyéb nagyobb adományban vagy fontosabb vételben a múlt évben nem volt részünk. De ki kell emelnünk *Gárdonyi* Albert főlevéltárnok úr előzékenységét, aki több mint 5000 újságszelvényt engedett át a székesfővárosi Levéltár anyagából, és *Vérsi* József nyug. min. tanácsos úrnak, a *Pester Lloyd* főszerkesztőjének nagy jóindulatát, aki a szerkesztőségbe érkezett könyvekből 138 db-ot és folyóiratot utalt át. Egyébként is sokan tiszteltek meg ez évben is ajándékaikkal, főként sok szerző kereskedelmi forgalomba nem került munkájával. Az ajándékok száma nem kevesebb, mint 2576 darab, összes gyarapodásunknak 10·7⁰/₀-a. Adományozóink névsorát hálás köszönetünk kifejezésével ehelyütt is közöljük:

Nagyobb adományozók:

Braun Róbert főkönyvtáros	21	Madzsar József könyvtári aligazgató . . .	27
Braun Róbertné könyvtári id. hiv.	13	Markos Györgyné	55
Erdélyi Sándor cégjegyző	27	Pester Lloyd szerkesztősége	138
Gohl Ödön ny. nemzeti muz. igazgató ör	67	Szabó Eryin könyvtárigazgató	30
Gross Magda könyvtári id. hiv.	61	Wildner Ödön tanácsnok	13
Kóhalmi Béla könyvtártiszt	16		

Egyéb adományozók:

MAGÁNOSOK

Ábrahám Sándor tanácsnok, Szilágyosmlyó (1), Áldásy József jegyző (1), Bajó János árvaszéki ülnök, Szekszárd (1), Bakonyi István (6), Balanyi György tanár, Szeged (2), Bánfi Oszkár bankbizományos (3), Bánó Miklós mérnök (1), Bartha Richard min. tanácsos (1), Baumgarten Nándor közig. bíró (1), Beck Dénes pénzügy. igazgató (1), Beck Salamon ügyvéd (1), Bencsik János ny. főgimn. tanár (5), Bocsor Lajos (1), Boros János gör. kath. nagyprépost, Lugos (2), Bródy Ernő országgyűl. képviselő (1), Buday Dezső egyet. m. tanár, Kecskemét (1), Csánki Dénes főv. múzeum h. vezetője (1), Cugnet Károly francia nyelvtanár (1), Czákó Ambró főgimn. tanár (1), Czeglédy István kir. tanfelügyelő (3), Czóbel Ernő tanár (1), Darvasy Károly szföv. főmérnök (1), Demény Károly posta- és táv. főigazgató (1), Demjén Géza szföv. tanácsnok (1), Dezső Gyula jogakad. tanár, Kecskemét (1), Dietz Károly államrendőrségi fogalmazó (1), Donáth Gyula egy. tanár (3), Dornig Henrik rendőrtanácsos (3), Eckhardt Sándor tanár (1), Emödi Aladár honvédezedorvos (1), Ereky Károly igazgató (1), Fazekas Oszkár ügyvéd (10), Felek László (1), Ferenczi Imre szföv. szakelőadó (1), Forbáth Tivadar ügyvéd (1), Friedrich Vilmos egy. m. tanár (1), Gaberdeén Rezső tanár, Rákospalota (1), Gergely György jogakad. igazgató, Máramarosziget (1), Geröcz Kálmán jogakad. tanár, Sárospatak (1), Grossmann Zsigmond rabbi (1), Gulyás József főgimn. tanár, Sárospatak (2), Györfly István múzeumi segédőr (9), György János tanár (4), Györy Loránd min. o. tanácsos (1), Halász István orvos (2), Halmi Gyula kir. vegyész (3), Haltenberger Emil tanár, Lőcse (8), Hanvai Sándor ny. elöljáró (1), Hanvay Zoltán, Hanva (2), Hazay Loránd min. titkár (8), Hazay Ödön háztulajdonos (3), Heinrich Gusztáv akad. főtítkár (1), Hollerung Gábor főmérnök (2), Hollós József főorvos, Szeged (2), Hosszópótzky Alajos min. tanácsos (4), Horvát Henrik keresk. isk. tanár (1), Horváth János igazgató (1), Hönich Henrik malomigazgató (2), Izsóf Alajos tanár (1), Janzsó Tihamér, Szombathely (1), Jászi Oszkár szerkesztő (1), Jób Lajos ny. min. tanácsos (3), Just Béla könyvtári gyakornok (1), Káhn Nátán Samu hitközs. alelnök, Máramarosziget (1), Kármán Béla mérnök (1), Katona Sándor az OMKE főtítkára (1), Klasz Paula műegyet. szemináriumi könyvtáros (1), Kovácsics Sándor járásorvos, Tét (1), Kölbig Ferenc pénzügyi titkár (1), Kraushaar Károly igazgató, Temesvár (1), Kremmer Dezső könyvtáros (3), Krepuska Gyula tanársegéd (1), Krisztics Sándor könyvtáros (1), Kunstädter A. (3), Kuthy Sándor törvényszéki ügyész, Debrecen (2), Kvassay Jenő min. tanácsos (3), Lendl Adolf állatkerti igazgató (4), Lengyel Aurél kir. ítélőtáblai bíró (2), Leopold Gusztáv (1), Lesskó Béla könyvtári kezelőtiszt (1), Leval André (1), Lévy Béla ügyvéd (2), Liebermann Leó egyet. tanár (2), Liszka Viktor ügyvéd (1), Loránt Lipót orvos, Pécs (1), Magyary Géza egyet. tanár (2), Mahler Sándor pénzügyi fogalmazó, Pozsony (1), Marenzi Ferenc Károly gr. tábornok (1), Márki Sándor egyet. tanár, Kolozsvár (1), Márton Béla tanár, Debrecen (1), Méhely Kálmán igazgató (1), Mohar József tanítóképzőint. igazgató (1), Mutschenbacher Emil OMGE titkár (2), Müller József, Freiburg (2), Nádassdi Vilmos (1), Nagy Ferenc v. b. t. t. (2), Nemere

Béla ügyvéd (2), Pach Henrik orvos (2), Parassin József orvos (6), Pikler Blanka könyvtártiszt (4), Pap József egyet. tanár (1), Pirkner János min. tanácsos (2), Pivány Jenő újságíró (1), Pogány Zsigmond titkár (2), Poór Jakab udv. tanácsos (1), Pröhle Henrik tanítóképzőint. tanár, Sopron (1), Puella Classica (1), Raitsits Emil tanár (1), Rerrich Béla műépítész (1), Richter Aladár egyet. tanár, Pozsony (1), Sarlós Lajos házinyomdai művezető (7), Sasvári Béla, Pécs (1), Schandl Károly titkár (3), Scharl Pál igazgató-főorvos (1), Schulz Manó (1), Schiff Péter főgimn. tanár, Lugos (1), Sebők Dezső (1), Selteneich Kornél (1), Schoen Arnold tanár (1), Simonfi János (2), Smolka János (2), Szabó Sándor ügyvéd (2), Szana Sándor igazgató-főorvos (1), Szászy Béla min. tanácsos (2), Szende Pál ÖMGE alelnök (2), Szendrei Mihály tanár, Fiume (1), Szirtes Artur ügyvéd (1), Szladits Károly egyet. tanár (1), Sztéryényi József kereskedelemügyi miniszter (2), Teleki Pál gr. (1), Thoroczky Viktor br. földbirtokos (1), Vadász Ede bankfőosztályvezető (3), Vajda Ferenc esperes, Udvarhely (1), Varga Jenő tanár (1), Varró István iparkamarai előadó (6), Velits Dezső bábaképezdei igazgató, Pozsony (2), Vida Sándor főgimn. tanár (1), Walther (Veér) Imre író (1), Winkler Ernő, Újpest (1), Wlaccics Gyula br. v. b. t. t. (2), Wlaccics Gyula br. ifj., a vidéki színészet orsz. felügyelője (1), Wurmb Elemér titkár (1), Zerkowitz Zsigmond ügyvéd (1), Zielinski Szilárd műegyet. tanár (2).

HATÓSÁGOK, INTÉZETEK, EGYESÜLETEK STB.

Budapesten

Állami keresk. isk. tanárképzőint. (3), Általános közjótékonyági egyes. (2), Belügy-minisztérium (12), Budapest-Ferencvárosi ált. jótékonyági egyes. (9), Budapest székesfőv. Fertőtlenítő intézetei (9), Budapesti árú- és értéktőzsde (6), Budapesti vendéglősök áll. segített szakirányú tanonciskolája (2), Császári német főkonzulátus (15), Egyetemi Pauli Szent Vince-konferencia (5), Érdekes Újság (1), Filharmoniai társaság (11), Földművelésügyi minisztérium (13), Főrendház (1), Galilei-kör (13), Görög kath. egyházközség (2), Haditermény részvénytársaság (4), József kir. herceg szanatórium-egyes. (1), Katholikus sajtóhölgybizottság (2), Liget-klub (7), Lorántffy Zsuzsanna-egyes. (4), Magyar bánya- és kohóvállalatok egyes. (1), Magyar könyvészet szerkesztősége (5), Magyar nemz. múzeum könyvtára (3), Magyar postaszemélyzet I. Ferenc József-betegsegélyző egy. (22), Magyar textilgyárosok orsz. egyes. (2), Magyar szt. kor. orsz. balneológiai egyes. (3), Magyarországi bajtársi szövetség (3), M. k. Mezőgazdasági múzeum (11), Magyarországi hírlapírók nyugdíjint. (2), Magyarországi vas- és fémmunkások közp. szöv. (4), M. k. Miniszterelnökség (6), Munkát kereső nők szövetsége (4), Műegyetem (3), Nagypénteki ref. társ. (13), Nemzeti hajós-egylet (4), Nemzeti lovarda-egylet (3), Budapesti orsz. első gyermekmenedékhely-egyes. (3), Orsz. erdészeti egyesület (1), Orsz. hadigondozó hivatal (10), Orsz. izr. iroda (1), Orsz. izr. tanító-egyes. (3), Orsz. kisdedőv-egyes. (1), Orsz. közp. kath. legényegyesület (9), Orsz. magy. gazd. egyes. (1), Orsz. meteorológiai int. (12), Orsz. Pázmány-egyesület (1), Önkéntes mentő-egyesület (2), Pannonia-evezős klub (4), Parkklub (1), Pénzügyminisztérium (3), Pesti Lloyd-társ. (1), Pesti magy. keresk. bank (2), Protestáns orsz. árvaház (7), Rákócziánium középisk. Mária-kongregáció (1), Református főgimnázium (3), Szegénysorsú tüdőbetegek szanatórium-egyesülete (2), Szent Anna-betegsegélyző egyesület (1), Társaság (1), Tuberkulózis ell. küzdelem orsz. biz. (17), Vallás- és közoktatásügyi minisztérium (2), Vakok bpesti kir. orsz. int. (1).

Egyebütt

Berlin. Handels-Hochschule (1), Berlin. Indische Gesellschaft (2), Berlin. Mädchen- & Frauengruppen f. soz. Hilfsarbeit (12), Berlin. Ministerium d. öff. Arbeiten (2), Berlin. Reichs-dtsche waffenbrüderl. Vereing (9), Berlin. Verein f. d. Dtschtm im Ausland (2), Brüssel. Generalgouvernement. Bibliotheksverw. (1), Cöln. Allg. Arbeitsnachweisanst. (1), Debrecen. Egyetem (6), Debrecen. Közellátási hivatal (1), Debrecen. Világítási vállalat (10), Essen. Friedr. Krupp A.-G. (7), Kaposvár. Alispáni hivatal (6), Kolozsvár. EMKE (1), Máramaros-sziget. Alispáni hivatal (2), Medgyes sz. kir. város (1), Szeged. Fiatalkorúak szegedi felügyelőhatósága (3), Szeged. Délmagyarorsz. magy. közműv. egyes. (4), Washington. Library of Congress (1), Wien. Österr. waffenbrüderl. Vereing (2), Zürich. Zentralbibliothek (1).

KÜLÖNGYŰJTEMÉNYEK

Spezialsammlungen — Special collections

(L. a 3—6. és 25. sz. függelékeket.)

Különgyűjteményeink számbeli fejlődése ez évben is tekintélyes volt. Különösen Keleti és Szlavgyűjteményünk és a Budapesti gyarapodott erősen. Ami kivált a Budapestit illeti, örömmel állapítjuk meg, hogy az minden tekintetben a konszolidálódás és a teljesség

útján halad. Maga könyvanyaga is igen tekintélyes. Az újabb és pontosabb becslés, amely most a részvénytársaságok egykor majd a gazdaságtörténet fontos forrásaiul szolgáló jelentéseit is felöleli, 9223 db-ot eredményezett. Ehhez járul több mint 10.700 kisnyomtatvány és több mint 14.000 db ujságszelvény. Meg vagyunk győződve, hogy különösen ez az anyag lesz az, ami valamikor lehetővé fogja tenni Budapest igazi történetének megírását. Most a gyűjtemény kezelő szabályzata is elkészült és így több gondot fordíthatunk ennek a résznek rendezésére is.

Hasonlóképpen erős lépést tett előre a Röpiratgyűjtemény, amelynek ugyancsak elkészült ügykezelő szabályzata; ennek megfelelően a használatát lényegesen fokozó számos utalólapot helyeztünk el benne.

KATALÓGUSOK

Kataloge — Catalogues

(L. a 7—9. sz. függelékeket.)

A gyarapodás csökkenése javára szolgálhatott volna a katalógusoknak, ha háborús bajok nem hatrálatták minduntalan munkálatait. Céduláinkat évek óta könyomattal sokszorosítjuk, mert ez bizonyult a legolcsóbb és leggyorsabb eljárásnak. A múlt évben azonban, főként az Amerikával való kereskedelem megszűnte óta, oly silány volt minden anyag: gépszalag, másolópapír, festék stb. és a könyomda is oly késedelmesen dolgozott, hogy sokszor tucatszám kaptuk vissza nagy fáradtsággal készült címmásolatainkat megszáradva. Csak a gyarapodás csökkenésének köszönhetjük, hogy lényeges hátrálékok nem maradtak fenn. Beérkezett az osztályba az előző évi 12.428 db-bal szemben 8578 db, amiről 7111 címmásolat készült. Sokszorosításra került 6062 cím és készült összesen 52.554 cédula. Intenzív munkával sikerült az előző évi hátrálékkal együtt 55.604 cédulát a katalógusokba be is helyezni.

A Fiókközpontban 2558 db-ot osztályoztak, 20.978 leltárlap és 1517 katalógus-cédula készült.

KÖNYVKÖTÉS

Buchbinderei — Binding

(L. a 7. és 9. sz. függelékeket.)

Könyvkötő-tarifánkat kétszer is emeltük és mindent megpróbáltunk, hogy új szállítókat szerezzünk, mégis alig tudtuk az előző évi eredményt megközelíteni. Pedig végül arra az engedményre is rászántuk magunkat nehéz szívvel, hogy ideiglenes papírkötéssel — ú. n. hadikötéssel — is beértük volna. A Központ az előző évi 5208 db-bal szemben csak 3913 db-ot tudott mestereknél elhelyezni és 5537-tel szemben csak 3848 db-ot kapott vissza, a Fiókközpont 5474 db-ot adott ki és 6181-gyel szemben 5034-et kapott vissza. Így az összes új kötések száma 8882, míg 1916-ban 11.718 volt.

Már ez a körülmény arra hajtott, hogy házi könyvkötészetünket erősebben vegyük igénybe. De különösen kényszerített erre a fiókkönyvtárak könyveinek megdőböntő arányokban történő rongálódása. A papírnak és a könyvek egész technikai kiállításának folytonos leromlásához lényegesen hozzájárult kétségtelenül az a körülmény is, hogy a szappanhiány illetve drágaság folytán a testi tisztaság színvonala egészen középkori mélységekre süllyedt; és mivel könyvhiány miatt nem láthattuk el fiókjainkat annyi új könyvvel, mint azelőtt, a rongyos és piszkos könyvek minduntalan javításra kerültek a házi könyvkötészetbe. 1916-ban a fiókokból javításra beküldtek 5905 kötetet; a jelentés évében 9459-et. Ez annyit tesz, hogy 1916-ban még a forgalom minden 46-ik esetére esett csak egy javítás, ellenben 1917-ben már minden 31-ikre. Ebben az arányban emelkedett a házi könyvkötészet munkája is. 1915-ben 24.277 db-ot dolgozott fel, a következő évben 27.974-et, a jelentés évében pedig 29.672 db-ot.

A Központban 6928, a Fiókközpontban 10.489, összesen tehát 17.417 könyvkártya készült az előző évi 24.608-cal szemben: a gyarapodás csökkenésének természetes következménye ez

BIBLIOGRÁFIAI MUNKÁK. KIADVÁNYOK

Veröffentlichungen — Publications

(L. a 7—9. sz. függelékeket.)

Bibliográfiai munkásságunk eredménye régen nem volt oly sovány, mint 1917-ben. Mindössze az *Értesítő* 1916. évi 4/6. és 1917. évi 1/3. száma jelent meg, ismét csökkent terjedelemmel, 139 oldalon. Ezenkívül *A Világháború újabb irodalma* 7. és 8. sorozata, együtt 58 oldalon, kb. 1300 címmel. Az *Értesítő*ben és a háborús jegyzékben közölt címek összes száma kb. 3000. Mindkét kiadványt dr. *Krisztics* Sándor könyvtáros szerkesztette.

Ugyanő elkészítette azonkívül kéziratban az *Utmutató* lényegesen átalakított és bővített 3. kiadását is, de ez a nyomdai nehézségek miatt, amelyek valamennyi kiadványunkat följött hátráltatták, az év végéig sajtó alá nem kerülhetett.

Mint különnyomat az *Értesítő*ből megjelent a *Könyvtár 10. évi jelentése* is, 61 oldalon.

A Fiókközpont mindössze a német szépirodalmi jegyzék pótlását készíthette el, amely 15 oldalon 500 címet tartalmaz és 1000 példányban készült.

FORGALOM

Bücherausgabe — Circulation

(L. a 8—16. és 28—30. sz. függelékeket.)

Ha a könyvek könyvtári feldolgozásának összes műveletei simán bonyolódnak le, akkor biztosítva van a Könyvtár végső céljának: a minél szabadabb és intenzívebb forgalomnak lehetősége. Ha ellenben a könyvtári feldolgozás minden fázisa valóságos küzdelem, ha veredni kell a könyvért, könyörögni minden kötésért és végül is a legolvasottabb könyvek minduntalan a javító műhelyben hevernek, akkor nem lehetséges, hogy a forgalom ezt meg ne sínyelje: bizalmatlanabb és ingerlékenyebb az olvasóközönség, kedvetlenebb és idegesebb a kölcsönző személyzet. Valóban csoda, hogy a surlódások nem voltak oly mérvűek, hogy még érzékenyebben befolyásolták volna a Könyvtár nyilvánosságát, mint egyéb külső körülmények. Így a szén-szünet és az általános fáradtság miatt is bővebben mért szünnapok folytán a könyvtári napok száma is csökkent; a kölcsönző-forgalom erős abszolút és relatív előnyomulása a személyzettől jóval több munkát követelt, mint hasonló számú helyi használat; stb. Nem volna meglepő, ha a forgalom az előző évnek meglassudott üteme után most már egyáltalán nem emelkedett volna.

Mégis van valamelyes emelkedés. Az előző évi 327.378-cal szemben 355.022 db-ot forgattunk meg, vagyis 8·7°/o-kal többet. Ám az előző évben az emelkedés 14·4°/o volt és 1915-ben még 50·6°/o-ot tett ki. Igaz, hogy a háború első éve, 1914 óta ez 87°/o-nyi emelkedésnek felel meg, vagyis teljesítésünk három évi háborús sanyarúság ellenére majdnem megkétszereződött; mégis tartanunk kell már attól, hogy hamarosan a teljes vesztégzés állapotába jutunk.

Úgy a Központban mint a fiókkönyvtárakban tovább is érvényesült a kölcsönzés előnyomulásának irányzata a helyben használat rovására. A helyben használat esetei az 1914. évi 140.093 esetről immár 41.993-ra súlyedtek, ezzel szemben a kölcsönzés 49.757-ről 313.029-re emelkedett. Az összes forgalom hányadában ez évről-évre a következő arányokat jelenti: 26·2—55·3—79·2—88·2°/o. 1914-ben meg csak minden negyedik megforgatott könyv volt kölcsönzés; a jelentés évében csak minden kilencediket olvasták helyben. Alig lehet ennek az eltulodásnak művelődési értékét túlbecsülni.

A Központi Könyvtár forgalmában lényeges új mozzanat a bevezetésben említettek kívül nem merült fel. Azon voltunk, hogy a megnövekedett igényeknek lehetőleg megfeleljünk. 1916-ban a Központ összes forgalma 51.802 kötet volt, a jelentés évében 57.538; ez 11·3°/o-nyi emelkedést jelent. Itt is a kölcsönzés erősen előtérbe nyomult, nem kevesebb mint 37·1°/o-kal,

havonként átlag 1000 db-bal. Ez természetesen lényegesen fokozta a könyvek behajtásának munkáját, amit egyébként is erélyesebben folytattunk. De, hogy közönségünk még mindig mily kevésbé alkalmazkodik a könyvtári rendhez, mutatja, hogy 1916-ban átlag minden 8-ik, 1917-ben minden 7-ik kötetért kellett eljárást indítanunk. Úgy látszik, fel kell emelnünk az intésdíjakat és a bírságokat, hogy olvasóinkat kölcsönösen több figyelemre szoktassuk a mások könyvszükségletei iránt.

Fiókkönyvtáraink forgalmával kapcsolatosan örömmel állapítjuk meg, hogy a jelentés évében két iskola vette igénybe könyvtárunk közreműködését. Az egyik a Papnövelde-utcai polgári leányiskola, amelynek igazgatója, *Végh Mihály* úr, kezdeményezésére 200 ifjúsági könyvet adtunk át az ifjúsági könyvtárral együtt való használatra. Ezt a 200 könyvünket 1218 esetben használták, vagyis kötetenként átlag hatszor. Másik kísérletünk volt egy szünidei olvasóterem berendezése a Dugonics-utcai elemi iskolában, ahol dr. *Fried Samuné* úrnő kezdeményezésére és a Józsefvárosi kör anyagi támogatásával 2 hónapon át 222 kötetrel helyi olvasó forgalmat tartottunk fenn. Ezt a kis anyagot átlag 22-szer olvasták a város legtávolabbi részeiből is odasereglett proletár gyermekek. Vajha ez a két szerény kezdet többoldalú és mélyebbre ható együttműködések vezetne be iskoláinkkal.

Egyébként a könyvanyag felfrissítésének lehetetlensége és a javítások nagy száma nem hagyhatta befolyásolatlanul a fiókok forgalmát sem. Ehhez járult a közönség pontatlansága is. A három fiókkönyvtár összesen 23.216 intést vagy pör iránti keresetet adott ki; vagyis 1916-ban csak minden 15-ik, 1917-ben ellenben már minden 11 esetben egyet. Ebben azonban a közszellem és közérkölcök lazulásán kívül része van annak is, hogy szigorúbban hajtottuk végre szabályainkat, már azért is, mert arra kellett törekednünk, hogy a mind nehezebben fejleszhető anyaggal nagyobb forgalmat tudjunk csinálni. Mégis az összforgalom igen kevéssel emelkedett: 275.576-ról 297.484-re, vagyis összesen 21.908-cal, illetve 8·2%-kal. De a helyben olvasás itt is lényegesen esökkent, a kölcsönzés pedig az átlagon jóval felül: 18·4%-kal emelkedett. 1914-ben a fiókokban még 125.707 db-ot olvastak helyben, 1917-ben már csak 28.526-ot. A kölcsönzés számai viszont 43.057-ről 268.958-ra emelkedtek; a haladást 1914 óta a következő százalékszámok szemléltetik: 25·7—56·4—82·4—90·4. 10 kiadott könyv közül immár csak egyet olvasnak helyben, 1914-ben még több mint hetet.

Ugyanígy kielégítően fejlődött az ismeretterjesztő olvasmányok aránya. Az összes szám az 1914-ik évi 24.997-ről 64.458-ra emelkedett; százalékokban a haladás: 14·7—15·2—18·4—21·7. Ma már minden ötödik kiadott könyv ismeretterjesztő. Különösen örvendetes, hogy az ifjúságnál sikerült az ismeretterjesztő arányát lényegesen felemelni. 1916-ban egy gyermek átlag 20·1 szépirodalmi könyv mellett 2·1 ismeretterjesztőt olvasott; 1917-ben 23·5 szépirodalmi mellett 5·4 ismeretterjesztőt. Kisebb arányban emelkedett az ismeretterjesztő forgalma a felnőtteknél; de kétségtelen, hogy több és jobb magyar tudományos könyvvel ezeknél is jobb eredményt lehetne elérni, aminthogy az ifjúságnál is ezt a föllendülést a könyvanyagon kívül annak köszönhetjük, hogy a személyzet nem mulasztotta el, hogy minden eszközzel fölhívja figyelmüket a Könyvtár ismeretterjesztő anyagára.

Ez is bizonyítja, hogy a legliberálisabb könyvtárpolitika sem akadályozza az olvasók jó irányban való befolyásolását, ha a személyzet érti annak a módját. Szeretnénk ebben a tekintetben a szépirodalmi olvasmányok terén is eredményekre hivatkozni. De egyelőre más tapasztalati anyag nem áll rendelkezésünkre, mint az olvasmányok értékének az a minőségi becslése, amelyet időnként teszünk. Ebből látszik, hogy az értékesebb olvasmányok aránya egészben véve lényegesen nem változott a két utolsó évben. Az 1. sz. fiókban pl. 1916-ban a szépirodalom 74·3%-a, 1917-ben 73·1%-a volt „értékesebb”. Pontosabb következtetéseket csak akkor tehetünk majd, ha több olyan felvétel áll rendelkezésünkre, amelyet az 1. sz. fiók vezetője csinált a magyar nyelvű szépirodalmi olvasmányok alapján a legkedveltebb szerzőkről és műfajokról. Kiténik ebből, hogy a szépirodalmi magyar nyelvű kölcsönzésnek közel 60%-a esik magyar szerzőkre; ebből is közel 20% Jókaira, vagyis minden ötödik magyar szépiro-

dalmi olvasmány Jókai. Jókai után közvetlenül Mikszáth következik 70/o-kal, majd Gárdonyi Géza 3·5, Herczeg 20/o-kal; a klasszikusok (Eötvös, Jósika, Kemény stb.) 50/o-ot érnek el, együtt tehát egy negyedét az egyedüli Jókainak. Ha volnának megállapodott esztétikai normáink a szépirodalmi olvasmányok értékelésére, hasonló fölvételekből általánosan érvényes irányelveket állíthatnánk fel az olvasás befolyásolására; de ilyenek nélkül is hasonló megfigyelések elegendő alapot szolgáltathatnak arra, hogy bizonyos befolyást az irodalmi ízlés nevelésére gyakoroljunk.

*

Amikor e jelentést írjuk, az a férfiú, akinek kezdeményezései és állandóan tanusított szeretete és jóindulata a könyvtárügy iránt voltak a Városi Nyilvános Könyvtár gyors fejlődésének legerősebb lendítői, a városi autonóm kormányzat éléről magasabb, de Budapest városi politikája irányának és tartalmának megszabására kevésbé befolyásos állásba került. Nem zárhatjuk be ezt a jelentést annak kijelentése nélkül, hogy meggyőződésünk szerint az egész könyvtári személyzet és az összes többi tényezők lelkesedése, hozzáértése, támogatása nem lett volna elég, hogy a kicsiny kezdetekből oly magas méretekre emelje a fővárosnak — és talán azt is elmondhatjuk már ma: az egész országnak és a magyar kulturának — ezt a művelődési intézményét, ha nem támaszkodik dr. *Bárczy István* polgármester úrnak erős kulturérzékére és szeretetére. Nehéz időkben hagyott itt bennünket, minden kulturális intézményre sokszorosán nehezekben. A magunk részéről mindent meg fogunk tenni, hogy a Városi Könyvtárt megtartsuk a székesfőváros és a magyar kultúra számára annak, amivé közel tizenöt esztendő egyesített munkája, tudása, lelkesedése tette; de érezzük, hogy a súlyos idők közepette a könyvtári személyzet ereje egymagában gyöngye ahhoz, hogy városunk új irányítóinak további erőteljes támogatása nélkül megővje intézetünket a lesüllyedéstől.

Budapesten, 1918 április végén.

Dr. Szabó Ervin,
könyvtárigazgató.

19. Függelék

A MULASZTOTT MUNKANAPOK KIMUTATÁSA, 1917

Ausweis über die versäumten Arbeitstage des Personals — Statistics of absences of the staff

Hivatali kategória Beamtenkategorie Category	Átlagos létszám Durchschnittlicher Status Average number of employees	Munkanapok összes száma Summe der Arbeitstage Total of working days	Betegnapok száma Krankheitstage Sick-leaves			Egyéb mulasztás ¹⁾ Sonslige Versäumnisse ¹⁾ Other absences ¹⁾			Összes mulasztás Versäumnisse insgesamt Total absence		
			összesen zus. total	átlag durchschnittlich per head	a munkanapok %-ában %o der Arbeitstage %o of working days	összesen zus. total	átlag durchschnittlich per head	a munkanapok %-ában %o der Arbeitstage %o of working days	összesen zus. total	átlag durchschnittlich per head	a munkanapok %-ában %o der Arbeitstage %o of working days
Férfi hivatalnok Männer — Men	14.1	5.146	101	7.2	2.0	13	0.9	0.2	114	8.1	2.2
Női hivatalnok Frauen — Women	19.0	6.954	757	39.9	10.9	7	0.4	0.1	764	43.3	11.0
Fiúgyakornok Männl. Praktikanten Male pages	6.3	2.292	42	6.7	1.9	—	—	—	42	6.7	1.9
Leánygyakornok Weibl. Praktikanten Female pages	12.0	4.376	120	10.0	2.7	—	—	—	120	10.0	2.7
Férfi szolgáló Männliche Diener Male janitors	6.0	2.190	42	6.2	1.9	—	—	—	42	6.2	1.9
Női szolgáló Weibliche Diener Female janitors	6.3	2.298	70	11.1	3.0	17	2.7	0.7	70	11.1	3.0
Valamennyi alkalmazott Sämtliche Angestellte All employees	63.7	23.256	1.132	17.8	4.9	37	0.6	0.1	1.169	18.4	5.0

¹⁾ Rendkívüli szabadság, családi ügyek s t. eff. — Ausserordentliche Urlaube, Familienangelegenheiten u. dgl. m. — Absences on leave etc.

21. Függelék

A GYARAPODÁS KIMUTATÁSA SZÁRMAZÁS SZERINT, 1916—1917

Zuwachsstatistik nach der Herkunft der Bücher — Statistics of accession by origin of the books

Szárma- zás Herkunft — Origin	1917			1916		
	Központ Zentrale Central	Fiókok Zweigstellen Branches	Összesen Zusammen Total	Központ Zentrale Central	Fiókok Zweigstellen Branches	Összesen Zusammen Total
	darab — Stücke — pieces			darab — Stücke — pieces		
1. Köteles példány Pflichtexemplare — Duty copies	151	—	151	170	—	170
2. Csere Tausch — Exchange	260	—	260	284	—	284
3. Ajándék Schenkung — Gifts	2.576	—	2.576	2.697	—	2.697
4. Áthelyezés Umstellung — Transferred	331	552	883	438	865	1.303
5. Korábbi vételből Aus früheren Käufen — From earlier purchases	559	—	559	326	—	326
6. Vétel Kauf — Purchase	3.468	16.206	19.674	6.659	10.787	17.446
Összesen Zusammen — Total	7.345	16.758	24.103	10.574	11.652	22.226

Függelék

A GYARAPODÁS MEGOSZLÁSA NYELVEK SZERINT, 1916—1917
 Zuwachstatistik nach Sprachen — Statistics of accession by languages

Nyelv Sprache — Language	1917						1916					
	Központ Zentrale Central		Fiókok Zweigstellen Branches		Összesen Zusammen Total		Központ Zentrale Central		Fiókok Zweigstellen Branches		Összesen Zusammen Total	
	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%
1. Magyar Ungarisch — Hungarian	3.023	41·2	15.665	93·5	18.688	77·5	3.312	31·3	9.876	84·7	13.188	59·3
2. Német Deutsch — German	2.895	39·4	782	4·6	3.677	15·3	4.512	42·7	1.215	10·5	5.727	25·8
3. Francia Französisch — French	622	8·5	192	1·2	814	3·4	978	9·3	426	3·7	1.404	6·4
4. Angol Englisch — English	539	7·3	103	0·6	642	2·7	1.258	11·9	63	0·5	1.321	5·9
5. Olasz Italienisch — Italian	168	2·3	19	0·06	178	0·7	152	1·4	65	0·6	217	1·0
6. Latin Lateinisch — Latin	18		—		—		54	0·5	—		54	0·2
7. Holland Holländisch — Dutch	17		—		—		109	1·0	—		109	0·4
8. Svéd Schwedisch — Swedish	8		—		—		42	0·4	—		42	0·1
9. Spanyol Spanisch — Spanish	1		1		2							
10. Román Rumänisch — Rumanian	3		—		3							
11. Orosz Russisch — Russian	4		—		4							
12. Horvát Kroatisch — Croatian	6	1·3	1	0·04	7	0·4						
13. Szerb Serbisch — Serbian	3		—		3		40	0·4	7		47	0·3
14. Cseh Böhmisch — Bohemian	5		—		5							
15. Tót Slovákisch — Slovak	6		—		6							
16. Szlovén Slovenisch — Slovene	1		—		1							
17. Ido	—		4		4							
10. Többnyelvű Mehrsprachig — Polyglott	26		—		26		117	1·1	—		117	0·6
Összesen Zusammen — Total	7.345	100·0	16.758	100·0	24.103	100·0	10.574	100·0	11.652	100·0	22.226	100·0

25. Függelék

A GYARAPODÁS ÉS ÁLLOMÁNY KIMUTATÁSA GYŰJTEMÉNYENKÉNT

Ausweis des Zuwachses und des Bestandes nach Sammlungen — Statistics of accession and stock by divisions

A gyűjtemény jelzése és neve <i>Bezeichnung und Name der Sammlung</i> <i>Signature and name of division</i>	Gyarapodás <i>Zuwachs — additions</i>		Állomány 1917 végén <i>Bestand Ende 1917</i> <i>Stock at the end of 1917</i>		
	1916	1917	az új kataló- gusban revidirt revised	a régi kataló- gusban *) nicht revidirt not revised	együtt zusammen total
			darab — Stücke — pieces		
I. KÖZPONT					
Raktár <i>Magazin</i>	7.407	4.969	59.414	*) 6.500	65.914
A Keleti és szláv gyűjtemény <i>Orientalische u. slavist. Sammlung</i> <i>Oriental & Slav division</i>	452	513	1.464	*) 2.700	4.164
B Budapesti gyűjtemény <i>Budapester Sammlung — Budapest division</i>	871	738	6.423	*) 2.800	9.223
E Korlátolt forgalmú könyvek <i>Erotica — Erotics</i>	4	1	60	—	60
K Kézikönyvtár <i>Handbibliothek — Reference library</i>	338	187	3.543	—	3.543
P Külföldi röpiratgyűjtemény <i>Ausländ. Broschüren — Foreign pamphlets</i>	526	234	*) 3.385	*) 9.000	16.067
R Magyar röpiratgyűjtemény <i>Ungar. Broschüren — Hungarian pamphlets</i>	483	504	*) 3.681		
T Térképek <i>Landkarten — Maps</i>	13	3	160	—	160
01 Könyvészeti gyűjtemény <i>Bibliographie — Bibliographical division</i>	196	80	2.170	—	2.170
02 Könyvtártani gyűjtemény <i>Bibliothekswesen — Library economy division</i>	224	84	1.451	—	1.451
09 Ritkaságok <i>Seltenheiten — Rarities</i>	48	4	186	*) 160	346
Szűry-könyvtár <i>D. Szűry-Bibliothek — D. Szűry library</i>	12	30	—	1.900	1.900
Egyéb régi vásárlásból <i>Ältere Käufe — Older purchases</i>	—	—	—	*) 7.500	7.500
<i>Központ összesen</i> <i>Zentrale zusammen — Central, total</i>	<i>10.574</i>	<i>7.345</i>	<i>81.938</i>	<i>30.560</i>	<i>112.498</i>
II. FIÓKOK					
Fiókközpont raktára <i>Zentrale der Zweigst. — Circulation department</i>	—	—	10.536	—	10.536
Fiókok <i>Zweigstellen — Branches</i>	11.652	9.505	40.929	—	40.929
(Kiselejtezett) <i>Ausgeschieden — Withdrawn</i>	—	—	(1.288)	—	(1.288)
<i>Fiókok összesen</i> <i>Zweigst. zusamm. — Branches, total</i>	<i>11.652</i>	<i>9.505</i>	<i>50.177</i>	<i>—</i>	<i>50.177</i>
Főösszeg <i>Insgesamt — Grand total</i>	22.226	16.850	132.115	30.560	162.675

*) Új becslés — Schätzung — Estimation

28. Függelék

 AZ EGÉSZ NYILVÁNOS
 Übersicht des gesamten öffentlichen

A könyvtár ága <i>Dienststelle</i> <i>Service</i>	A használat módjai <i>Benützungsarten</i> <i>Modes of use</i>	Hány napon nyitva <i>Zahl der Öffnungstage</i> <i>Number of days of opening</i>	Hetenként nyitva (óra) <i>Wöchentliche Öffnungsstunden</i> <i>Weekly opening hours</i>					
			Kölcsönzésre <i>Für die Ausleihe</i> <i>For circulation</i>			Helybenolvasásra <i>Für Lesesaalbenützung</i> <i>For reading on place</i>		
			Feinótt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total	Feinótt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total
<i>Központ</i> <i>Zentrale</i> <i>Central</i>	Kölcsönzés és helybenolvasás	343	66	—	66	69	—	69
1. sz. fiók <i>1. Zweigstelle</i> <i>1st branch</i>	Kölcsönzés és helybenolvasás	349	35	16	51	58	** 4·5	62·5
2. sz. fiók <i>2. Zweigstelle</i> <i>2d branch</i>	Kölcsönzés és helybenolvasás	337	* 17·7	8	* 25·7	19	*** 9	28
3. sz. fiók <i>3. Zweigstelle</i> <i>3d branch</i>	Kölcsönzés és helybenolvasás	339	12	12	24	12	—	12
4. sz. fiók <i>4. Zweigstelle</i> <i>4th branch</i>	Helybenolvasás	249	—	—	—	52·5	—	52·5
5. sz. fiók <i>5. Zweigstelle</i> <i>5th branch</i>	Kölcsönzés és helybenolvasás	315	15	—	15	36	36	72
Papnövelde-utcai polg. leányisk. kölcs. áll.	Kölcsönzés	72	—	7	7	—	—	—
Dugonics-u. el. iskolai szünidei olvasóterem	Helybenolvasás	60	—	—	—	—	21	21
<i>Fiókok együtt</i> <i>Alle Zweigstellen</i> <i>Branches, total</i>		1.721	79·7	43	122·7	177·5	70·5	248
Összesen 1917 <i>Insgesamt</i> <i>Grand totale</i>		2.064	145·7	43	188·7	246·5	70·5	317
1916		1.919	148·3	45·1	193·4	265·5	91·6	357·1

* Átlagszámok.

** Heti 18 óra 3 hónapon át, átszámítva 12 hónapra.

*** Heti 27 óra 4 hónapon át, átszámítva 12 hónapra.

SZOLGÁLAT ÁTTEKINTÉSE 1917-BEN

Dienstes 1917 — Statistics of public service 1917

Ülőhelyek száma Sitzgelegenheiten Sitting accomodations			Kötetek száma az év elején Bändeahl zum Jahresbeginn Volumes at the beginning of year			Gyarapodás az év folyamán Zuwachs Accession			Elveszett, áthelyezett, v. kiselej- tezett (kötet) Verloren, umgestellt, ausgesch. Lost, transferred, worn out	Kötetek száma az év végén Bändeahl zum Schluss des Jahres Volumes on 31-st Dec.	Kurrens folyóiratok és újságok száma Aufliegende Zeitschriften u. Zeitungen Current periodicals			
Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total			Felnőtt Erwachsene Adults		Gyermek Jugendliche Juvenile	
											Cím Titel	Példány Exemplar Copies	Cím Titel	Példány Exemplar Copies
60	—	60	104.733	—	104.733	7.345	—	7.345	—	112.498	855	855	—	—
48	42	90	—	—	16.810	2.683	2.086	4.769	695	20.884	106	134	7	12
35	42	77	7.096	2.395	9.491	1.407	857	2.264	555	11.200	74	76	7	7
12	30	42	—	—	4.867	883	1.139	2.022	142	6.747	18	18	7	7
—	—	—	360	—	360	—	—	—	—	360	18	18	—	—
—	—	—	—	—	1.328	—	28	28	39	1.317	15	15	3	3
—	—	—	—	—	—	—	200	200	—	200	—	—	—	—
—	80	80	—	—	—	—	222	222	1	221	—	—	—	—
95	194	289	—	—	32.856	4.973	4.532	9.505	1.432	40.929	231	261	24	29
155	194	349	—	—	137.589	12.318	4.532	16.850	1.432	153.427	1.086	1.116	24	29
155	117	272	—	—	124.580	19.822	2.253	22.727	1.635	144.672	998	1.022	20	26

28. Függelék (Folytatás és vége.)

AZ EGÉSZ NYILVÁNOS
Übersicht des gesamten öffentlichen

A könyvtár ága Dienststelle Service	Ujjonnan beírt kölcsönző <i>Neue Entleiher New borrowers</i>			Kölcsönzők összes száma <i>Zahl der Ausleiher Borrowers card's holders</i>			Olvasóteremben használt kötet <i>Benützung im Lesesaal Volumes consulted in reading rooms</i>						
							Szépirodalom <i>Schöne Literatur Fiction</i>			Ismeretterjesztő <i>Belehrendes Nonfiction</i>			Összesen <i>Insgesamt Grand total</i>
	Feinótt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total	Feinótt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total	Feinótt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	Feinótt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	
<i>Központ</i> <i>Zentrale</i> <i>Central</i>	1.397	—	1.397	2.472	—	2.472	—	—	—	13.467	—	13.467	13.467
1. sz. fiók <i>1. Zweigstelle</i> <i>1st branch</i>	1.201	687	1.888	2.557	1.241	3.798	—	1.858	1.858	—	341	341	2.199
2. sz. fiók <i>2. Zweigstelle</i> <i>2nd branch</i>	802	702	1.504	1.773	1.101	2.874	165	3.952	4.117	318	152	470	4.587
3. sz. fiók <i>3. Zweigstelle</i> <i>3rd branch</i>	226	615	841	742	1.271	2.013	25	3.244	3.269	10	192	202	3.471
4. sz. fiók <i>4. Zweigstelle</i> <i>4th branch</i>	—	—	—	—	—	—	517	—	517	1.703	—	1.703	2.220
5. sz. fiók <i>5. Zweigstelle</i> <i>5th branch</i>	—	—	—	—	—	—	4.542	3.456	7.998	1.754	1.235	2.989	10.987
Papnövelde- u. polg. leányisk. kölcs. áll. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dugonics-u. el. isk. szünidei olvasót. .	—	—	—	—	—	—	—	4.418	4.418	—	644	644	5.062
<i>Fiókok együtt . . .</i> <i>Alle Zweigstellen</i> <i>Branches, total</i>	2.229	2.004	4.233	5.072	3.613	8.685	5.249	16.928	22.177	3.785	2.564	6.349	28.526
Összesen 1917 . . <i>Insgesamt</i> <i>Grand total</i>	3.626	2.004	5.630	7.544	3.613	11.157	5.249	16.928	22.177	17.252	2.564	19.816	41.993
1916 . .	3.936	1.731	5.667	7.908	3.228	11.136	8.492	31.165	39.657	23.877	4.638	28.515	68.172

SZOLGÁLAT ÁTTEKINTÉSE 1917-BEN

Dienstes 1917 — Statistics of public service 1917

Kölcsönzött kötet Ausgeliehene Bände Volumes circulated for home use							Összes forgalom (kötet) Gesamtverkehr (Bände) Total circulation (Volumes)						
Szépirodalom Schöne Literatur Fiction			Ismeretterjesztő Belehrendes Nonfiction			Összesen Insgesamt Grand total	Szépirodalom Schöne Literatur Fiction			Ismeretterjesztő Belehrendes Nonfiction			Összesen Insgesamt Grand total
Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total		Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	
—	—	—	44.071	—	44.071	44.071	—	—	—	57.538	—	57.538	57.538
65.914	45.770	111.684	20.906	10.210	31.116	142.800	65.914	47.628	113.542	20.906	10.551	31.457	144.999
44.764	20.905	65.669	11.318	5.225	16.543	82.212	44.929	24.857	69.786	11.636	5.377	17.013	86.799
12.371	16.127	28.498	4.963	3.711	8.674	37.172	12.396	19.371	31.767	4.973	3.903	8.876	40.643
—	—	—	—	—	—	—	517	—	517	1.703	—	1.703	2.220
2.732	1.106	3.838	1.303	415	1.718	5.556	7.274	4.562	11.836	3.057	1.650	4.707	16.543
—	1.160	1.160	—	58	58	1.218	—	1.160	1.160	—	58	58	1.218
—	—	—	—	—	—	—	—	4.418	4.418	—	644	644	5.062
125.781	85.068	210.849	38.490	19.619	58.109	268.958	131.030	101.996	233.026	42.275	22.183	64.458	297.484
125.781	85.068	210.849	32.561	19.619	102.180	313.029	131.030	101.996	233.026	39.813	22.183	121.996	355.022
118.054	67.083	185.137	66.151	7.918	74.069	259.206	126.546	98.248	224.794	40.028	12.556	102.584	327.378

30. Függelék

AZ ÖSSZES FORGALOM KIMUTATÁSA 1914—17.

Gesamtverkehr — Total use

	Összesen Zusam. — Total kötet Bände - Volumes	Emelkedés Zunahme — Increase		Az összforgalom hányada (%) In %-en des Gesamtverkehrs % of total use	Az osztály forgalmának hányada (%) % des Verkehrs der Gruppe % of use of the class
		kötet Bände - Volumes	%		
a) Összes forgalom Gesamtverkehr — Total use					
Központ (Zentrale — Central)					
1914	20.636	—	—	10·9	—
1915	42.734	22.098	107·1	14·9	—
1916	51.802	9.068	21·2	15·8	—
1917	57.538	5.736	11·3	16·2	—
Fiókok (Zweigstellen — Branches)					
1914	169.214	—	—	89·1	—
1915	243.275	74.061	43·7	85·1	—
1916	275.576	32.301	13·3	84·2	—
1917	297.484	21.908	8·2	83·8	—
Együtt (Zusammen — Total)					
1914	189.850	—	—	100·0	—
1915	286.009	96.159	50·6	100·0	—
1916	327.378	41.369	14·4	100·0	—
1917	355.022	27.644	8·7	100·0	—
b) A forgalom megoszlása Verteilung des Verkehrs — Distribution					
Helyben (Lesesaal — Reading room)					
1914	140.093	—	—	73·8	—
1915	127.920	— 12.173	— 8·6	44·7	—
1916	68.172	— 59.748	— 46·7	20·8	—
1917	41.993	— 26.137	— 38·3	11·8	—
Kölcsön (Ausleihe — Circulation)					
1914	49.757	—	—	26·2	—
1915	158.089	108.332	217·7	55·3	—
1916	259.206	101.117	63·9	79·2	—
1917	313.029	53.823	20·8	88·2	—
c) Helybenhasználat Lesesaalbenützung — Reading room consultation					
Központ					
1914	14.386	—	—	7·6	69·7
1915	22.099	7.653	53·8	7·7	51·6
1916	19.721	— 2.318	— 17·5	6·0	38·3
1917	13.467	— 6.254	— 31·7	3·8	23·4
Fiókok					
1914	125.707	—	—	66·2	74·3
1915	105.881	— 19.826	— 15·8	37·0	43·6
1916	48.451	— 57.420	— 54·2	14·8	17·6
1917	28.526	— 19.925	— 41·1	8·0	9·6
d) Kölcsönzés Ausleihe — Circulation					
Központ					
1914	6.250	—	—	3·3	30·3
1915	20.695	14.445	230·9	7·3	48·4
1916	32.081	11.386	55·0	9·8	61·7
1917	44.071	11.990	37·1	12·4	76·6
Fiókok					
1914	43.057	—	—	22·9	25·7
1915	137.394	93.887	215·8	48·0	56·4
1916	227.125	89.731	65·3	69·4	82·4
1917	268.958	41.833	18·4	75·8	90·4

30. Függelék (Vége.)

AZ ÖSSZES FORGALOM KIMUTATÁSA 1914—17.

Gesamtverkehr — Total use

	Összesen Zusam. — Total kötet Bände - Volumes	Emelkedés Zunahme — Increase		Az összforgalom hányada (%) In % - en des Gesamtverkehrs % of total use	Az osztály forgalmának hányada (%) % des Verkehrs der Gruppe % of use of the class
		kötet Bände - Volumes	%		
e) Ismeretterjesztő Beleghendes — Nonfiction					
Központ					
1914	20.636	—	—	10·9	100·0
1915	42.734	22.098	107·1	14·9	100·0
1916	51.802	9.068	21·2	15·8	100·0
1917	57.538	5.736	11·1	16·2	100·0
Fiókok					
1914	24.997	—	—	13·1	14·7
1915	37.265	12.268	49·1	13·0	15·2
1916	50.782	13.517	36·3	15·5	18·4
1917	64.458	13.676	26·9	18·1	21·7
Együtt					
1914	45.633	—	—	24·0	—
1915	79.999	34.366	75·3	27·9	—
1916	102.584	22.585	28·2	31·3	—
1917	121.996	19.412	19·3	34·3	—
f) Napi átlagforgalom Täglicher Durchschnitt — Daily average					
Központ					
1914	56	—	—	10·9	—
1915	117	61	107·1	14·9	—
1916	141	24	21·2	15·8	—
1917	157	16	11·3	16·2	—
Fiókok					
1914	464	—	—	89·1	—
1915	666	202	43·7	85·1	—
1916	753	87	13·3	84·2	—
1917	815	62	8·2	83·8	—
Együtt					
1914	520	—	—	100·0	—
1915	783	263	50·6	100·0	—
1916	894	111	14·4	100·0	—
1917	972	78	8·7	100·0	—
Ebből ismeretterjesztő (Davon Beleghendes — Nonfiction)					
1914	125	—	—	24·0	—
1915	219	94	75·3	27·9	—
1916	280	61	28·2	31·3	—
1917	334	54	19·3	34·3	—

A könyvtári gyakornokok tanítása

Irta: *Dr. Braun Róbert* főkönyvtáros

Könyvtárunk már mintegy hat év óta alkalmaz gyakornokokat. Ezek négy középiskolát végzett, 14—16 éves fiúk és leányok, kik három évi gyakornokoskodás és egy vizsga letétele után ideiglenes hivatalnokok, majd pedig kezelőtisztek lehetnek. Amennyiben magánúton érettségi vizsgálatot tesznek, a könyvtártisztí pálya is megnyílik előttük. Bár a könyvtári alkalmazottnak ez a típusa nálunk teljesen ismeretlen és a mi könyvtárunkon kívül seholsem található, okunk van arra, hogy ezt az amerikai minta utáni kísérletet egészben véve sikerültnek tekintsük. Két fő előnye: 1. célszerűsége és 2. hogy kitűnő alkalmat nyújt megfelelő fiatalabb hivatalnoki nemzedék kiválasztására és kinevelésére.

Idősebb emberre, szolgálóra nézve, kik egybeült rendszerin azt a munkát végzik, melyet nálunk a gyakornokok, ez a munka rendszerint terhes és érdektelen rutin munka, melyet többnyire becsvágy és udvariasság nélkül teljesítenek, míg egy 14—16 éves fiú vagy leány úgy tekinti, mint a mesterségéhez mulhatatlanul szükséges technikai ügyességek elsajátítására szolgáló alkalmat. E foglalkozás a könyvtári munka összes ágainak egyszerűbb részére kiterjed és így meglehetősen különböző ugyan, de valamennyi fázisában alkalmas arra, hogy a fiatal könyvtári alkalmazottnak két igen fontos erényt fejlesszen ki: az emberekkel való érintkezésben az udvariasságot és a munkában a rendet, a pontosságot, a megbízhatóságot.

Természetes azonban, hogy a könyvtár nem érheti be egyrészt azokkal az ismeretekkel, melyeket — kivált a mai nehéz iskolai viszonyok közt — a gyakornok az iskolából hoz magával, másrészt azzal a pusztán rutinbeli ügyességgel, melyet a gyakornok munkája közben elsajátít. Az előbbire nézve megemlítjük, hogy a legtöbb újonnan belépő gyakornok betűrendrakásra azért nem használható, mert az ábécében nem abszolúte biztos. A gyakornoki vizsga anyaga ugyan részletesen elmondja, hogy három év mulva mily ismereteket kíván meg a könyvtár a belépő gyakornoktól, ha hivatalnok akar lenni, sőt részletesen felsorolja az ismeretek megszerzéséhez szükséges irodalmat is, azonban segítségére kell lennünk a gyakornoknak, hogy ezeket az ismereteket lehetőleg célszerűen és aiaposan sajátítsa el. Bizonyos dolgokat persze maguknak kell megtanulniok. Könyvtárírásra mintát kapnak, maguknak kell belegyakorolniok magukat. Hasonlóképpen a gépírásba is; a könyvtár csupán bizonyos időre gépet bocsájt rendelkezésükre, melyen gyakorolhatnak. Azonban a rendszeres tanítás elkerülhetetlen. Bár ez a könyvtárra nézve nem jelentéktelen áldozatot jelent, kétségtelen, hogy ez az áldozat idővel bőven gyümölcsözők. Mint minden adminisztrációnak, úgy a könyvtárinak is, jó vagy rossz volta az alsófokú személyzet jó vagy rossz voltán fordul meg. A magasabb fokú személyzet jó kvalitásai többnyire csak azáltal érvényesülnek és csak annyiban bírnak igazi értékkel, amennyiben az alsóbbfokú személyzetre is átvitetnek. Az a hivatalfőnök vagy osztályvezető, ki maga rendszerető, pontos és udvarias ugyan, ellenben alárendeltjei ennek ép ellenkezői, csak annyit ér, mint az a hadvezér, ki maga bátor ugyan, katonái azonban az első alkalommal szertefutnak.

Bár mindenkinek természetes hatása van munkatársaira és ez a hatás szükségképpen nagy ott, hol fiatal ember áll őt korban, tapasztalatban és tudásban meghaladó emberrel szemben, az idősebb hivatalnok tanítása csak alkalmi és töredékes marad. Az elengedhetetlennek bizonyult rendszeres tanítás ebben az évben e sorok írójára hárult. A tanítás reggel 8—1/2-ig folyt, mely idő könyvtári munka szempontjából a legalkalmasabb, mint-hogy ez fokozza a legkevesebb fönnakadást. Május 7-től június 22-ig összesen 19 ízben volt tanítás. Az abban hagyás oka az, hogy nyáron a gyakornokok egy része szabadságon van. Őszkor azonban a tanítás remélhetőleg folytatódni fog.

Bár, mint említettük, a gyakornok munka közben elsajátítja a neki szükséges ismeretek egy részét, minden gyakornok nem kerül valamennyi osztályba (noha amennyire a munka folytonossága megengedi, lehetőség szerint változik munkaköre), azonban kívánatos, hogy fogalma legyen valamennyi osztály munkájáról. Szükséges továbbá, hogy nagyjában véve fogalma legyen különösen azokról a tudományterületekről, melyeket művelünk, de általában is az összes disciplináról. A cél természetesen tisztán gyakorlati. Nem az fontos, hogy a gyakornok pontos definíciót adjon arról, hogy mi a jogtudomány stb., ami persze korát túlhaladó követelés volna, hanem az, hogy adott esetben meg tudja mondani egy könyvről, melyet kezébe vesz, hogy az bibliográfia vagy statisztika, hogy nagyjában véve tudja, hogy pl. mi a különbség közigazgatás és közgazdaság közt.

A tanítás a következő keretek közt folyt le. Pontosan 8 órakeres kezdődött, fölváltva, hol az olvasóteremben, hol a katalogizálóban, hol a raktárban, a tanítás tárgya szerint. A tanítás formája szobratikus volt, lehetőleg minden jelenlevőnek bevonásával. Minden gyakornok újföltartással köteles jelezni, ha a föltett kérdésre válaszolni képes. Az előadó lehetőleg igyekezett alkalmat adni minden gyakornoknak, hogy tudását a többiek előtt érvényre juttassa: ez buzdítólag hat az illetőre és növeli a tanítás eleveenségét és érdekességét. Ha egy föltett kérdésre többen nem tudtak válaszolni, utoljára azt a gyakornokot kérdezte, akinek beosztása folytán legtöbbször kell a szóbanforgó dologhoz értenie. Pl. azt, hogy a könyvtárnak, mely könyvkereskedők küldenek be könyveket megtekintésre, természetesen az a gyakornok tudja legjobban, aki a rendelőben van. A legtöbb osztályvezető meg szokta kérdezni gyakornokaitól, hogy miről volt az órán szó és hogy tudtak-e felelni a kérdésekre. Többen közülük el is jöttek egy-egy órára és javaslatokat és észrevételeket tettek a tanításra vonatkozólag.

Már az elmondottakból is következik, hogy a tanítás célja teljesen gyakorlati. Egyelőre három tárgy körül forgott: 1. Néhány szó a budapesti könyvtárakról általában és részleteesebben a Városi könyvtár szervezetének ismertetése. (Pl. mekkora a könyvtár költségvetése, kik állnak a különböző osztályok élén és hogy minden hivatalnoknak, név szerint, mi a munkaköre stb.) 2. Hogyan kerül egy könyv a könyvtárba és mi történik vele beérkezésétől kezdve addig, míg az olvasó kezébe kerül? Ez a legcélszerűbb módnak tünik e sorok írója előtt arra, hogy a gyakornok a könyvtár összes osztályainak működésével megismerkedjék, még pedig mindig a legkonkrétebb példák útján. 3. A beosztó rendszer ismertetésével kapcsolatban, ugyancsak konkrét példák segítségével, az összes tudományágak legelemibb fogalmával való megismerkedés. Könyvtárunkban a tizedes rendszer használata van elfogadva, ezt követtük tehát. Legtöbb időt ezekkel a szakokkal foglalkoztunk: könyvészet (a Szabó- és Petrik-féle művek, továbbá a Könyvkereskedők évkönyvének és a *Corviná*-nak alaposabb ismertetése, továbbá a külföldi hasonló művek bemutatása), enciklopédiák (a Révai és Pallas, a Franklin és Ferenczi-féle, továbbá a Mayer), folyóiratok és azok kezelése és a társadalmi tudományok egyes ágai: statisztika, politika, szociálpolitika, jog, közigazgatás, közgazdaság és néprajz. Mikor pedig az utolsó órán a gyakornokok a beosztó jelzéseit nagyjában helyesen értelmezték, tehát pl. 35 (439)-ről meg tudták mondani, legalább többen tényleg tudták, hogy az a könyv Magyarország közigazgatásáról szól, az előadó fáradságát megjutalmazottnak érezte.

Azt hiszem, nagyjában véve, a tanításnak a fönti három tárgykörre kell szorítkoznia, ebbe minden szükséges ismeret beleilleszthető, így egyebek közt az oly szükséges szépiro-

dalom-ismertetés. Különösen a fiókkönyvtári szolgálat teszi szükségessé, hogy minden alkalmazott, aki a közönséggel érintkezik, legalább hozzávetőleg tudja, hogy milyen az a könyv, melyet az olvasó kezébe ad. Jó jelnek tekinthető az, amikor a könyvtárnak egy gyakornokból lett fiatal női hivatalnok olvasmányaik alapján „komoly” és „nem komoly” olvasókról beszél.

Hasonló problémája a könyvtárnak a fiatal tisztviselők elméleti kiképzése. Bár ezeknek előismeretei egészen más természetűek (érettségi tettek, részben pedig egyetemi diplomával bírók), ezekre nézve is a fönti módszer látszik — *mutatis mutandis* — legcélszerűbbnek. Ma már elavult tanítási módszer élőszóval mondani el azt, ami könyvekben is megtalálható. A tanításnak ép azt kell nyújtania, ami könyvekből nem tanulható meg.

A Budapesti Városi Könyvtár kurrens folyóiratainak jegyzéke. 1918

Alphabetisches und systematisches Verzeichnis der laufenden Zeitschriften der Stadtbibliothek
Alphabetical and classified list of periodicals currently received in the Library. 1918

Betűrendes jegyzék

Alphabetisches Verzeichnis — Alphabetical list

Jelmagyarázat. A jobboldali oszlopban levő kövér szedésű szám, pl. 9, a folyóirat szákszám, mely alatt a folyóiratterem polcain található. A cím után zárójelben levő szám, pl. (8) azt jelenti, hogy a folyóirat hányszor jelenik meg évente. Az ezután következő számok, pl. 1—7, 9— . a nálunk meglévő kötetszámokat jelzik; 1— . azt jelenti, hogy az illető folyóirat első kötetétől végig megvan. A kötetszámtól jobbra levő félkövér szedésű szám, pl. 1546, jelzi a raktári helyszámot. A * azt jelenti, hogy az illető folyóirat csak a jelen évtől kezdve jár; a szögletes zárójelbe tett fölkiáltójel [!] pedig azt, hogy az illető folyóiratra előfizettünk, de f. év július 15-ig még egy számát sem kaptuk meg.

A			
Adalékok Zemplén vm. történetéhez. Sátoralja- Ujhely (4) 8, 18—21	1118	9	American political science review. New York (4) 4—8, 11— . 3727
Adeverul (52) 13— . Aq 49.33/24/13		335	American review of reviews. New York (12) 43. 45—46, 51— . (53—54 csonka) 4536
Adó, Az (12) 5— . 2024		389	389
Adó- és illetékügyi szemle (10) 1— . 4526		389	389
Adóügyi tanácsadó (24) *		389	389
Adózók lapja (12) 1— . 2062		389	389
Akadémiai értesítő (12) 1— . 3453		05	05
Akademische Rundschau. Lpzg (12) 1— . 4527		37	37
Alkoholfrage, Die. Berlin (4) 1—4. N. F. 1— . 3010		613	613
Alkoholizmus, Az (12) 6, 10, 12— . 1255		613	613
Állami tisztviselők lapja (24) 13—18, 35— . 80		350.8	350.8
Állatorvosi lapok (52) —		61	61
Alldeutsche Blätter, Mainz (52) 25— . 1272		327	327
Allgemeine Export-Revue. Bp. (24) * 1— .		386	386
Allgemeiner Tarif-Anzeiger. Wien (52) —		385	385
Allgemeiner technischer Anzeiger. Bp. (24) —		62	62
Allgemeines Literaturblatt. Wien (24) 25— . 0194/4		01	01
Allgemeines statistisches Archiv. München (4) 1— . 3919		31	31
American anthropologist. New York (4) 18— . 2026		39	39
American city. Washington (12) 1—11, 16. (10—11, 16. csonka) 4020		352	352
American economic review. Boston (4) 3—5, 8— . 4529		38	38
American federationist. Washington (12) 16—20, 24— . 4198		331.88	331.88
American journal of sociology. Chicago. (6) 12— . 3337		30	30
American historical review. New York (4) 21— . 1331		9	9
American labor legislation review. New York (4) 2— . 4532		33	33
			32
			05
			389
			388
			352.07
			34
			33
			3
			39
			39
			62
			335
			33
			388
			33
			33
			9
			5
			09
			347
			385

Bulletin d. Internationalen Arbeitsamtes. Jena (12) 1— . 3638	331.95	Deutsche Blätter f. Kriegsverletzte = Kriegsbeschädigte	
Bulletin internat. des sociétés de la Croix rouge Genève (4) 47— . 2110	36	Deutsche Handels- u. Industrie-Städte. Berlin (12) * 1— .	384
Bulletin mensuel du travail législatif et parlemen- taire. Paris (12) 9—10, 13— . 1130	32	Deutsche Handwerksblatt, Das. Berlin (12) 11— . 1428	384
Bulletin du Ministère du travail et de la prévoy- ance sociale. Paris (12) 1—9, 16— . 3335	331.95	Deutsche Hausbesitzer-Zeitung. Berlin (52) 11— . 1030	333.32
Bulletin de l'office nat. d. mutilés et réformés de la guerre. Paris * [1]	362.93	Deutsche Juristen-Zeitung. Berlin (24) 20— 1231	34
Bulletin officiel annoté de tous les ministères. Paris (12) 2—9, 11— . 3433	34(44)1	Deutsche Kultur in der Welt. Lpzg (4) 1— . 1350	3
Bulletin de la Société française des habitations à bon marché. Paris (6) 1— . 3333	333.32	Deutsche Levante-Zeitung. Hamburg (24) 6— . Aq 50.05/10	325
Bulletin de la Statistique générale de la France. Paris (4) 1— . 1103	31	Deutsche Literatur-Zeitung. Berlin (52) 36— . 01543/18	01
Bulletin de statistique et de législation comparée. Paris (12) 1—39, 42—75, 77— . 3442	34(44)1	Deutsche Ökonomist, Der. Berlin (52) 33— 94	381
Bulletin de statistique municipale. Paris (52) * [1]		Deutsche Politik. Weimar (52) 1— . 4923	327
Business digest. New York (12) 2— . 1391	381	Deutsche Psychologie. Langensalza (4—6) 1— .	15
Bücherhalle, Die. Lpzg (6) *	02	Deutsche Revue. Stuttgart (12) 21:3—4, 22—23, 40— . 4677	05
Büntetőjog tára (Büntügyi szemle mell.) (24) 1—14, 34, 68— . 4835	343	Deutsche Rundschau. Berlin (12) 38—41, 111, 142—45, 157— . 4647	05
Büntetőjogi döntvénytár (Iogtud. Közl. mell.) (12) 1— . K 3400/29	34 (439) 1	Deutsche Stimmen. Berlin (52) *	323
Büntügyi szemle (10) 4— . 4948	343	Deutsche Strafrecht-Zeitung. Berlin (12) 3— 1233	343
		Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Lpzg (24) 11— . 1234	381
C		Deutscher Aussenhandel. Berlin (15) 15— . 1307	386
Cél, A (12) 2— . 4467	05	Deutscher Geschichtskalender. Lpzg (12) 1— . K 9000/1 és 3435	9
Charity organisation review. London (12) 26— . 3430	355	Deutscher Reichsanzeiger u. Kgl. preussischer Staatsanzeiger (naponkint) 1915— . 85	34(43)1
China-Archiv. Berlin (12) 1— . A 51.05/2	325	Deutsches Handels-Archiv. Berlin (12) 1912— . 1035	386
Cipész, A (26) 2—7, 15— . 47	331.88	Deutsches Kolonialblatt. Berlin (24) *	325
Cipőfelsőrészkesztők szaklapja (12) 7—9, 12— . 1040	331.88	Deutsches statistisches Zentralblatt. Lpzg (10) 1—2, 4— . 749	31
Collection complète des lois, décrets, ordon- nances. Paris () *	34 (44) 1	Deutsches Vorderasien- u. Balkanarchiv. Berlin (4) 1— .	325
Concordia. Zeitschrift d. Zentralstelle f. Volks- wohlfahrt. Berlin (24) 15— . 941	33	Deutschlands Erneuerung. München (12) 1— . 2031	3
Contemporary review. London (12) 58, 103— . 3998	05	Deutschum im Ausland, Das. Berlin (4) 19— . (füzet) 4946	323.1
Correspondenzblatt d. Generalkommission d. Gewerkschaften Deutschlands. Berlin (52) 1—9, 11— . 3592	331.88	Dohánygyári munkás (12) *	331.88
Corvina (52) 1—3, 6—15, 17—20, 28— . 0100/12	01	Dohánygyári munkásnők lapja (12) *	339.6
Cserkész élet (12) *	37	Dokumente d. Fortschritts. Bern (4) 1— . 3338	33
Csongrád vm. hiv. lapja (52) szentes —	353	Dokumente d. völkerrechtl. Entwicklung. Bern (4) 1— .	327.3
		Droit d'auteur, Le. Bern (12) 28— . 1236	347.7
D			
Danzer's Armee-Zeitung. Wien (52) 20— . 1319	355		
Debreceni közlöny (52) 1— . 1256	352.07		
Demain. Genève (12) 1— . 4922	327.3		
Deutsch-Ungarn. Wien (4) 1— . 1121	333.1		
Deutsche Arbeit. Köln (12) 1— . 3960	33		
Deutsche Arbeitgeber Zeitung. Berlin (52) 7— . 67	331.88		
		E	
		Economic journal. London (4) 1— . 3243	38
		Economist, The. London (52) 70— . 611	381
		Économiste français, L'. Paris (52) 38— . 553	381
		Egészségügyi lapok. (12)	613

Egyetemes philologiai közlöny (4) 1—3, 11—14, 16—21, 29—35, 38—	4442	4
Egyetemi lapok (24) * 31—		37
Egyházi közlöny (24) 28—	763	2
Eisen- u. Metallarbeiter (26) 15—	95	331.88
Ekonomisk tidskrift. Upsala (12) 14—	4561	38
Élelmiszer szállító (52) * 12—		381.63
Englishwoman. London (12) * 37—		339.6
Építőipar — Építőművészet (52) 37—	1161	384
Építőmunkás (12) 1—2. Új f. 1—8, 12—	51	331.88
Erde. Wien (szabtl.) *		327.3
Erdély. Kolozsvár (12) 1—2, 6—8, 12—	1101	91
Erdélyi közgazdaság. Kolozsvár (52) 3—		38
Erdélyi múzeum. Kolozsvár (6) 1—	3452	9
Erdészeti lapok (24) 49—	4426	383
Es werde Licht. München 48—	2081	2
Eszteendő (12) 1—	2093	05
Ethnographia (6) 1—	4364	39
Eugenics review. London (4) 6—	4788	303.2
Europäische Staats- u. Wirtschafts-Zeitung. Ber- lin (52) 1—	1384	381

F

Festők szaklapja (12) 3—4, 6—8, 11—	1038	331.88
Finanz-Archiv. Stuttgart (2) 1—6, 14—28, 30— 3668		389
Fischers Zeitschrift f. Praxis u. Gesetzgebung d. Verwaltung. Weimar (8) 45—	3646	35
Fortnightly review. London (12) N. S. 95—	4524	05
Forum, The. New York (12) 53—	4701	05
Földbérők lapja (52) 4—	1408	383
Földművelési értesítő (52) 1—12, 14—23, 25—	841	34(439)1
Földrajzi közlemények (10) 1—11, 13—	3922	91
Földtani közlöny (12) 1—27, 30—	3895	5
Fővárosi hírlap (52) 2—	Bq 352/68	352
Fővárosi közlöny (102) 1—	30 és Bq 352/3	352.07
France nouvelle, La. Paris (12) * 1—		323.1
Frau, Die. Berlin (12) 22—	1211	339.6
Frauenfrage. Lpzg (24) 18—	999	339.6
Freie Donau, Die. Wien (24) 1—	1055	381
Freie Wort, Das. Frankfurt a. M. (24) 16—	4408	05
Friede, Der. Wien (52) * 1—		323
Friedens-Warte, Die. Zürich (12) 14—	1136	327.3
Független Budapest (52) 1—	Bq 352/61	352
Fürsorge f. Kriegsteilnehmer. Göttingen (24) 1—	8383	362.93

G

Gazdakör (Gazdaszöv. mell.) (52) 1017		383
Gazdaszövetség (52) 3, 5—7, 19—	1017	383
Gemeinde, Die. Wien (12) 5—	2114	352
Gemeindeblatt d. Haupt- u. Residenz-Stadt Berlin (52) 31—39, 41—53, 56—	1244	352.07
Geographical journal. London (12) 39—42, 45—	(39 csonka) 4732	91
Géographie, La. Paris (6) 25, 27—	4733	91
Geographische Zeitschrift. Lpzg (12) 21—	4796	91
Gesetze, Verordnungen u. Entscheidungen. (Az Amtsblatt mell.) Wien (12—20) 1892—	1250	352.07
Gewerkschaft, Die. Berlin (52) 12—	672	331.88
Gewerkschaft, Die. Wien (52) N. F. 10—11, 17—	540	331.88
Gewerkverein, Der. Berlin (104) 46—	71	331.88
Giornale degli economisti e rivista di statistica. Roma (12) 32, 40—45, 50—	3740	38
Glasnik zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini 1—15, 17—	(21, 25—27 csonka) A 49.05/5	
Gleichheit, Die. Stuttgart (26) 2—9, 12—	1112	339.6
Glocke, Die. München (52) 1—	4953	335
Grenzboten, Die. Berlin (52) 74—	4692	05
Gross-Deutschland. Berlin (26) *		
Grosse Krieg, Der. Frankfurt a. M. (26) 1—	36104	355
Grössere Deutschland, Das. Dresden (52) 1—	4794	327
Gyermek, A. 5—	(5—8 csonka) 4790	37
Gyermekvédelem lapja, A (12) 3—	678	36
Gyógyszerész ujság (24) 3—	4791	339.85
Győr város hiv. értesítője (24) [I] 9—24, 26. 997		352.07
Gyűjtő, A (10) 1, 5—	B 745/15	7

H

Hadtörténelmi közlemények (4) [I] 1—	3462	355
Hammer, Der. Lpzg (24) 16—	2013	32
Handel u. Gewerbe. Berlin (36) * 25—		386
Handelsmuseum, Das. Wien (52) 30—	1209	386
Házinyúltenyésztés és értékeítés (24) —		383
Háztulajdonosok lapja (24) * 3—		333.32
Hibbert journal. London (4) 14—	4942	05
Hilfe, Die. Berlin (52) 20—	1196	3
Historisch-politische Blätter f. das kath. Deutsch- land. München (12) 157—	4896	
Historische Vierteljahrschrift. Lpzg (4) * 18—		9
Historische Zeitschrift. München (6) 3. Folge 18—	4756	9
Hiteljogi döntvénytár (Jogtud. közl. mell.) (12) 1—	K 3400/28	34 (439) 1
Hivatalos árjegyzés (naponta) 1—14, 16—	Bq 381/16 és 29	387.615

Hivatalos közlöny (Vallás- és közoktatásügy-min.) (24-30) 1-5, 11-12, 20-21, 23-1116	34 (439) 1	Jogállam (10) 1- . 3745	34
Hochland. München (12) 12- . 4702	05	Jogtudományi közlöny (52) 10-11, 44- . 62	34
Hollandische Nachrichten. Haag (52) 1-2028	327.3	Journal des économistes. Paris (12) Sér. 3, 11-13. Sér. 6, 49- . 3916	38
Honi ipar (24) -	384	Journal of political economy. Chicago (12) 5-9, 19- . 3709	38
Hrvatska njiva. Zagreb (52) *	323.1	Journal of the Royal statistical society. London (12) 10: 1-3; 16-19, 33, 38-42, 44- . (75-79. csonka) 3132	31
Hungara esperantisto. Szeged (12) *	4	Journal de la Société de statistique de Paris. (12) 56- . 4848	31
Hússzemle (Állatorvosi lapok mell.) -	613	Jude, Der. Berlin (12) 1- . 4721	303.31
Huszadik század (12) 1- . 3334 és K 3000/6	3	Jugendfürsorge. Berlin (12) 11- . 1010	36
I		Juristische Wochenschrift. Berlin (18) 46- .	34
Ifjúmunkás (24) *	335	Juristisches Literaturblatt. Berlin (10) 28- . 01634/67	016
Ifjúsági könyvtárjegyzék (2) 1- . 0285/38	2	Jus suffragii. London (12) 9- . 1267	339.6
Ifjúságunk (24) *	36	Jüdische Rundschau. Berlin (52) 22- . 151	303.31
Igazságügyi javaslatok tára (Igazságügyi közl. mell.) (12) 14- . 1215	34 (439) 1	K	
Igazságügyi közlöny (12) 23- . 628	34 (439) 1	Kampf, Der. Wien (12) 1- . 549	335
Imago. Wien (6) 1- . 4934	15	Kant-Studien. Berlin (4) 3-12, 20- . 4661	1
Ingatlan, Az (52) * 1- .	333.32	Kartell-Rundschau. Düsseldorf (12) 10- . 3028	381
International journal of ethics. Chicago (4) 25- . 4861	1	Katholik, Der. Mainz (10) 4. Folge 17- . 4931	2
International law notes. London (12) 1- . 1365	341	Katholikus népszövetség (24) 1, 5-6, 12-3006	335.75
Internationale agrarökonomische Rundschau. Roma (12) 1- . 3466	383	Katholikus nevelés (10) 10- . 2079	37
Internationale agrartechnische Rundschau. Roma (12) 1- . 0166/10	383	Katholikus szemle (10) 1- . 3891	05
Internationale Gewerkschafts Korrespondenz. Berlin (szabtl.) [I] 2. 4849	331.88	Kelet népe. Berlin (10) 1- . A 40.32/22	327
Internationale Korrespondenz. Berlin-Karlshorst (104) 1- . 1364	335	Keleti szemle (3) 1- . A 50.05/2	4
Internationale Monatschrift f. Kunst, Wissenschaft u. Technik. Lpzg (12) 1-3, 9-1261	05	Kéményseprők értesítője (18)	331.88
Internationale Rundschau. Zürich (16) 1-4690	327.3	Kereskedelmi alkalmazott (8-12) 8-9, 13, 15- . 654	339.85
Internationales Archiv f. Ethnographie. Leiden (6) 24- . 1414	39	Kereskedelmi jog (24) 13- . 1023	347.7
Internationales Jahrbuch f. Politik u. Arbeiterbewegung. Berlin (4) 1- . K 3200/8	323	Kereskedő és iparos ujság (52) * 1- .	381
Iperegészségügy (24) -	613	Keresztény szocializmus (52) * 1- .	335
Irodalomtörténet (12) 1- . 4478	8	Kísérletügyi közlemények (6) 1-6, 7-8, 12-14, 16- . 4368	383
Irodalomtörténeti közlemények (4) 1-14, 22, 24- . 3302	8	Koloniale Rundschau. Berlin (12) 1- . 3774	325
Islam, Der. Strassburg (4) 1- . A 50.27/3	2	Kommunale Praxis. Berlin (52) 2- . 610	352
J		Kommunale Rundschau. Berlin (36) 1-2, 4- . 769	352
Jahrbuch d. Bodenreform, Jena (4) 1- . 3410	335	Kommunalpolitische Blätter. Köln (12) 887	352
Jahrbuch d. ungarischen Rechts. Berlin (12) * 1- . 34	34	Konjunktur, Die. Berlin (52) 4- . 1096	381
Jahrbücher f. Nationalökonomie u. Statistik. Jena (12) 1-2, 6, 8-10, 12-24, 26-34. N. F. 1-20, 3. F. 1- . 3051	38	Konservative Monatschrift. Berlin (12) * 75- .	32
Jegyzőkönyv a kerületi elöljárók értekezleteiről (12-16) 1900- . Bq 352/56	352.07	Konsumgenossenschaftliche Rundschau. Hamburg (52) 13- . 1324	334
Jogakadémiai szemle. Kassa (4) 3- . 2011	37	Korrespondenzblatt f. Kommunalwirtschaft u. Kommunalpolitik. Berlin (naponta) -	352
		Korrespondenzblatt d. Vereins f. siebenbürg. Landeskunde. Nagyszében (12) 39- . 2043	323.1
		Könyvkötők lapja (26) 1, 5-12, 16- . 1039	331.88
		Könyvtári szemle (12) 1- . 0200/65	02
		Közegészségügy. (24) 1- .	613

Közélelmezési értesítő (26) 1— . 1411	381	Magyar-bosnyák és keleti gazd. központ közle- ményei (6) 1— . A 49.38/84	381
Közgazdaság (52) 18— . 1385	381	Magyar építő művészet (12) 1— . 37	7
Közgazdasági értesítő (52) 2—5, 7—8: 1—2. [Uj f.] 1— . 4579	381	Magyar figyelő (12) 2— . 3842	05
Közgazdasági szemle (8—12) 1, Uj f. 1— . 3041	38	Magyar gazdák szemléje (12) 1— . 4370	383
Közigazgatási döntvénytár (Jogtud. közl. mell.) (12) 1— . K 3400/27	34 (439) 1	Magyar gyáripár (24) 1— . 508	384
Közigazgatási közlöny (52) 13— . 1329	35	Magyar gyógypedagógia (12) —	37
Közlekedés, A (12) 1—3, 5, 8 030	385	Magyar ipar (52) 3 f. 6—8, 12— . (1870—78 ; Anyagi érdekeink = 1157) 1158	384
Közlemények az összehasonlító élet- és kórtan köréből. (Allatorvosi lapok mell.) (4)	61	Magyar iparművészet (10) 1— . 511	7
Közmunka (24) 2—4, 6— . 1019	381	Magyar iparoktatás (20) 18— . 4680	37
Központ, A (52) 1— . 1227	381	Magyar jogélet (52) 1—2, 4— . 1045	34
Központi értesítő (Közgazd. ért. mell.) (104) —	386	Magyar kereskedelem és pénzügy (24) —	386
Községi közlöny (52) 1, 3, 5—6, 14—16, 18—27, 30— . 1127	352	Magyar kereskedők lapja (52) —	386
Községi munkás (24) 1— . Bq ^o 331/65	331.88	Magyar kir. kereskedelmi múzeum külkereske- delmi hírei (52) —	386
Közszállítási értesítő (Közgazd. ért. mell.) (52) —	381	Magyar kir. közigazgatási bíróság közigazg. oszt. döntvényei és elvi jel. határozatai (4) 1— K 3400/34 és 1403	34(439)1
Köztelek (52) 2—34: 1, 25— . 39	383	Magyar kir. közigazgatási bíróság pénzügyi oszt. döntvényei és elvi jel. hat. (4) 1— . K 3400/23 és 1402	34 (439) 1
Közúti közlekedés (4—6) [I] 1—2. Bq 385/55	385	Magyar kir. rokkantügyi hiv. kiadványai = Országos hadigondozó hiv. kiadv.	
Kriegsbeschädigte, Der. Lpzg (52) 1— . 1318	362.93	Magyar könyvszemle (4) 1— . 0100/4	02
Kriegsbeschädigtenfürsorge. Berlin (12) 1— . 4876	362.93	Magyar könyvveliteli folyóirat (12) —	65
Kriegsverlauf, Der. Berlin (12) 1— . 29773	355	Magyar közélelmezés (36) 10— .	381
Kritika (12) *	323	Magyar középiskola (10) 7— . 4675	37
Kritische Vierteljahrschrift f. Gesetzgebung u. Rechtswissenschaft. München (4) 37—39, 53— . 2066	34	Magyar közigazgatás (52) 10—17, 23— . 42	35
Kroatische Rundschau. Zagreb (24) *	323.1	Magyar köztisztviselők fogyasztási szövetkezete havi értesítője (12) [I] 19C3—15. B 334/7	334
Külliüg—hadüüg (52) 1— . 1184	355	Magyar kultúra (24) 2— . 4694	05
L			
Labour gazette, The. London (12) 13—18, 20—22, 24— . 844	331.95	Magyar külkereskedelem (24) * 9— .	386
Land, Das. Berlin (24) 25— . 1373	383	Magyar mérnök- és építész-egylet közlönye (52) 1—41, 43— . 532	62
Landwirtschaftliche Jahrbücher. Berlin (5) 50— . 1393	383	Magyar nemzetgazda (52) 1—28, 33— .	381
Librairie, La. Paris (12) *	01	Magyar nemzeti múzeum néprajzi oszt. értesítője (Az Ethnographia mell.) (4) 1— . 1018	39
Library journal, The. New York (12) 32— .	02	Magyar nő (24) * 1— .	339.6
0200/31	02	Magyar nyelv (10) 1— . 4288	4
Library world, The. London (12) 12— . 0200/25	02	Magyar nyelvőr (12) 3, 12, 18—22, 32, 35, 37— .	4
Literarische Echo, Das. Berlin (52) 1217	8	4635	
Literarisches Zentralblatt. Lpzg (52) 32, 52—60, 63— . q 01504/37	01	Magyar nyomdászat [I] 5—10, 23—25, 27. (27 csonka) 1020	62
Local government review. London (12) 1—6, 8— . 692	352	Magyar paedagógia (10) 1—2, 4—6, 8—12, 14, 16—17, 19, 21— . (21—23 csonka) 3171	37
Logos. Tübingen (3) 1— . 4722	1	Magyar pénzügy (52) 12—18, 21—22, 24— .	387
M			
Ma (12) 1— . B*	05	1016	387
Magánalkalmazott, A. (20) 8, 10, 13— . 1042	339.85	Magyar pénzügyőr (24) —	339.85
Magánjogi döntvénytár. (Jogtud. közl. mell.) (12) 1— . K 3400/31	34 (439) 1	Magyar szinpad (naponta) *	7
Magántisztviselők lapja (24) 5, 17— . 1036	339.85	Magyar társadalomtud. szemle (10) 1— . 3704	3
Magyar állatkereskedelem. (52) 1— . Bq 381/17	38	Magyar turf (150) *	7
		Magyar utazó kereskedő (24) 2, 4—5, 7, 12, 14—22, 24— . 1	339.85
		Magyar vasutas (36) 1—9, 11— . 44	339.85
		Magyar vörös kereszt (12) 15— . 1220	613

Magyar-zsidó szemle (4)	303.31	Mozdonyvezetők lapja (12) 2-5, 14-1049	331.88
Magyarországi rendeletek tára (12) 1- K 3400/9 és 3483	34 (439) 1	Mozi-hét (52) 4- B 778/4	7
März = Deutsche Politik		Mozi-világ (52) 6- B 778/3	7
Medizinalstatistische Nachrichten. Berlin (4) 1- 4533	613	Municipal journal. London (42) 5- 34	352
Mentők lapja (12) 13- B 614/236	613	Munkanélküliség elleni küzdelem (2-3, 1-4886)	33
Mercure de France. Paris (24) 107- 4456	05	Munkásbiztosítási közlöny (52) 3- 4362	388
Mészárosok és hentesek lapja (52) 24- 1395	331.88	Munkásnők lapja (12) 1- 1346	339.6
Mezőgazdák (24) 22- 1238	383	Munkásügyi szemle (24) 1- 3373	33
Mezőgazdasági szemle (12) 32- 4784	383	Múzeumi és könyvtári értesítő (4) 1- q 0205/2	02
Militärische Rundschau. Wien (104) 1915- 86	355		
Mind. London (4) 25- 4251	1	N	
Mitteilungen d. dtshen Monistenbundes. München (12) 1- 2092	2	Nachrichten f. Handel, Industrie u. Landwirtschaft. Berlin (104) 1235	381
Mitteilungen d. k. u. k. Finanzministeriums. Wien (2) 1- 1065	389	Nachrichten z. landwirtschaftl. Produktions- u. Handelsstatistik. Roma [1] 6- 773	382
Mitteilungen d. Handelspolitischen Kommission d. Stadt Wien (6) 1- 4728	386	Nagyvárad város hiv. közlönye (24) 1- 1111	352.07
Mitteilungen a. d. dtshen Schutzgebieten. (A Deutsches Kolonialbl. mell.) Berlin (szbtln)	325	Nation, The. London (52) 10- 1098	32
Mitteilungen aus der historischen Literatur. Berlin (4) *	9	Nation, The. New York (52) 100-101, 103-1258	32
Mitteilungen d. Instituts f. österr. Geschichtsforschung. Innsbruck (4) 1- 4329	9	National review. London (12) 65-69	430 327
Mitteilungen d. Kriegsausschusses d. dtshen Industrie. Berlin (52) 1- 8398	355	Near East. London (52) 6- (6-8, 11-12. hiányos) Aq 50.05/6	327
Mitteilungen d. k. u. k. Ministeriums für soziale Fürsorge über Fürsorge f. Kriegsbeschädigte. Wien (12) 1915- 1417	362.93	Nederlandsche bibliographie. Leiden (12) 1915- q 01549/5	01
Mitteilungen d. k. k. Zentral-Preisprüfungskommission. Wien (8-12) 1-	381.63	Nemzeti kultúra (52) 1- 93	37
Mitteilungen d. Zentralstelle d. dtshen Städtetages. Berlin (12) 1- 1089	352	Nemzetközi élet (12) 1- 1120	327.3
Mitteilungen d. Zentralstelle f. Wohnungsreform in Österreich. Wien (6) 1- 1110	333.32	Népegészség és tuberkulózis (6) 13- 1409	613
Mitteilungen d. Zentralverbandes d. dtshen Grosshandels. Berlin 1- 1269	386	Népjóléti közlöny (20) 1- Bq 361/48	36
Mitteilungen d. Zentralbildungs-Ausschusses d. soz.-dem. Partei Deutschlands [1]		Népművelés. Új élet (12) 1- 3246	37
Mitteilungsblatt d. Verbandes d. sozialdem. Wahlvereins Berlin (40) 11- 152	335	Népnevelők lapja (20) 52- B 371/112	37
Mittel-Europa. Berlin (26) 1-	381	Néptanítók lapja (52) 1-2, 4-9, 11-12, 25-1128	37
Mitteleuropäische Korrespondenz. Berlin (26) 1- 1410	381	Neue Deutschland, Das. Berlin (24) 1- 1317	327
Monarchia (24) 1- 4279	327	Neue Generation, Die. Berlin (12) 7, 12-3054	303.2
Monatsbericht d. statist. Amts d. Stadt Berlin (Gemeindeblatt mell.) (12) -	352	Neue jüdische Monatshefte. Berlin (26) 1- 2021	303.31
Monatschrift f. dtshche Beamte. Berlin (12) 3- 1032	350.8	Neue Litauen, Das. Berlin (36) 1- A f 47.32/154	323.1
Monatschrift f. Kriminalpsychologie u. Strafrechtreform. Heidelberg (12) 11- 2115	343	Neue Orient, Der. Berlin (24) 1- Aq 50.05/14	325
Monatschriften d. Comenius-Gesellschaft. Jena (10) 13-15, 25- 4698	3	Neue Österreich, Das. Wien 1- 4425	3
1. Monatshefte f. Kultur- u. Geistesleben.		Neue Rundschau. Berlin (12) 19-23, 25-4455	8
2. „ „ Volkserziehung.		Neue südslavische Rundschau. Zagreb (sz) * 1-	323.1
Monde slave, Le. () *	323.1	Neue Wege. Basel (12) 10- 3553	2
Mondo. Stockholm (12) *	4	Neue Zeit, Die. Stuttgart (52) 1- 3103	335
Moson vm. hiv. lapja. Magyaróvár (52) * 16-	353	New age. London (52) 15-19, 22- 1219	335
		New Europe, The. London (52) 5- 2098	327
		New statesman. London (52) 1- 1097	335
		Niemeyers Zeitschrift f. internationales Recht. München (6) 26- 2037	341
		Nineteenth century and after. London (12) 75- 4449	05
		ord u. Süd. Breslau (12) 39- 4678	05

North American review. New York (12) 199—202, 207— . 4490	05
Nő, A. (24) 1— . (1907—13: Nő és a társadalom = 552) 1185	339.6
Nők lapja (12) * 1— . 144	339.6
Nőmunkás (24) 1, 6, 11— . 1044	339.6
Nőtisztviselők lapja (12) 1— . 1308	339.6
Numizmatikai közlöny (4) 1, 3— . 739	9
Nuova antologia. Roma (24) 169— . 4453	05
Nyelvtudomány (4) 1—2, 4— . 4431	4
Nyelvtudományi közlemények (4) 1—27, 30— . 4428	4
Nyugat (24) 1, 9— . 4452	8
O	
Omke (24—36) 1— . 140	386
Orient-Lloyd (24) 1— . Aq 49.05/7	386
Orientalistische Literaturzeitung. Lpzg (12) 20— . 01694/10	4
Országos bírói és ügyészi egyesület hiv. értesítője = Birák és ügyészek lapja	
Országos hadigondozó hiv. kiadv. (szabtl.) *	362.93
Országos középiskolai tanáregyesületi közlöny (18—22) 1—2, 4—7, 10—11, 13, 16—19, 22—30, 33—38, 41— . 4429	37
Országos központi hitelszövetkezeti értesítő (26) *	334
Országos törvénytár (24—30) 1869—70, 1900— . 655	34(439)1
Ostasiatische Zeitschrift. Berlin (4) 4— . A 50.05/16	325
Osteuropäische Zukunft. München (24) 1— . Aq 47.05/7	325
Outlook, The. New York (52) 106— . 4514	05
Öffentliche Gesundheitspflege. Braunschweig (12) 1— . 4674	613
Österreich. Wien (8) * 1— .	9
Österreichisch-ungarische Buchhändler-Korrespondenz. Wien (52) 54— . q 01543/21	01
Österreichisch-ungarische Export-Revue. Wien (12) 1— .	2032
Österreichisch-ungarische Kriegskorrespondenz. Wien (naponta)	355
Österreichisch-ungarische Sparkassenzeitung. Wien (52) 39— . 76	387
Österreichische Agrar-Zeitung. Wien (52) 3— . 1078	383
Österreichische Monatschrift f. d. Orient. Wien (12) 1—15, 40— . A 50.05/11	386
Österreichische Rundschau. Wien (24) 26— . 733	05
Österreichische Städte-Zeitung. Wien (12) 1— . 1079	352
Österreichische Volkswirt, Der. Wien (52) 6— . 1073	381
Österreichische Zeitschrift f. öffentl. Recht. Wien (4) 1— . 4676	342
Österreichische Zeitschrift f. Verwaltung. Wien (52) 20—23, 27—29, 41— . 1100	35
Ösvény (4) [I] 1— . 4806	3

P

Paedagogiai értesítő (12) [I] 1— . q 0274/173	027
Panther, Der. Lpzg (12) * 5— .	323
Parlamentarische Chronik d. Österr.-Ung. Monarchie. Wien (12) 1912— . 585	32
Pénzügyi szemle (24) 11— . 1271	387
Pénzügyi szemle (12) 8— . 1361	339.85
Pénzügyi közlöny (30—36) 3, 6—24, 32, 35— . 3517	34(439)1
Pénzügyi szemle (4) 1— . 3702	387
Pénzvilág, A. (52) 1— . 3661	387
Perjogi döntvénytár. (Jogtud. közl. mell.) (10—12) 1— . K 3400/38	34 (439) 1
Pest-Pilis-Solt-Kiskún vm. hiv. lapja (52) * 16— .	353
Pesti fórum (52) 1— .	05
Pesti futár (52) 1— . B 308/43	05
Pesti tükkör (26) 10— . B 308/60	05
Petermanns Mitteilungen aus Justus Perthes' geographischer Anstalt. Gotha (12) 42—43, 59— . 1033	91
Philosophisches Jahrb. d. Görres-Gesellsch. Fulda (4) *	1
Plutus. Berlin (52) 14— . 1416	387
Polen. Wien (52) 1— . A 47.05/5	323.1
Political science quarterly. New York (4) 5—15, 21—22, 26—29 : 1—2, 30— . 3713	32
Politika (12) 1— . 2055	32
Politisch-anthropologische Monatschrift. Berlin (12) 1—2, 6—8, 13— . 3349	303.2
Politische Chronik d. Österr.-Ung. Monarchie. Wien (12) 1912— . 586	32
Poinische Blätter. Berlin (36) 1— . A 47.05/4	323.1
Polybiblion. P. 1—2. Paris (12) *	01
Posta és táviró kalauz (4) —	385
Preis-Zusammenstellungen d. Stat. Amts d. Stadt Berlin (Gemeindebl. mell.) (12)	352
Preussische Gesetzsammlung. Berlin (30—52) 1—16, 36— . 3730	34(43)1
Preussische Jahrbücher. Berlin (12) 1— . 4691	05
Preussisches Archiv. Berlin (szabtl.) *	34
Preussisches Kommunalarchiv. Berlin (4) 1—4, 6— . 4507	352
Preussisches Verwaltungsblatt. Berlin (52) 26— . 691	35
Protestáns szemle (10) 4—7, 9, 26— . 4432	2
Publisher's circular & booksellers record. London (52) 90—101, 104— . 01504/32	01
Publisher's weekly, The. New York (52) 73—87, 89, 93— . 01507/3	01
Q	
Quarterly journal of economics. Cambridge (4) 1— . 3522	38
Quarterly publication of the Amer. Stat. Assoc. Boston (4) 15— . 2036	31
Quarterly review. London (6) 28— . 2113 4660	05

R

Recht u. Wirtschaft. Berlin (12) 4— . 1230	34
Recueil gén. des lois et des arrêts. Paris *	34 (44) 1
Réforme sociale, La. Paris (24) 31—40, 67— . (36, 38 csonka) 4460	33
Reichs-Arbeitsblatt. Berlin (12) 1— . 952	331.95
Reichsgesetzblatt. Berlin (hetenként 2—3) 1867— . 3643	34 (43) 1
Reichsgesetzblatt. Wien (hetenként 2—3) 1— . 823	34 (436.01) 1
Religio (10) 51—58, 62, 73— . 1135	2
Rendeleli közlöny a m. kir. honvédség számára (hetenként 2—3) 1156 A) Szabályrendeletek 1— . B) Személyes ügyek C) Kisközlöny 1— .	34 (439) 1
Rendkívüli ujság (52) *	05
Rendőri közlöny (hetenként 3—4)	351.74
Reveil [!]	
Review of reviews. London (12) 2, 12, 49— . 4786	05
Revue, La. Paris (24) 8—11, 114— . (114—15. csonka) 4813	05
Revue d'Autriche, Vienne (24) * 1— .	323.1
Revue belge. Paris (12) [!] 1— .	
Revue d'économie politique 10—15, 20, 23 (12, 14 csonka) 3672	38
Revue des deux mondes. Paris (24) Sér. 2. Pér. 1: 1—12, Pér. 2: 1—18, 25—108, Pér. 3—4: 1—162, Pér. 5: 2—9, 11—18, 49—60, Pér. 6: 1—2, 4, 8—10, 13— . 3298	05
Revue des établissements de bienfaisance et d'assistance. Paris (12) 22— . (29—30 csonka) 3888	36
Revue gén. d'administration. Paris (12) 1—3, *26— . 3722	35
Revue hebdomadaire. Paris (52) 25— . 4929	05
Revue de l'histoire des religions. Paris (6) *	2
Revue historique. Paris (6) 121— . 4927	9
Revue de Hollande. La Haye (12) 1— . 4935	05
Revue de Hongrie. (24) 10— . 4255	05
Revue internationale du commerce, de l'industrie et de la banque. Paris (4) [!]	
Revue internationale de sociologie. Paris (12) 9—11, 24— . 4846	30
Revue du monde musulman. Paris 1—6, 32—33. A 50.05/3	39
Revue des nations latines. Paris (12) 1— . 2027	323.1
Revue de Paris (24) 1—4, 21, 23— . (1—4 csonka) 4814	05
Revue pénitentiaire et de droit pénal. Paris (4) *	343
Revue philosophique de la France et de l'Étran- ger. Paris (12) 13—56, 77— . 4451	1
Revue politique internationale Lausanne. (12) 1— . 4493	32
Revue politique et parlementaire. Paris (12) 1—8, 47—80, 82— . 3476	32
Revue de science et de législation financières. Paris (12) 14— . 4962	389

Revue des sciences politiques. Paris (12) 1—2, 11—16, 25—31, 33— . 3725	32
Revue slave 1—3. A 47.05/1	323.1
Revue des tribunaux pour enfants. Paris (4) *	
Revue de Turquie. Lausanne (12) * 1— . A 56.05/1	381
Riforma sociale. Torino (12) 5—10, 26— . 4700	33
Rivista dei comuni, delle provincie e delle opere pie. Parte 1—2. Firenze (12) 7—8, 10— 1125	352
Rivista d'Italia. Roma (12) 18— . 3550	05
Rivista italiana di sociologia. Roma (6) 1—4, 17— . 3717	30
Round table, The. London (4) 5— . (No 18— .) 4890	05
Rundschau f. Gemeindebeamte. Berlin (52) 19— . 1075	352
Rundschau d. internat. Landwirtschaftl. Instituts. *	383

S

Sajtó, A. (12) 1— . 153	07
Sanitätswarte, Die. (A Gewerkschaft mell.) Berlin (10)	61
Schmollers Jahrbuch f. Gesetzgebung, Verwal- tung u. Volkswirtschaft im Deutschen Reiche. Berlin (4) 1—6. N. 1— . 3052	3
Schönbergers Börsen- u. Handelsbericht. Wien (52) 47— . 1221	381
Schöne Literatur, Die. (A Literarisches Zentralblatt mell.) 6—7, 10, 13, 15— . 0168/3	91
Schweizerische Zeitschrift f. Volkswirtschaft u. Sozialpolitik. Bern (24) 2—3, 7—10, 22— . 4749	38
Scientia. Bologna (12) 5— . 3872	05
Single tax review. New York (6) 17— . 2102	389
Sociala meddelanden. Stockholm (12) 1— . 4556	331.95
Socialiste belge, Le. La Haye (52) 1— .	331.88
Socialist review. London (12) [!] 12— . 4487	335
Sociological review. London (4) 6— . 4479	39
Sozialdemokratische Feldpost. Berlin (24) 1— . 135	335
Soziale Kultur. M. Gladbach (12) 2— . 3377	33
Soziale Praxis u. Archiv f. Volkswohlfahrt. München (52) 1—8, 13—14, 16—17, 20—22 24— . 587	33
Soziale Rundschau. Wien (12) 1—7, 8: 2, 9— . 3332	331.95
Sozialistische Auslandspolitik. Berlin (52)* 4— .	335
Sozialistische Monatshefte. Berlin (26) 5—15: 1, 3, 16: 1—2, 17— . 3340	335
Spectator, The. London (52) 116— . 1337	323
Sport (110—120) 7— . B	7
Staatsarchiv, Das. München (12) 85— . 2016	341
Staatsbedarf, Der. Berlin (52) 3— . 1309	381
Statist, The. London (52) 33— . 1239	381
Statistische Monatschrift. Briinn (12) 1— . 3914	31
Statistische Nachrichten aus dem Gebiete d. Landwirtschaft. Wien (4) 1—3, 5— . 1064	383

Statistische Übersichten üb. die allg. Wirtschaftslage. (A Zeitschr. f. Sozialwiss. mell.) Lpzg (12) 4444	381	Tözsdei kurir (52) *	387
Statistikai havi közlemények (12) 1—	31	Tradition populaire. Paris (12) []	
Städtebau, Der. Berlin (12) 1—7, 9—	526	Tuberkulózis == Tüdőbeteg gondozás	
Stimmen d. Zeit. Freiburg i. Br. 38, 60—65, 88—	4644	Tudás, A. (12) * 1—	335
Strassburger Blätter f. Sozialpolitik u. Armenwesen (12) 1—	1201	Turán (12) 1 : 1913. Uj f. 1—	A 50.05/7 3
Streffeurs Militärblatt. Wien (52) 1915 szept—	1294	Turul (4) 1—	557 9
Survey, The. New York (52) 19—31, 39—	3588	Tüdőbeteg gondozás és tuberkulózis (12) 1—	743 613
Süddeutsche Monatshefte. München (12) 12—	4709	Tüzrendészeti közlöny (12) 1—13, 16—	1304 352
Südost. Berlin (12) 1—	A 4905/1 337	Typographia (52) 7, 24—29, 35—36, 41—44, 46—	36 331.88
Szabadalmi közlöny (24) 15—	579 62	U	
Szakszervezeti értesítő (12) 1—	3653 331.88	Uj nemzedék (52) 1—	1159 32
Szamár, A. (52) * 1—	055	Ukraine, L'. Lausanne (52) 1915—	A 47.32/88 323.1
Számvevőszéki szemle (12) 6—	4956 65	Um Grund u. Boden. Berlin (4) 5—	2074 383
Századok (10) 1—	3049 9	Umschau, Die. Frankfurt a. M. (52)	5
Szegényügy (12) * 1—	2111 36	Ungarische Rundschau. München (4) 1—	4393 05
Székesfővárosi m. kir. államrendőrség hiv. lapja (52) 10—	B 351/21 351.74	Ungarische Zukunft. Bp (12) 1—	4731 05
Székesfővárosi vízművek igazg. jelentése (12) 1871, 1903—	B 614/136 352.07	United Empire. London (12) 8—	2094 325
Szent István Akadémia értesítője, A (4) 1—	2029 05	Ügyvédek lapja (52) 31—	81 34
Színház és divat (52) 2—	B 7	Ügyvédi kamarai közlöny (10—16) 1—	B 347/9 34
Színházi élet (52) 3—	B 792/48 7	V	
Szocializmus (12) 1—	3359 335	Vágóhid (52) * 1—	05
Szociálpolitikai szemle és Szabadgondolat (12) 1—	681 33	Vállalkozás (52) 1—	138 381
Szövetkezeti értesítő (52) 1—	1266 334	Vállalkozók lapja (52) 33—	70 381
Szövetkezzünk (35) 12—	96 334	Vármegye, A. (52) 7—	55 35
T		Városi közlöny. Temesvár (12) 2, 6—	1117 352.07
Társadalmi múzeum szemléje, A. (6)	3372 3310.5	Városi szemle (12) 1—	3729 és K 3520/35 352
Társaság, A. (52) 3—	Bq 394/25 05	Városok lapja (40—52) 3—	998 352
Tat, Die. Jena (12) 7—	4936 3	Vas- és fémmunkások lapja (26) 1, 7—15, 18—	49 331.98
Technik u. Wirtschaft. Berlin (12) 1—	3662 38	Vasúti szövetség (12) 5—7, 10—	48 339.85
Technisches Gemeindeblatt. Berlin (24) 8—12, 14—	695 352	Vasúti és közlekedési közlöny (156) 21—28, 38—	66 385
Tenger, A. (12) 1—	1260 385	Vegyszeti lapok (24) 5—6, 9—	529 384
Teozófia (12) 3—	4833 1	Veröffentlichungen d. kais. Gesundheitsamtes. Berlin (52) 1—11, 13—	61 és 3667 613
Természet, A. (12) 10—	B 727/14 5	Versöhnung, Die. Zürich (52)	327.3
Természettudományi közlöny (24) 48—	4992 5	Vierteljahrshefte zur Statistik d. Deutschen Reichs. Berlin (4) 8—15. N. F. 1—21, 23—	940 31
Theologiai szaklap és könyvujság (12) 11—	4810 2	Vierteljahrschrift f. angewandte Bücherkunde. Nikolassce b. Berlin (4) *	01
Törekvés (12) 4—6, 10—	1041 331.88	Vierteljahrschrift f. Sozial- u. Wirtschaftsgeschichte. Berlin (4) 1—	3518 3
Történelmi és régészeti értesítő. Temesvár (4) 31—	4928 9	Világpiac, A. (52) 1—	4839 386
Történeti szemle (4) 1—	3011 9	Világabszabság (26) 3—10, 12—	50 331.88
Törvények gyűjteménye (szabtl.) 1869—74, 1879—83, 1885—93, 1895—97, 1899—	4563 34(439)1	Virradat (104) *	07

Vizügyi és hajózási közlöny (16) 2—7, 25, 27— 116	385	Zeitschrift f. Bücherfreunde. Lpzg (12) 1—6, 10—11. N. F. 2—	q 0900/9
Vizügyi közlemények (6) 1—6, 8—30. [Új f.] 1— . 3360	385	Zeitschrift f. christl. Sozialreform. Luzern (4) 1—16, 36— . 4723	33
Vjesnik kr. Hrvatsko-slavonsko-dalmatinskoga zemaljkog arkiva. Zagreb (4) 1— A 49.94/2	9	Zeitschrift f. Demographie u. Statistik d. Juden. Berlin (12) 1—8, 10— . 3705	303.31
Volksbildungsarchiv. Berlin (6) 1— . 3772	37	Zeitschrift d. dtshen Landwirtschaftsrates. Berlin (12) 15— . 1397	387
Volkstümliche Zeitschrift f. praktische Arbeiter- versicherung. Berlin (24) 20— . 1189	388	Zeitschrift d. Dtschen morgenländischen Gesell- schaft. Lpzg (4) 11, 13, 20— . (11, 13, 20, 21, 24, 49, 56—7, 67 csonka) A 50.05/1	3
Volkswirtschaftliche Blätter. Berlin (24) 16— 2054	381	Zeitschrift f. Ethnologie. Berlin (6) 47— . 4961	39
Volkswirtschaftliche Chronik (A Jahrbücher f. Nationalökonomie mell.) 1898— . K 3810/8	38	Zeitschrift f. das gesamte Handelsrecht u. Kon- kursrecht. Stuttgart (4) 78— . 4947	347.7
Volkswirtschaftliche Chronik d. Österr.-Ung. Monarchie. Wien (12) 1912— . 584	381	Zeitschrift f. d. gesamte Staatswissenschaft. Tübingen (4) 1— . 3046	3
Vonatkiserő (24) —	331.88	Zeitschrift f. d. gesamte Strafrechtswissenschaft. Berlin (8) 37— . 3466	343
Völkerkrieg, Der. Stuttgart (52) 1—3, 10, 12— 30078	355	Zeitschrift f. d. gesamte Versicherungswissen- schaft. Berlin (6) 7—8, 14— . 3674	388
W		Zeitschrift d. Gesellschaft f. Erdkunde. Berlin (10) 1917— . 2103	91
Wage, Die. Wien (52) 20— . 4699	05	Zeitschrift f. Handelswissenschaft u. Handels- praxis. Lpzg. (12) 5, 7— . 1113	386
Wasmuth's Monatshefte f. Baukunst. Berlin (12) 1— . 1225	7	Zeitschrift f. Kommunalwirtschaft u. Kommunal- politik. Berlin—Friedenau (24) 4— . 1242	352
Wasserwirtschaft. Wien (24) 10— . 1419	385	Zeitschrift f. Krankenanstalten. Lpzg (52) 6— 1374	61
Weissen Blätter, Die. Lpzg (12) 2— . 4745	8	Zeitschrift f. Krüppelfürsorge. Lpzg (12) 8— 4949	362.93
Weit des Islams. Berlin (4) 1— . A 50.05/8	2	Zeitschrift f. Militärrecht. Wien (6) *	34
Welthandel (Auslandsausgabe). Berlin (24)	386	Zeitschrift f. Missionskunde & Religionswissen- schaft. Berlin (12) 32— . 2040	2
Weltmarkt, Der. (12) 1— . 4390	386	Zeitschrift f. österreichische Volkskunde. Wien (6) 23— . 1400	39
Weltwirtschaft. Berlin (12) 4— . 1257	38	Zeitschrift f. Philosophie u. philosophische Kritik. Lpzg (6) 153— . 4461	1
Weltwirtschaftliches Archiv. Jena (4) 1— . 4394	38	Zeitschrift f. Politik. Berlin (4) 1—5, 7— . 3473	32
Werkstatttechnik. Wilmersdorf (24) 11— . 1429	62	Zeitschrift d. kgl. Preussischen statistischen Landesamts. Berlin (4) 140, 52— . 595	31
Wiederaufbau, Der. Wien (52) *	381	Zeitschrift f. d. *Privat- u. öffentliche Recht. Wien (4) 6—17, 32—33, 40— . 3775	34
Wiener Zeitschrift f. die Kunde d. Morgenlandes. Wien (4) 29— . A 50.05/12	3	Zeitschrift f. Rechtsphilosophie. Lpzg (3) 1— 4712	34
Wirtschaftsdienst. Hamburg (52) 1— . 1386	381	Zeitschrift d. Savigny-Stiftung f. Rechtsgeschichte. Weimar 1—15, 49— . 3537 Germanistische Abteilung Kanonistische Abteilung Romanistische Abteilung	34
Wirtschaftszeitung d. Zentralmächte. Wien (52) 1— . 1323	381	Zeitschrift d. kgl. Sächsischen statistischen Landes- amts. Dresden (2) 46— . 1123	31
Wochenbericht d. Statistischen Amts d. Stadt Berlin (52)	352	Zeitschrift f. schweizerische Statistik u. Volks- wirtschaft. Bern (4) 48— . 1099	31
Wohnungsfürsorge. Wien (10) 1— . 1199	333.32	Zeitschrift f. Sexualwissenschaft. Bonn (12) 1— . 4454	303.2
Wöchentliches Verzeichnis d. erschienenen u. vor- bereiteten Neuigkeiten d. deutschen Buch- handels. Lpzg (52) —	01	Zeitschrift f. Sozialwissenschaft. Lpzg (12) 1— 3244	3
Z		Zeitschrift f. Transportwesen u. Strassenbau. Berlin (36) 33— .	386
Zálogházi értesítő (48) —	387		
Zbornik. Zagreb (18—24) 1863—1909, 1911— 626	34 (439) 1		
Zeitschrift f. d. Armenwesen. Berlin (12) 7— 3409	36		
Zeitschrift f. Bevölkerungspolitik u. Säuglings- fürsorge. Lpzg (24) 9— . 2010	36		
Zeitschrift f. Binnenschifffahrt. Berlin (24) 24— 1407	385		

Zeitschrift f. vergleichende Rechtswissenschaft. Stuttgart (4) 1-7, 33- . 4009	34	Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Lpzg (12) 1- . 0200/33	02
Zeitschrift f. Volkswirtschaft, Sozialpolitik u. Verwaltung. Wien (6) 1-2, 4- . 612	38	Zentralblatt f. Gewerbehygiene. Berlin (12) 2- . 1198	613
Zeitschrift f. Völkerrecht. Breslau. 9- . 3547	341	Zentralblatt f. Psychologie u. psychologische Pädagogik. Würzburg (10) 1- . 0161/10	15
Zeitschrift f. Wohnungswesen. Berlin (24) 1-4. 619	333.32	Zentralblatt d. Reichsversicherung. Lpzg (24) 10- . 1197	388
Zeitschrift f. Zollwesen u. Reichssteuern. Berlin (8) 15- . 1241	389	Zentralblatt f. Vormundschaftswesen, Jugendgerichte u. Fürsorgeerziehung. Berlin (24) 9- . 2104	36
Zeitungs-Verlag. Magdeburg (52) 17- . 1383	07	Zsidó szemle (52) 9- . 1229	303.31
Zentralblatt f. allg. Gesundheitspflege. Bonn (6) 1-31, 33- . 3797	613	Zukunft, Die. Berlin (52) 89- . 4689	323

Szakjegyzék

Systematisches Verzeichnis — Classified list

E jegyzék nemcsak szakjegyzék, hanem egyúttal azt a helyet is feltünteti, melyen a folyóiratok a folyóiratterem polcain található. A folyóiratok szak- (és egyúttal hely-) számai a bejáratától balra kezdődnek és a tizedes rendszernek felelnek meg (L. *Utmutató* c. füzetünk 29-50. lapjain). A számok tehát tizedes számoknak veendőek és így értékelendőek. Vagyis pl. előbb következik 388 *Biztosításügy* és csak utána 4 *Nyelvészet* (t. i. 0.388 és 0.4). Némely folyóirat főbeosztásán kívül tartalma miatt több szakban is szerepel. Pl. a *Politika* c. folyóirat főhelyén kívül szerepel a 323 *Belpolitikában* és 381 *Gazdaságpolitikában* is. A mellé írt 327 szám mutatja, hogy a 327 *Külpolitika* polcán található. Egy szakon belül a folyóiratok betűrendben vannak elhelyezve.

01 Könyvészet

Bibliographie — Bibliography

Allgemeines Literaturblatt
Athenaeum, The.
Bibliographie de Belgique
Bibliographie de la France
Bulletin of bibliography
Corvina
Deutsche Literaturzeitung
Ifjúsági könyvtárjegyzék
Librarie, La.
Literarisches Zentralblatt
Nederlandsche bibliographie
Österreichisch-ungarische Buchhändler Correspondenz
Polybiblion
Publisher's circular and bookseller's record
Publisher's weekly
Vierteljahrsschrift f. angewandte Bücherkunde
Wöchentliches Verzeichnis d. erschienenen u. vorbereiteten Neuigkeiten d. dtischen Buchhandels

016 Speciális tárgyú bibliográfiák Spezialbibliographie Special bibliographies

Bibliographie d. Sozialwissenschaften
Bibliographischer Monatsbericht über neu erschienene Schul-, Universitäts- u. Hochschulschriften

Bulletin bibliographique hebdomadaire (Inst. intern. d'agriculture.)
Juristisches Literaturblatt
Zentralblatt f. Psychologie u. psychologische Pädagogik

02 Könyvtárügy Bibliothekswesen Library economy

Bibliothekar, Der
Blätter f. Volksbibliotheken u. Lesehallen
Bulletin de l'Association des bibliothécaires français
Bücherhalle, Die
Ifjúsági könyvtárjegyzék 01
Könyvtári szemle
Library journal
Library world
Maandblad voor bibliotheekwezen
Magyar könyvszemle
Múzeumi és könyvtári értesítő
Public libraries
Revue des bibliothèques
Special libraries
Zentralblatt f. Bibliothekswesen

027 Könyvtári értesítők Bibliotheksbulletins Library bulletins

Budapesti Városi könyvtár értesítője
Paedagogiai értesítő

05 Általános folyóiratok Allgemeine Zeitschriften General periodicals

Akadémiai értesítő
American review of reviews
Bibliothèque universelle et revue suisse
Budapesti szemle
Cél
Contemporary review
Deutsche Revue
Deutsche Rundschau
Eszendő
Fortnightly review
Forum, The
Freie Wort, Das
Grenzboten, Die
Hochland
Internationale Monatsschrift f. Wissenschaft, Kunst u. Technik
Katholikus szemle
Magyar figyelő
Magyar kultúra
Mercure de France
National review 327
Neue Wege 2
Nineteenth century and after
Nord u. Süd
North American review
Nuova antologia
Outlook, The
Österreichische Rundschau

Preussische Jahrbücher

Pesti fórum
Pesti futár
Pesti tükör
Quarterly review
Rendkívüli ujság
Review of reviews
Revue, La
Revue de Hollande
Revue de Hongrie
Revue de Paris
Revue des deux mondes
Revue hebdomadaire
Rivista d'Italia
Round table
Scientia
Stimmen d. Zeit
Süddeutsche Monatshefte
Szamár
Szent István Akadémia értesítője
Társaság, A
Tat, Die 3
Ungarische Rundschau
Ungarische Zukunft
Vágóhíd
Virradat 07
Weissen Blätter, Die

07 Hirlapirodalom*Zeitungswesen — Journalism*

Sajtó, A.
Virradat
Zeitungs-Verlag

09 Könyvkedvelés*Bibliophilie — Bibliophily*

Archiv f. Buchgewerbe
Blätter f. Bücherfreunde
Frankfurter Bücherfreund
Zeitschrift f. Bücherfreunde

1 Bölcsélet*Philosophie — Philosophy*

Archiv f. Philosophie
Athenaeum
Hibbert journal 2
International journal of ethics
Kant-Studien
Logos
Mind
Natur u. Gesellschaft 3
Philosophisches Jahrbuch
Religio 2
Revue philosophique
Teozófia
Zeitschrift f. Philosophie u. philosophische Kritik

15 Lélektan*Psychologie — Psychology*

Archiv f. d. gesamte Psychologie
Archiv f. Religionspsychologie 2
Deutsche Psychologie
Gyermek, A 37
Imago
Mind 1
Monatschrift f. Kriminalpsychologie u. Strafrechtsreform 343
Zeitschrift f. Sexualwissenschaft 303.2
Zentralblatt f. Psychologie u. psychologische Pädagogik 016

2 Vallás. Egyház*Religion. Theologie — Religion*

Archiv. f. kath. Kirchenrecht
Archiv f. Religionspsychologie
Archiv f. Religionswissenschaft
Budai izr. hitközség értesítője
Budapesti evangélikusok lapja
Egyházi közlöny
Es werde Licht
Hibbert Journal
Islam, Der
Katholik, Der
Magyar kultúra 05
Magyar-zsidó szemle 303.31
Mitteilungen d. dtischen Monistenbundes
Neue jüdische Monatshefte 303.31
Neue Wege
Ösvény 3
Philosophisches Jahrbuch
Protestáns szemle
Religio
Revue du monde musulman 39
Revue de l'histoire des religions
Stimmen d. Zeit 05
Szent István Akadémia értesítője 05
Theologiai szaklap és könyvujság
Welt des Islams
Zeitschrift f. Missionskunde u. Religionswissenschaft

3 Társadalomtudomány*Sozialwissenschaft**Social science*

American review of reviews 05
Annals of the American academy of political and social science
Archiv f. Kulturgeschichte 9
Archiv f. Religionswissenschaft 2
Archiv f. Sozialwissenschaft u. Sozialpolitik

Athenaeum 1

Bibliographie d. Sozialwissenschaftlichen 016
Bibliothèque universelle et revue suisse 05
Budapesti szemle 05
Cél, A 05
Contemporary review 05
Deutsche Kultur in der Welt
Deutsche Revue 05
Deutsche Rundschau 05
Deutschlands Erneuerung
Fortnightly review 05
Forum, The 05
Glocke, Die 335
Grenzboten, Die 05
Hilfe, Die
Historisch-politische Blätter f. das katholische Deutschland
Hochland 05
Huszadik század
Katholikus szemle 05
Magyar figyelő 05
Magyar kultúra 05
Magyar társadalomtudományi szemle
Mercure de France
Monatschrift d. Comenius Gesellschaft
National review 327
Neue Deutschland, Das 327
Neue Österreich, Das
Neue Wege 2
Neue Zeit 335
New age 335
New statesman 335
Nineteenth century and after 05
Nord u. Süd 06
North American review 05
Nuova antologia 05
Österreichische Rundschau 05
Ösvény
Preussische Jahrbücher 05
Review of reviews 05
Revue, La 05
Revue de Paris 05
Revue des deux mondes 05
Round table 05
Schmollers Jahrbuch f. Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft im Deutschen Reiche
Scientia 05
Socialist review 335
Sozialistische Monatshefte 335
Stimmen d. Zeit 05
Süddeutsche Monatshefte 05
Tat, Die
Turán
Ungarische Rundschau 05
Ungarische Zukunft 05
Vierteljahrsschrift f. Sozial- u. Wirtschaftsgeschichte
Zeitschrift d. Deutschen morgenländischen Gesellschaft
Zeitschrift f. d. gesamte Staatswissenschaft

Zeitschrift f. Sozialwissenschaft
Zeitschrift f. Volkswirtschaft, Sozialpolitik u. Verwaltung 380

30 Szociológia

Soziologie — Sociology

American journal of sociology
Annals of the American academy of political and social science
Revue internationale de sociologie
Rivista italiana di sociologia
Sociological review

303.2 Fajszociológia

*Soziologie der Rasse
Social anthropology*

American anthropologist
Archiv f. Anthropologie 5
Archiv f. Kriminologie
Archiv f. Rassen- u. Gesellschaftsbiologie
Archiv f. Sexualforschung 15
Auf Vorposten 303.31
Biometrika
Deutschlands Erneuerung 3
Eugenics review
Imago 15
Neue Generation
Politisch-antropologische Monatschrift
Zeitschrift f. Bevölkerungspolitik u. Säuglingsfürsorge
Zeitschrift f. Sexualwissenschaft

303.31 Zsidó kérdés

Judenfrage — Jewish question

Auf Vorposten
Aurore, L'
Jude, Der
Jüdische Rundschau
Magyar-zsidó szemle
Neue jüdische Monatshefte
Sajtó, A. 07
Zeitschrift f. Demographie u. Statistik d. Juden
Zsidó szemle

31 Statisztika. Néességtan

*Statistik. Demologie
Statistics. Demography*

Allgemeines statistisches Archiv
Bollettino di statistica e di legislazione comparata 34(45)1
Budapest szföv. statisztikai havi füzetei

Budapest szföv. statisztikai heti kimutatásai

Bulletin de l'Institut internat. de statistique

Bulletin de la statistique générale de la France

Bulletin de statistique et de législation comparée 34(44)1

Deutsche Rundschau f. Geographie u. Statistik 91

Deutsches statistisches Zentralblatt

Giornale degli economisti e rivista di statistica 38

Jahrbücher f. Nationalökonomie u. Statistik 38

Journal de la Société de statistique de Paris

Journal of the Royal statistical society

Mitteilungen d. statistischen Abteilung d. Wiener Magistrates. Monatsbericht. (Az Amtsbl. mell.) 352

Monatsbericht d. Statistischen Amtes d. Stadt Berlin (Gemeindebl. mell.) 352

Nachrichten zur landwirtschaftlichen Produktions u. Handelsstatistik 383
Quarterly publ. of the Amer. stat. assoc.

Statistische Monatschrift

Statistische Nachrichten aus dem Gebiete der Landwirtschaft 383

Statisztikai havi közlemények

Vierteljahrshefte zur Statistik d. Deutschen Reichs

Wochenbericht d. Statistischen Amtes d. Stadt Berlin. (A Gemeindebl. mell.) 352

Zeitschrift d. kgl. Preussischen statistischen Landesamts

Zeitschrift d. kgl. Sächsischen statistischen Landesamts

Zeitschrift f. schweizerische Statistik u. Volkswirtschaft

32 Államtudomány

*Staatswissenschaft
Political science*

American political science review
Bibliographie d. Sozialwissenschaften 016

Budapesti szemle 05

Deutsche Revue 05

Deutsche Rundschau 05

Fortnightly review 05

North American review 05

Political science quarterly

Revue des sciences politiques

Revue du droit public et de la science politique

Revue politique et parlementaire

Tat, Die 3

Revue politique internationale

Zeitschrift f. d. gesamte Staatswissenschaft 3

Zeitschrift f. Politik

323 Belpolitika

Innere Politik — Home politics

Arbeiterpolitik 335
Bulletin mensuel du travail législatif et parlementaire

Cél, A 05

Deutsche Stimmen

Deutschlands Erneuerung 3

Eszterdó 05

Frei Wort, Das 05

France nouvelle, La 323.1

Hammer, Der

Historisch-politische Blätter f. d. kath. Deutschland 3

Hrvatska njiva 323.1

Internationales Jahrbuch f. Politik u. Arbeiterbewegung

Konservative Monatschrift

Kritika

Kroatische Rundschau 323.1

Magyar figyelő 05

Magyar kultúra 05

Militärische Rundschau 355

Monarchia 327

Nation, The. London

Nation, The. New York

Neue Österreich, Das. 3

New age 335

New statesman 335

Outlook, The. 05

Panther, Der

Parlamentarische Chronik d. Österr.-ung. Monarchie

Pesti fórum 05

Pesti futár 05

Pestj tükör 05

Politika 327

Politische Chronik d. Österr.-ung. Monarchie

Rendkívüli ujság 05

Revue d'Autriche 323.1

Rivista d'Italia 05

Spectator, The

Sajtó, A. 07

Virradat 07

Wage, Die

Zukunft, Die

323.1 Nemzetiségi kérdés

Nationalitätenfrage — Race question

Adeverul 335

Alldeutsche Blätter 327

Annales des nationalités

Archiv d. Vereins f. siebenbürgische Landeskunde

Belfried, Der

Deutsch-Ungarn

Deutsche Kultur in der Welt 3

Deutsches Vorderasien u. Balkanarchiv 325

Deutschtum im Ausland
 France nouvelle, La
 Grössere Deutschland, Das. 327
 Hrvatska njiva
 Korrespondenzblatt d. Vereins f.
 siebenbürg. Landeskunde
 Kroatische Rundschau
 Monde slave, Le.
 Neue Litauen, Das
 New Europa, The 327
 Neue Österreich, Das 3
 Neue südslavische Rundschau
 Osteuropäische Zukunft 325
 Österreich-Ungarns Zukunft 327
 Polen
 Polnische Blätter
 Revue d'Autriche
 Revue des nations latines
 Revue slave
 Ukraine, L'

325 Gyarmatpolitika és kivándorlás

*Kolonialpolitik u. Auswanderung
 Colonies and emigration*

Archiv f. innere Kolonisation
 Archiv f. Wirtschaftsforschung im
 Orient
 Asiatic review
 Asien
 China-Archiv
 Deutsche Levante-Zeitung
 Deutsches Kolonialblatt
 Deutsches Vorderasien u. Balkan-
 archiv
 Koloniale Rundschau
 Mitteilungen a. d. dtischen Schutz-
 gebieten
 Ostasiatische Zeitschrift
 Osteuropäische Zukunft
 Österreichische Monatschrift für den
 Orient 381
 Revue du monde musulman 39
 United Empire
 Zeitschrift d. deutschen morgenlän-
 dischen Gesellschaft 3

327 Kálpolitika

Auswärtige Politik — Foreign politics

Alldeutsche Blätter
 American political science review 32
 American review of reviews 05
 Annalist, The 05
 Archiv f. Wirtschaftsforschung im
 Orient 325
 Asiatic review 325
 Asien 325
 Aurore, L' 303.31
 Bibliothèque universelle et revue
 suisse 05

China-Archiv 325
 Contemporary review 05
 Demain 05
 Deutsche Arbeit 33
 Deutsche Kultur in der Welt 3
 Deutsche Levante-Zeitung 325
 Deutsche Politik
 Deutsche Revue 05
 Deutsche Rundschau 05
 Deutsche Stimmen 323
 Erde 327.3
 Esztendő 05
 Europäische Staats- u. Wirtschafts-
 Zeitung 381
 Fortnightly review 05
 Forum, The 05
 Freie Wort, Das 05
 Grössere Deutschland, Das
 Hammer, Der 323
 Hilfe, Die 3
 Historisch-politische Blätter f. das
 katholische Deutschland 3
 Holländische Nachrichten 327.3
 International law notes 341
 Internationale Monatschrift f. Wissen-
 schaft, Kunst und Technik 05
 Internationale Rundschau 327.3
 Internationales Jahrbuch für Politik
 u. Arbeiterbewegung 323

Kelet népe
 Koloniale Rundschau 325
 Konservative Monatschrift 323
 Külligy-hadügy 355
 Magyar-bosnyák és keleti közp.
 közl. 381
 Magyar figyelő 05
 Mittel-Europa
 Monarchia
 Nation, The (London) 323
 Nation, The (New York) 323
 National review
 Near East
 Neue Deutschland, Das
 Neue Österreich, Das 3
 New age 323
 New Europe, The
 New statesman 323
 Nineteenth century and after 05
 Nord u. Süd 05
 North American review 05
 Nouva antologia 05
 Ostasiatische Zeitschrift 325
 Osteuropäische Zukunft 325
 Outlook, The 05
 Österreichisch-ungarische Export-
 Revue 386
 Österreichische Monatschrift für den
 Orient 381
 Österreichische Rundschau 05
 Politika
 Political quartely 32
 Preussische Jahrbücher 05
 Review of reviews 05
 Revue, La 05
 Revue de Hongrie 05

Revue de Hongrie 05

Revue de Paris 05
 Revue des deux mondes 05
 Revue d'Autriche 323.1
 Revue des nations latines 323.1
 Revue politique internationale 32
 Revue politique et parlementaire 32
 Revue slave
 Rivista d'Italia 05
 Round table 05
 Staatsarchiv, Das 341
 Serbie, La 323.1
 Sozialistische Auslandspolitik
 Spectator 323
 Süddeutsche Monatshefte 05
 Südost
 Tat, Die 3
 Tenger, A 3
 Turán 3
 Wage, Die 323
 Welt d. Islams 2
 Zeitschrift f. Missionskunde u. Reli-
 gionswissenschaft 2

327.3 Békemozgalom

*Friedensbewegung
 Peace movement*

Bulletin internat. des Sociétés de la
 Croix rouge
 Demain
 Dokumente d. völkerrechtl. Ent-
 wicklung
 Erde 327
 Friedens-Warte
 Internationale Rundschau
 Nemzetközi élet
 Versöhnung
 Vie internationale

33 Szociálpolitika. Munkás- kérdés

*Soziale und Arbeiterfrage
 Social question*

American labor legislation review
 Annalen f. soziale Politik u. Gesetz-
 gebung
 Annals of the American academy of
 political and social science 3
 Arbeiterschutz
 Arbeitsnachweis, Der
 Arbeitsrecht
 Archiv f. u. Geschichte des Sozialis-
 mus u. d. Arbeiterbewegung 335
 Archiv f. Sozialwissenschaft u. Sozial-
 politik 3
 Bibliographie d. Sozialwissenschaften
 016
 Bulletin trimestriel de l'Association
 internationale pour la lutte contre
 le chômage
 Concordia

Deutsche Arbeit
Dokumente d. Fortschritts
Internationale Korrespondenz
Internationales Jahrbuch f. Politik
u. Arbeiterbewegung 323
Iparegészségügy 613
Land, Das 383
Mouvement social
Munkanélküliség elleni küzdelem
Munkásügyi szemle
Népjóléti közlöny 352.07
Réforme sociale
Riforma sociale
Schweizerische Blätter f. Wirtschafts-
u. Sozialpolitik 33
Single tax review 389
Soziale Kultur
Soziale Praxis u. Archiv für Volks-
wohlfahrt
Soziale Rundschau 331.95
Strassburger Blätter f. Sozialpolitik
u. Armenwesen
Survey, The
Szociálpolitikai szemle és Szabad-
gondolat
Társadalmi múzeum szemléje 331.95
Zeitschrift f. christliche Sozialreform
Zeitschrift f. schweizerische Statistik
u. Volkswohlfahrt 31
Zeitschrift f. Sozialwissenschaft 3
Zeitschrift f. Volkswirtschaft, Sozial-
politik u. Verwaltung 380
Zentralblatt f. Vormundchaftswesen
36

331.88 Szakszervezetek. Munkáltató szervezetek

*Gewerkschaften. Arbeitgeberverbände
Trade unions. Employers' unions*

American federationist
American industries
Cipész, A
Cipőfelsőrészkesztők szaklapja
Correspondenzblatt d. Generalkom-
mission d. Gewerkschaften
Deutschlands
Deutsche Arbeitgeber-Zeitung
Dohánygyári munkás
Dohánygyári munkások lapja 339.6
Eisen- u. Metallarbeiter
Építőmunkás
Festők szaklapja
Gewerkschaft, Die (Berlin)
Gewerkschaft, Die (Wien)
Gewerkverein, Der
Gyógyszerész ujság 339.85
Ifjúmunkás 335
Internationale Gewerkschafts-Korres-
pondenz
Internationale Korrespondenz 335
Kéményseprők értesítője
Könyvkötők lapja
Közalkalmazott, A 352

Községi munkás 352
Magyar pénzügyőr 339.85
Magyar Vasutas 339.85
Magyarországi ácsok szaklapja
Mészárosok és hentesek lapja
Mozdonyvezetők lapja
Munkásnők lapja 339.6
Nőmunkás 339.6
Socialiste belge, Le
Szakszervezeti értesítő
Törekvés
Typographia
Vas- és fémmunkások lapja
Vasutas szövetség
Világzabadság
Vonatkísérő

331.95 Munkahivatalok

Arbeitsämter — Bureau of labour

Bollettino dell'Ufficio del lavoro
Bulletin d. Internationalen Arbeits-
amtes
Bulletin du Ministère du travail et
de la prévoyance sociale
Labour gazette
Reichs-Arbeitsblatt
Sociala meddelanden
Soziale Rundschau
Társadalmi múzeum szemléje, A.

333.32 Lakáskérdés

Wohnungsfrage — Housing

Deutsche Hausbesitzer-Zeitung
Garden cities and town planning
725.09
Háztulajdonosok lapja
Ingatlan
Mitteilungen d. Zentralstelle f. Woh-
nungsreform in Österreich
Town planning review 725.09
Um Grund u. Boden 383
Vállalkozás 381
Wohnungsfürsorge, Die
Zeitschrift f. Wohnungswesen

334 Szövetkezés

*Genossenschaftswesen
Co-operation*

Blätter f. Genossenschaftswesen
Gazdaszövetség 383
Hangya (Gazdaszövetség mell.) 383
Konsumgenossenschaftliche Rund-
schau
Magyar köztisztviselők fogyasztási
szövetkezetének havi értesítője

Országos közp. hitelszövetkezeti
értesítő
Szövetkezeti értesítő
Szövetkezünk

335 Szociálizmus

Szocialismus — Socialism

Adeverul
Arbeiterpolitik
Archiv f. d. Geschichte d. Sozialismus-
u. d. Arbeiterbewegung
Bodenreform
Bulletin périodique du Bureau socia-
liste international
Demain 327.3
Deutsche Arbeit 33
Glocke, Die
Ifjúmunkás
Internationale Korrespondenz
Internationales Jahrbuch f. Politik u.
Arbeiterbewegung 323
Jahrbuch d. Bodenreform
Kampf, Der
Kath. népszövetség
Keresztény szocializmus
Mitteilungen d. Verbandes d. soz.-
demokr. Wahlvereins
Neue Zeit
New age
New statesman
Sozialdemokratische Feldpost
Sozialistische Auslandspolitik 327
Sozialistische Monatshefte
Szociálizmus
Tudás

339.6 Nőkérdés

Frauenfrage — Feminism

Archiv f. Frauenarbeit
Archiv f. Frauenkunde
Dohánygyári munkásnők lapja 331.88
English woman
Frau, Die
Frauenfrage
Gleichheit, Die
Jus suffragii
Magyar nő
Munkásnők lapja 331.88
Neue Generation 303.2
Nő, A
Nők lapja
Nőmunkás 331.88
Nőtisztviselők lapja

339.85 Alkalmazottak

Angestellte — Employees

Beamten-Zeitung 350.8
Gyógyszerész ujság
Jahrbuch d. Angestelltenbewegung

Kereskedelmi alkalmazott
Magánalkalmazott, A
Magántisztviselők lapja
Magyar pénzügyőr
Magyar utazó kereskedő
Magyar vasutas
Monatsschrift f. dtische Beamte
350.8
Nőtisztviselők Lapja 339.6
Vasutas szövetség

34 Jogtudomány

Rechtswissenschaft — Law

Annalen des Dtschen Reichs f.
Gesetzgebung, Verwaltung u.
Volkswirtschaft
Bírák és ügyészek lapja
Blätter für vergleichende Rechts-
wissenschaft u. Volkswirtschafts-
lehre
Deutsche Juristen-Zeitung
Jahrbuch d. ungarischen Rechts
Jogakadémiai szemle
Jogállam
Jogtudományi közlöny
Juristische Wochenschrift
Juristisches Literaturblatt 016
Kritische Vierteljahrschrift f. Gesetz-
gebung u. Rechtswissenschaft
Magyar jogélet
Recht u. Wirtschaft
Ügyvédek lapja
Ügyvédi kamarai közlöny
Zeitschrift f. d. Privat- u. öffentliche
Recht
Zeitschrift d. Savigny Stiftung
Zeitschrift f. vergleichende Rechts-
wissenschaft

34.(.)1 Törvény- és rendeletárak. Hivatalos lapok

Gesetz- u. Verordnungsammlungen.
Amtsblätter
Digests of laws. Official gazetteers

Bollettino di statistica e di legis-
lazione comparata 389
Bulletin de statistique et de légis-
lation comparée 389
Staatsarchiv, Das 341

Ausztria 34(436.01)I

Reichsgesetzblatt

Franciaország 34(44)I

Bulletin officiel annoté de tous les
ministères
Collection complète des lois, décrets,
ordonnances
Recueil gén. des lois et des arrêtés

Magyarország 34(439)I

Belügyi közlöny
Budapesti közlöny
Büntetőjogi döntvénytár
Büntetőjog tára 343
Földmívelési értesítő
Hiteljogi döntvénytár
Hivatalos közlöny. (Vallás- és köz-
okt.-ügyi)
Igazságügyi javaslatok tára. (Az Igaz-
ságügyi közl. mell.)
Igazságügyi közlöny
Közigazgatási döntvénytár
Magánjogi döntvénytár
Magyar kir. közigazgatási bíróság
közgazg. döntvényei és határo-
zatai
Magyar kir. közigazgatási bíróság
pénzügyi döntvényei és határo-
zatai
Magyarországi rendeletek tára
Országos törvénytár
Pénzügyi közlöny. (A m. kir. pénz-
ügyminiszter hiv. lapja.)
Perjogi döntvénytár
Rendeleti közlöny a m. kir. honvéd-
ség számára. A) Szabályrende-
tek. B) Személyes ügyek. C) Kis
közlöny
Törvények gyűjteménye
Zbornik

Németország 34(43)I

Deutscher Reichsanzeiger u. kgl.
Preussischer Staatsanzeiger
Reichsgesetzblatt

Olaszország 34(45)I

Bollettino di legislazione amministra-
tiva
Bollettino del Ministero di agricoltura,
industria e commercio

Poroszország 34(431)I

Preussische Gesetzsammlung
Preussisches Archiv

340.12 Jogbölcselet

Rechtsphilosophie
Philosophy of law

Archiv für Rechts- und Wirtschafts-
philosophie

Blätter f. vergleichende Rechtswis-
senschaft u. Volkswirtschafts-
lehre 34
Recht u. Wirtschaft 34
Zeitschrift f. Rechtsphilosophie
Zeitschrift f. vergleichende Rechts-
wissenschaft 34

341 Nemzetközi jog Internationales Recht International law

Association for international conci-
liation. Monthly bulletin 016
International law notes
Niemeyer's Zeitschrift f. internatio-
nales Recht
Staatsarchiv
Zeitschrift f. Völkerrecht

342 Közjog

Staatsrecht — Constitutional law

Archiv d. öffentlichen Rechts
Österreichische Zeitschrift f. öffent-
liches Recht
Revue du droit public et de la
science politique 32
Zeitschrift f. d. Privat- u. öffentliche
Recht 34

343 Büntetőjog

Strafrecht — Criminal law

Archiv f. Kriminologie
Büntetőjog tára (Bűnügyi szemle
mell.)
Büntetőjogi döntvénytár. (A Jogtud.
közl. mell.) 34 (439) 1
Bűnügyi szemle
Deutsche Strafrechts-Ztg.
Igazságügyi javaslatok tára (Az Igaz-
ságügyi közlöny mell.) 34 (439) 1
Igazságügyi közlöny 34 (439) 1
Monatsschrift f. Kriminalpsychologie
u. Strafrechtsreform
Revue pénitentiaire
Zeitschrift f. d. gesamte Strafrechts-
wissenschaft

347 Magánjog

Privatrecht — Private law

Archiv f. bürgerliches Recht
Magánjogi döntvénytár (A Jogtud.
közl. mell.) 34 (439) 1
Zeitschrift f. d. Privat- u. öffentliche
Recht 34

347.7 Kereskedelmi jog

Handelsrecht — Commercial law

Droit d'auteur
Hiteljogi döntvénytár. (A Jogtud.
közl. mell.) 34 (439) 1
Kereskedelmi jog
Zeitschrift f. das gesamte Handels-
recht u. Konkursrecht

347.9 Perrendtartás*Zivilprozess — Procedure*

Zeitschrift f. das gesamte Handelsrecht u. Konkursrecht 347.7

35 Közigazgatás*Verwaltung — Administration*

Annalen des Dtschen Reichs f. Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirtschaft 34

Archiv d. öffentlichen Rechts 342

Belügyi közlöny 34 (439) 1

Bibliographie d. Sozialwissenschaften 016

Blätter f. administrative Praxis

Bolletino di legislazione amministrativa 34 (45) 1

Fischers Zeitschrift f. Praxis u. Gesetzgebung d. Verwaltung

Közigazgatási döntvénytár 34 (439) 1

Közigazgatási közlöny

Magyar kir. közigazgatási bíróság közigazg. döntvényei és határozatai 34 (439) 1

Magyar közigazgatás

Österreichische Zeitschrift f. öffentliches Recht 342

Österreichische Zeitschrift f. Verwaltung

Preussisches Verwaltungsblatt

Revue générale d'administration

Schmollers Jahrbuch f. Gesetzgebung, Verwaltung u. Volkswirtschaft im Dtschen Reiche 3

Statistische Monatschrift 31

Vármegye, A

Városi szemle

Verwaltung u. Statistik (A Monatschrift f. dtische Beamte mell.) 350.8

Zeitschrift f. d. gesamte Staatswissenschaft 3

Zeitschrift f. Volkswirtschaft, Sozialpolitik u. Verwaltung 35

350.8 Közalkalmazottak*Öffentliche Angestellte**Public employees*

Állami tisztviselők lapja

Beamten Jahrbuch. (Arbeitsrecht mell.)

Beamten-Zeitung

Bírák és ügyészek lapja (A Jogtud. közl. mell.) 34

Kommunalbeamte, Der 352

Közalkalmazott 331.88

Községi munkás 331.87

Monatschrift f. dtische Beamte

Rundschau f. Gemeindebeamte 352

351.74 Rendészet*Polizeiwesen — Police*

Közbiztonság

Rendőri közlöny

Székesfővárosi m. kir. Államrendőrség hivatalos lapja

352 Községi igazgatás*Gemeindeverwaltung**Local government*

American city

Deutsche Handels- u. Industrie-Städte 334

Gemeinde, Die

Gross-Berlin 31

Kommunale Praxis

Kommunale Rundschau

Kommunalpolitische Blätter

Korrespondenzblatt f. Kommunalwirtschaft u. Kommunalpolitik

Közalkalmazott, A 331.88

Községi közlöny

Községi munkás 331.88

Local government review

Mitteilungen d. Zentralstelle d. deutschen Städtetages

Municipal journal (London)

Österreichische Städte-Zeitung

Preussisches Kommunalarchiv

Rivista dei comuni, delle provincie e delle opere pie

Rundschau f. Gemeindebeamte

Technisches Gemeindeblatt

Tűzrendészeti Közlöny

Városi szemle

Városok lapja

Zeitschrift f. Kommunalwirtschaft u. Kommunalpolitik

Budapest

Budai napló

Budai ujság

Fővárosi hírlap

Független Budapest

352.07 Községi hivatalos lapok*Gemeindeblätter**Official bulletins of cities*

Amstblatt, Wien

Debreceni közlöny

Gemeindeblatt, Berlin

Gesetze, Verordnungen u. Entscheidungen. (Az Amtsbl. mell.)

Győr város hivatalos értesítője
Nagy-Várad város hiv. közlönye
Városi közlöny**Budapest**

Budapest sz.-főv. törv. hat. bizotts. közgyűléseinek jegyzőkönyvei

Fővárosi közlöny

Jegyzőkönyv a kerületi elüljárók értekezleteiről

Népjelölti közlöny

Székesfővárosi vízművek igazgató-ságának jelentése

353 Vármegyei közigazgatás*Kreisverwaltung**County government*

Békés vm. hiv. lapja

Csongrád vm. hiv. lapja

Moson vm. hiv. lapja

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm. hiv. lapja

355 Hadügy*Heerwesen — Military science*

Danzer's Armee-Zeitung

Grosse Krieg, Der

Hadtörténelmi közlemények

Kriegsverlauf, Der

Küllüg-hadügy

Militärische Rundschau

Mitteilungen d. Kriegsausschusses d. dtischen Industrie

Österreichisch-ungarische Kriegskorrespondenz

Rendeleti közlöny a m. kir. honvédség számára. A) Szabályrendeletek. B) Személyi ügyek. C) Kis közlöny 34(439)1

Streffleurs Militärblatt

Tenger, A 385

Völkerkrieg, Der

36 Jótékonyosság*Soziale Wohlfahrtspflege**Charity*

Blätter f. Wohlfarts u. Armenwesen d. Stadt Wien

Bulletin internationale des soc. de la croix rouge 327.3

Charity organisation review

Concordia 33

Gyermekvédelem lapja

Jugendfürsorge
Kriegsbeschädigte, Der
Népjóléti közlöny 352.07
Revue des établissements de bien-
faisance et d'assistance
Rivista dei comuni delle provincie e
delle opere pie 352
Schweizerische Zeitschrift f. Volks-
wirtschaft u. Sozialpolitik 33
Soziale Praxis u. Archiv f. Volks-
wohlfahrt 33
Strassburger Blätter f. Sozialpolitik
u. Armenwesen 33
Szegényügy
Zeitschrift f. d. Armenwesen
Zeitschrift f. Bevölkerungspolitik u.
Säuglingsfürsorge 303.2
Zentralblatt f. Vormundchaftswesen

362.93 Rokkant katonák

Kriegsinvalide — Disabled soldiers

Bulletin de l'Office nat. d. mutilés
et réformés de la guerre
Fürsorge f. Kriegsteilnehmer
Kriegsbeschädigte, Der
Kriegsbeschädigtenfürsorge
Magyar gyógypedagógia 37
Mitteilungen d. k. u. k. Ministeriums
für soz. Fürsorge über Fürsorge
f. Kriegsbeschädigte
Országos hadigondozó hiv. kiadv.
Zeitschrift f. Krüppelfürsorge

37 Nevelés. Közoktatás

*Erziehung- und Unterrichts-
wesen — Education*

Akademische Rundschau
Bibliographischer Monatsbericht über
neu erschienene Schul-, Uni-
versitäts- u. Hochschulschriften
016
Cserkészélet
Egyetemi lapok
Gyermek, A
Hivatalos közlöny. (Vallás- és köz-
okt. ügyi) 34(439)1
Katholikus nevelés
Magyar gyógypedagógia
Magyar iparoktatás
Magyar középiskola
Magyar pedagógia
Monatsschriften der Comenius Gesell-
schaft 3
Nemzeti kultúra
Népművelés
Népnevelők lapja
Néptanítók lapja
Országos középiskolai tanáregyesü-
leti közlöny
Tudás 335

Volksbildungsarchiv
Zentralblatt f. Psychologie u. psycho-
logische Pädagogik 016

38 Közgazdaságtan

*Volkswirtschaftslehre
Political economy*

American economic review
Annalen des Dtschen Reichs f.
Gesetzgebung, Verwaltung u.
Volkswirtschaft 34
Annals of the American academy of
political and social science 3
Archiv f. Sozialwissenschaft u. Sozial-
politik 3
Bibliographie d. Sozialwissenschaften
016
Blätter f. vergleichende Rechtswissen-
schaft u. Volkswirtschaftslehre
34
Bodenreform 335
Economic journal
Ekonomisk tidskrift
Giornale degli economisti e rivista di
statistica
Internationale Monatsschrift f. Wis-
senschaft, Kunst u. Technik 05
Jahrbuch d. Bodenreform 335
Jahrbücher f. Nationalökonomie u.
Statistik
Journal des économistes
Journal of political economy
Közigazdasági szemle
Quarterly journal of economics
Recht u. Wirtschaft 34
Riforma sociale 33
Schmollers Jahrbuch f. Gesetzgebung,
Verwaltung u. Volkswirtschaft im
Dtschen Reiche 3
Schweizerische Zeitschrift f. Volks-
wirtschaft u. Sozialpolitik
Technik u. Wirtschaft
Vierteljahrschrift f. Sozial- u. Wirt-
schaftsgeschichte 3
Volkswirtschaftliche Chronik 331
Weltwirtschaft
Weltwirtschaftliches Archiv
Zeitschrift f. d. gesamte Staatswis-
senschaft 3
Zeitschrift f. Sozialwissenschaft 3
Zeitschrift f. Volkswirtschaft, Sozial-
politik u. Verwaltung

381 Gazdaságpolitika

Wirtschaftspolitik — Economic policy

Allgemeine Export-Revue 386
Archiv f. Wirtschaftsforschung im
Orient 325
Asien 325
Biztosítási és közigazdasági lapok 388
Board of trade journal 386
Business digest

Deutsche Oekonomist, Der
Deutsche Stimmen 323
Deutsche Wirtschafts-Zeitung
Deutsches Handels-Archiv 386
Deutsches Vorderasien u. Balkan-
archiv 325
Economist, The
Économiste français
Ekonomisk tidskrift 38
Erdélyi közigazdaság
Europäische Staats- u. Wirtschafts-
Zeitung
Freie Donau
Handel u. Gewerbe 386
Handelsmuseum, Das 386
Kartell-Rundschau
Kereskedő és iparos ujság
Koloniale Rundschau 325
Konjunktur, Die
Közigazdaság
Közigazdasági értesítő
Közmunka
Központ
Központi értesítő 386
Közszállítási értesítő
Land, Das 383
Magyar-bosnyák és keleti gazd.
központi közl.
Magyar kereskedők lapja 386
Magyar nemzetgazda
Mitteilungen d. k. k. Zentral Preis-
prüfungskommission
Mitteleuropäische Korrespondenz
Nachrichten f. Handel, Industrie u.
Landwirtschaft
Offert-Ausschreibungen. (Az Amtsbl.
mell.) 352
Omke 386
Orient-Lloyd
Österreich-Ungarns Zukunft 327
Österreichische Monatschrift f. d.
Orient
Österreichische Volkswirt, Der
Pénzvilág 387
Politika 327
Plutus 387
Revue de Turquie
Schönberger's Börsen- u. Handels-
berichte
Statist, The
Technik u. Wirtschaft 38
Tözsdei kurir 387
Turán 325
Vállalkozás 333.32
Vállalkozók lapja
Világpiac, A. 386
Volkswirtschaftliche Chronik d.
Österr.-ung. Monarchie
Volkswirtschaftliche Blätter
Volkswirtschaftliche Mitteilungen aus
Ungarn
Weltmarkt 386
Weltwirtschaftliches Archiv 380
Wiederaufbau, Der
Wirtschaftszeitung d. Zentralmächte

381.63 Közélelmezés*Lebensmittelversorgung
Alimentation*

Baromfitenyésztők lapja 383
Berliner Milchzeitung
Élelmiszerszállító
Közélelmezési értesítő
Magyar kereskedők lapja 386
Magyar közélelmezés
Mészárosok és hentesek lapja 381.88
Mitteilungen d. k. k. Zentral-Preis-
prüfungs kommission
Zeitschrift d. dtischen Landwirt-
schaft 383

382 Bányászat*Bergbau — Mining*

Bányászati és kohászati lapok

383 Mezőgazdaság*Landwirtschaft — Agriculture*

Barázda
Baromfitenyésztők lapja
Bulletin bibliographique hebdoma-
daire. (Inst. internationale d'agri-
culture) 016
Erdészeti lapok
Földbérletők lapja
Földművelési értesítő 34(439)1
Gazdaszövetség
Hangya (A Gazdaszöv. mell.)
Internationale agrarökonomische
Rundschau
Kísérletügyi közlemények
Közletek
Land, Das
Landwirtschaftl. Jahrbücher
Magyar gazdák szemléje
Mezőgazdák
Mezőgazdasági szemle
Nachrichten f. Handel-, Industrie u.
Landwirtschaft 381
Nachrichten zur landwirtschaftlichen
Produktion u. Handelsstatistik 381
Österreichische Agrar-Zeitung
Rundschau d. Internat. Landwirt-
schaftl. Instituts
Statistische Nachrichten aus d.
Gebiete d. Landwirtschaft
Um Grund und Boden
Volkswirtschaftliche Blätter 381
Zeitschrift d. dtischen Landwirt-
schaft

384 Iparpolitika*Industriepolitik — Industry*

American industries 381.88
Business digest 381
Deutsche Handels- u. Industrie-
Städte

Deutsche Handwerksblatt, Das

Építőipar — építőművészet

Honi ipar

Iparfejlesztés

Kereskedő és iparosujtság 381

Magyar gyáripár

Magyar ipar

Mitteilungen d. Kriegausschusses d.

dtischen Industrie 355

Nachrichten f. Handel, Industrie u.

Landwirtschaft 381

Vállalkozók lapja 381

Vegyészeti lapok

385 Közlekedés*Verkehrswesen — Communication*

Allg. Tarif-Anzeiger

Archiv f. Post u. Telegraphie

Közlekedés, A.

Közúti közlekedés

Posta és táviró kalauz

Strassenbau 62

Tenger

Vasutas szövetség 381.88

Vasúti és közlekedési közlöny

Vízügyi és hajózási közlöny

Vízügyi közlemények

Wasserwirtschaft

Zeitschrift f. Binnenschiffahrt

Zeitschrift f. Transportwesen u.

Strassenbau

386 Kereskedelem*Handel — Commerce*

Allgemeine Export-Revue

Archiv f. Wirtschaftsforschung im

Orient 325

Business digest 381

Commercial and financial chronicle

381

Deutsche Auslandskorrespondenz 381

Deutsche Levante-Zeitung 325

Deutscher Aussenhandel

Deutsches Handels-Archiv

Freie Donau 381

Handel-u. Gewerbe

Handelsmuseum, Das

Kereskedő és iparosujtság 381

Koloniale Rundschau 325

Központi értesítő

Magyar állatkereskedelem

Magyar-bosnyák és keleti gazd. közp.

közl. 381

Magyar kereskedők lapja

Magyar kereskedelem és pénzügy

Magyar kir. Kereskedelmi múzeum

külskereskedelmi hirei

Magyar külkereskedelem

Mitteilungen des Handelspolitischen

Kommission der Stadt Wien

Mitteleuropäische Korrespondenz 381

Mitteilungen d. Zentralverbandes d.

dtischen Grosshandels

Nachrichten für Handel, Industrie u.

Landwirtschaft 381

Omke

Orient-Lloyd

Österreichisch-ungarische Export-

Revue

Österreichische Monatsschrift für den

Orient 381

Revue de Turquie 381

Schönberger's Börsen- und Handels-

bericht 381

Világpiac, A

Welthandel

Weltmarkt

Zeitschrift f. Handelswissenschaft u.

Handelspraxis

Zeitschrift f. Transportwesen u.

Strassenbau 385

387 Pénz és hitelügy*Geld und Kredit — Money. Credit*

Bank, Die

Bank-Archiv

Commercial and financial chronicle

381

Economist, The 381

Économiste français L' 381

Financial review of reviews

Handel u. Gewerbe 386

Hiteljogi döntvénytár 34(439)1

Magyar kereskedelem és pénzügy 386

Magyar pénzügy

Orient Lloyd 381

Österreichisch-ungarische Spar-

kassen-Zeitung

Pénzügyi szemle

Pénzügyi szemle

Pénzügyi szemle

Plutus

Revue de Turquie 381

Statist, The 381

Tözsdei kurir

Um Grund u. Boden 383

Volkswirtschaftl. Chronik d. Österr.-

ung. Monarchie 381

Zálogházi értesítő

387.615 Hivatalos árjegyzékek*Preisberichte — Market-reports*

Berliner Börsen-Zeitung

Budapesti áru-értéktőzsde hivatalos

árjegyzőlapja

Hivatalos árjegyzés

Preis-Zusammenstellungen des sta-

tistischen Amts d. Berlin. (A

Gemeindebl. mell.) 352

388 Biztosításügy

Versicherungswesen — Insurance

Amliche Nachrichten des Reichsversicherungsamtes
Arbeiterversorgung, Die
Biztosítási és közgazdasági lapok
Bulletin des assurances sociales
Munkásbiztosítási közlöny
Vokstümliche Zeitschrift für praktische Arbeiterversicherung
Zeitschrift f. d. gesamte Versicherungswissenschaft
Zentralblatt der Reichsversicherung

389 Pénzügy

Finanzwesen — Public finance

Adó- és illetékügyi szemle
Adó, az
Adózók lapja
Adóügyi tanácsadó
Aintliche Mitteilungen über die Zuwachssteuer
Bodenreform 335
Bollettino di statistica e di legislazione comparata
Bulletin de statistique et de législation comparée
Finanz-Archiv
Jahrbuch d. Bodenreform 335
Mitteilungen des k. u. k. Finanzministeriums
Magyar kir. közigazg. bíróság pénzügyi döntvényei és határozatai 34 (439) 1
Pénzügyi közlöny 34 (439) 1
Revue de science & de législation financières
Single tax review
Zeitschrift f. Zollwesen u. Reichsteuern

39 Néprajz

Ethnologie — Ethnology

American anthropologist 303.2
Anthropologie
Anthropos
Archiv d. Vereins f. siebenbürgische Landeskunde 323.1
Belfried, Der 323.1
Erdély 91
Ethnographia
Internat. Archiv f. Ethnographie
Keleti szemle 4
Korrespondenzblatt d. Vereins f. siebenbürgische Landeskunde 323.1
Magyar Nemzeti Múzeum néprajzi oszt. ért. (Az Ethnographia mell.)
Revue du monde musulman
Zeitschrift d. dtshen morgenländischen Gesellschaft 3
Zeitschrift f. Ethnologie

4 Nyelvészet

Philologie — Philology

Archiv f. slavische Philologie
Egyetemes philologiai közlöny
Hungara esparantisto
Keleti szemle
Magyar nyelv
Magyar nyelvőr
Magyar-zsidó szemle 303 34
Mondo
Nyelvtudomány
Nyelvtudományi közlemények
Orientalistische Literaturzeitung
Wiener Zeitschrift f. die Kunde d. Morgenlandes 3
Zeitschrift der Dtschen morgenländischen Gesellschaft 3

5 Természettudomány

*Naturwissenschaft
Science*

Archaeologiai értesítő 9
Archiv f. Anthropologie
Archiv f. Rassen- u. Gesellschaftsbiologie 303.2
Barlangkutatás.
Biometrika 303.2
Földtani Közlöny
Isis
Scientia 05
Tenger, A 385
Természet
Természettudományi közlöny
Umschau, Die

6 Alkalmazott tudományok

*Angewandte Wissenschaften
Applied arts*

61 Orvostudomány

Medizin — Medicine

Állatorvosi lapok
Archiv f. Geschichte der Medizin
Bethesda
Budapesti kir. orvosegyesület értesítője
Közlemények az összehasonlító élet- és kórtan köréből. (Állatorvosi lapok mell.)

613 Közegészségügy

Gesundheitswesen — Public health

Alkoholfrage, Die
Alkoholizmus, Az
Archiv f. soziale Hygiene

Budapest szfv. közegészségügyi állapota
Hússzemle. (Az Állatorvosi lapok mell.)
Iparegészségügy
Közegészségügy
Magyar vörös kereszt
Medizinalstatistische Nachrichten
Mentők lapja
Népegészség és tuberkulózis
Öffentliche Gesundheitspflege
Sanitätswarte, Die. (A Gewerkschaft mell.)
Tüdőbeteggondozás és tuberkulózis Veröffentlichungen d. kais. Gesundheitsamts
Zeitschrift f. Krankenanstalten
Zeitschrift f. öff. Gesundheitspflege
Zentralblatt f. allgemeine Gesundheitspflege
Zentralblatt f. Gewerbehygiene

62 Technika

Technik — Engineering

Allgemeiner technischer Anzeiger .
Anyagvizsgálók közlönye
Bányászati és kohászati lapok 383
Építőipar — építő művészet 384
Közlekedés, A 385
Közuti közlekedés 385
Magyar mérnök- és építészegylet közlönye
Magyar nyomdászat
Szabadalmi közlöny
Technik u. Wirtschaft 38
Tenger, A. 5
Vasuti- és közlekedési közlöny 385
Vízügyi és hajózási közlöny 385
Wasserwirtschaft 385
Werkstattstechnik
Zeitschrift f. Transportwesen u. Strassenbau

65 Kereskedelmi ismeretek

Handelskunde — Commerce

Magyar könyvviteli folyóirat
Számvevőégi szemle

7 Művészet. Sport

Kunst — Fine arts

Építőipar és építőművészet 384
Gyűjtő, A
Internationale Monatsschrift f. Wissenschaft, Kunst und Technik 05
Ma 8

Magyar építőművészet
Magyar iparművészet
Magyar szinpad
Magyar turf
Mozi-hét
Mozi-világ
Sport, A
Szinház és divat
Szinházi lapok
Wasmuth's Monatshefte f. Baukunst

725.09 Városépítés
Städtebau — Town planning

Städtebau, Der
Strassenbau, Der 62

8 Irodalom
Literatur — Literature

American review of reviews 05
Bibliothèque universelle et revue
suisse 05
Budapesti szemle 05
Cél, A 05
Contemporary review 05
Demain 05
Deutsche Rundschau 05
Eszendő 05
Greßboten, Die 05
Hochland 05
Irogalomtörténet
Irodalomtörténeti közlemények
Katholikus szemle 05
Literarische Echo, Das
Ma
Mercure de France 05

Neue Rundschau
Nineteenth century and after 05
Nord u. Süd 05
North American review 05
Nyugat
Österreichische Rundschau 05
Review d'Autriche 333.1
Review of reviews 05
Revue, La 05
Revue hebdomadaire 05
Revue de Hollande 05
Revue de Paris 05
Revue des deux mondes 05
Schöne Literatur, Die (A Literarisches
Zentralblatt mell.)
Stimmen d. Zeit. 05
Ungarische Rundschau 05
Weissen Blätter, Die
Zukunft, Die 05

9 Történelem
Geschichte — History

Adalékok Zemplén vármegye törté-
netéhez
American historical review
Archaeológiai értesítő
Archiv f. d. Geschichte der Sozialis-
mus u. d. Arbeiterbewegung 335
Belfried, Der 533.1
Deutscher Geschichtskalender
English historical review
Erdély 91
Erdélyi múzeum
Glasnik zemaljskog muzeja u Bosni
i Hercegovini
Grosse Krieg, Der 355
Hadtörténelmi közlemények 352
Historisch-politische Blätter f. d.
kath. Dtschland 3

Historische Vierteljahrschrift
Historische Zeitschrift
Kriegsverlauf, Der 355
Magyar-zsidó szemle 303.31
Mitteilungen aus d. hist. Literatur
Mitteilungen d. Instituts f. österr.
Geschichtsforschung
Numizmatikai Közlöny
Österreich
Preussische Jahrbücher 05
Revue historique
Staatsarchiv, Das 341
Századok
Történelmi és régészeti értesítő
Történeti szemle
Turul
Vierteljahrschrift f. Sozial u. Wirt-
schaftsgeschichte 3
Vjesnik
Zeitschrift d. Dtschen morgen-
ländischen Gcsellschaft 3
Zeitschrift f. Savigny Stiftung f.
Rechtsgeschichte 34

91 Földrajz
Geographie — Geography

Archiv d. Vereins f. siebenbürgische
Landeskunde 323.1
Deutsche Rundschau f. Geographie
u. Statistik
Erdély
Földrajzi közlemények
Geographical journal
Géographie, La
Geographische Zeitschrift
Petermans Mitteilungen aus Justus
Perthes geographischer Anstalt
Zeitschrift d. Gesellschaft f. Erd-
kunde

A Városi Könyvtár szerzeményeinek

válogatott jegyzéke 1918 február—július 15-ig*

Verzeichnis ausgewählter Zugänge der Stadtbibliothek, Februar bis 15. Juli 1918

Select list of new accessions, February to July 15th 1918

O Általános munkák

Allgemeines — General works

01 Könyvészet

Bibliographie — Bibliography

Bacon, Corinne. Bibliography [of classification].
== American libr. assoc. Manual of libr. ec. 18.
1916. p. 27—34. 0200/51/18

Ballai Károly. Tíz év a magyar gyermektanulmányi irodalomból. „A gyermek” első 10 évfolyamának története. Budapest: Magyar gyermektan. társ.
== A gyermek 1917. 7/8. p. 34—143. 8255

Becker, Otto. Bibliographie der Wanderarmenfürsorge.
== Becker: Die Regelung d. Wanderarmenfürsorge. 1918. p. 128—152. 3841/14

Berlin. Zentralinstitut f. Erziehung & Unterricht. Literatur über Kleinkinderfürsorge.
== Berlin. Zentralinst. f. Erziehung. 1917. p. 213—231. 38521

Bibliographie der Arbeitsvermittlung. Hg. v. Verb. dtischer Arbeitsnachweise. [Nebst: Nachtrag] Berlin: Reimer [&] Heymann 1912—17. 64, 57 p. 01633/15

Bibliographischer Jahresbericht über soziale Hygiene, Demographie u. Medizinalstatistik, sowie alle Zweige des sozialen Versicherungswesens. 1914/15— . Berlin 1916— . (Veröff. a. d. Gebiete d. Medizinalverwaltung.) 01661/7
1900—13 u. d. T. Jahresberichte ü. soziale Hygiene...
1900— . Hg. v. Grotjahn & F. Kriegerl.

Bibliotheca juridica. Az újabb magyar jog és államtudományi irodalom könyvjegyzéke. 1917/18— . évf. Bp.: Benkő 1917— . 01634/69

Deutsche Zentralstelle z. Förderung d. Volks- & Jugendlektüre. Luther-Bücher. Eine Übersicht über die Reformations-Literatur. Dahlem-Berlin: Zentralstelle 1917. p. 556—578. (Jugendschriften-Rdschau, 37.) 0120/25

Feipel Louis N. Elements of bibliography. Chicago, Ill.: Univ. pr. 1917. 37 p. 0100/21

Gaupp, Ernst. Verzeichnis der Schriften Aug. Weismanns.
== Gaupp: August Weismann. 1917. p. 290—7. 38130

Kroeger, Alice Bertha. Guide to the study and use of reference books. [1902.] 3. ed. Rev. & much enlarged by Isadore Gilbert Mudge. Chicago: American library ass. 1917. XIII, 235 p. 0287/12

Rosenthal, Ludw. Katholische Theologie in deutscher Sprache. Katalog 141. München: Rosenthal [1916?] 223 p. 1 t. 0162/14

Scheffel, Yetta. Bibliography [to the taxation of land value].
== Scheffel: Taxation of land value. 1916. p. 461—489. 37886

Seidlitz, Woldemar v. Das dritte Jahr des Kulturkrieges. München: Callwey [1918.] 28 p.
== Dürerbund. Flugschr. 174. 3821/174

Smolka János. Bibliográfia [az átmeneti gazdaság problémáihoz].
== Smolka: Átmeneti gazd. 1918. p. 107—124. 38964

Sotheran & Co. The history of civilization: a catalogue of second-hand books on anthropology, folk-lore, archaeology, and sociology. London: Sotheran 1917. 01630/28

Szekfü [Gyula]. Quellen & Literaturnachweis [z. Geschichte Ungarns].
== Szekfü: Der Staat Ungarn. 1918. p. 197—208. 38101

02 Könyvtárügy

Bibliothekswesen — Library economy

Acker, Herm. Was soll ich lesen? Literarischer Ratgeber. Bd 1—4. [1912.] 3. Aufl. Trier: Paulinusdr. 1918. 0288/84

Bacon, Corinne. Classification. Chicago: Amer. libr. assoc. 1916. 34 p.
== American library assoc. Manual of library econ. 18. 0200/51/18

* A háborúra és a vele összefüggő politikai és közgazdasági kérdésekre vonatkozó irodalmat lásd A világháború újabb irodalma c. jegyzékeinkben. Eddig megjelent tíz sorozat. (Egyenként 40 fill.—1 K.)

Bartels, Adolf. Die besten deutschen Romane. [1915.] 5. Aufl. Lpzg: Koehler 1918.

0288/83

Bowermann, Sarah Graham. Recent French literature. Chicago: Am. libr. ass. 1916. 41 p.

0288/82

Brutscher, Frdr. Christoph von Schmid als Pädagoge und Jugendschriftsteller. Diss. München 1917. 96 p.

0285/46

Hoffmann, Walt. Von alten und neuen Richtungen. Lpzg: Verl. d. Dtschen Zentralstelle f. volkstümliches Büchereiwesen 1917. 14 p.

0252/10

Junk, Wilh. Die Zukunft des deutschen Buchhandels. Berlin: Dtsche Buchhändlergilde 1917. 45 p.

0204/22

Kóhalmi Béla (szerk.) Könyvek könyve. 87 magyar író, tudós, művész, közéleti ember és kiadó vallomása kedves olvasmányairól. Szerk. és bevezetést írt hozzá K. B. Bp.: Lantos 1918. 248 p.

0288/87

Bibliográfia: p. 227–33.

Lowe, John Adams. Books and libraries. A manual of instruction in their use for colleges. Boston: Boston Book Co. 1917. 71 p.

0255/7

Sparke, Archibald. How the public library can help the business man. Boston: Publ. libr. comm. 1917. 29 p.

0276/14

07 Újságírás. Sajtó

Zeitungswesen — Journalism

Belloc, Hilaire. The free press. London: Allen & Unwin 1918. VII, 102 p.

38855

Eigenbrodt, Aug. Berliner Tageblatt und Frankfurter Zeitung in ihrem Verhalten zu den nationalen Fragen, 1887–1914. [1890.] 4. Aufl. Berlin-Schöneberg: Albrecht 1917. 127 p.

38240

Feldhaus, Erich. Das deutsche Zeitungswesen. Lpzg: Reclam [1916.] 110 p.

37846

Kleinberg, Alfr. Die Zensur im Vormärz. Lpzg: Haase 1917. 101 p.

= Aus Österr. Vergangenheit, 9.

4326/9

Kraehling, Jul. Die pressrechtliche Berichtungspflicht. Breslau: Schletter 1917. 168 p.

Bibliographie: p. [IX–XII.]

38270

I Bölcsélet

Philosophie — Philosophy

Czakó Ambró. Az értékelés filozófiája. Bp.: Egyet. ny. 1918. 110 p.

39117

Enyvvári Jenő. Philosophiai szótár. Bp.: Franklin 1918. 173 p. (Kultura és tudomány.)

38166

Erdmann, Benno. Die Idee von Kants Kritik der reinen Vernunft. Historische Untersuchung. Berlin: Akad. d. Wissenschaften 1917. 89 p.

8702

Flournoy, Th[dr.] William James filozófiája. Ford.: Molnár Jenő & Muraközy Gyula. Bp.: Magy. evang. ker. diákszöv. 1917. XIII, 195 p.

38085

Hazay Olivér. Bevezetés egy orthonom értékelméletbe. Bp. Franklin ny. 1916. 24 p. (Az Athenaeumból.)

38288

James, Wm. Selected papers on philosophy. Introd. by Ch. M. Bakewell. London: Dent [1917.] XV, 273 p.

38856

Bibliography: p. XIII–XV.

Mannheim Károly. Lélek és kultura. Bp.: Benkő 1918. 30 p.

= Előadások a szell. tud. kör. 1.

2044/1

Natorp, Paul. Philosophie. Ihr Problem und ihre Probleme. Einführung in den kritischen Idealismus. [1911.] 2. verb. Aufl. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 1918. 184 p.

38762

Piper, Otto. Der Spuk. 250 Geschehnisse aller Arten und Zeiten aus d. Welt d. Übersinnlichen. Köln: Bachem 1917. 169 p.

38992

Schmitt, G. Ad. Das Erlebnis in der Philosophie Wilhelm Diltheys. Diss. München 1917. VIII, 88 p.

38098

Tavaszy Sándor. Schleiermacher filozófiája. Kolozsvár: Stief ny. 1918. 112 p.

39206

Trikál József. Egység felé! Bp.: Élet [1917?] 364 p.

39395

Ziehen, Theo. Das Verhältnis der Logik zur Mengenlehre. Berlin: Reuther & Reichard 1917. 78 p.

= Philosophische Vortr. 17.

4767/16

15 Lélektan*Psychologie — Psychology*

Kornis Gyula. A lelki élet. 1— . k. Bp.: Akad. 1917. 38285

Lucka, Emil. Das Tragische. [1914.] 3—5. erw. Aufl. Berlin: Schuster & Loeffler 1917. 229 p.
 == Lucka: Grenzen d. Seele. 1. 38331/1

Wolfram, E. Gegen Psycho-Analyse. Imagination: Zerrbild und Angesicht. Lpzg: Altmann 1918. VIII, 227 p. 39349

17 Erkölcshölcelet*Ethik — Ethics*

Eucken, Rudolf. Der Sinn und Wert des Lebens. [1907.] 5. Aufl. Lpzg: Quelle & Meyer 1917. 1 t. VII, 172 p. 38079

Kerler, Dietrich Heinr. Max Scheler und die impersonalistische Lebensanschauung. Ulm: Kerler 1917. 39 p. 39112

Lasson, Ad. Über den Zufall. Berlin: Reuther & Reichard 1918. 68 p.
 == Philosophische Votr. 18. 4767/18

Vass Vince. Vallás és erkölcs. Pápa: Föisk. kny. 1917. (Theológiai dolg. 4.) 38050

2 Vallás. Egyház*Religion. Theologie**Religion. Theology*

Csöngedy Gyula. A falusi kongregációkról. Székesfehérvár 1917. R 267.4

Katholikus népszövetség. A kath. népszövetség tíz éve. 1908—1918. Bp.: Saj. kiad. 1918. 68 p. 38538

Keppler, [Paul Wilhelm]. A szenvedés iskolája. [Leidenschule. 1914.] Ford. Bányász József. Bp.: Szt. István-társ. 1917. 198 p. 37966

Maritsching, Rich. Die wichtigsten Reformen Pius X. [1912—13.] 2. verm. Aufl. T. 1—2. Innsbruck: Tyrolia 1917. 100 p. 38009

Mulert, Herm. Christentum und Kirche in Russland und dem Orient. Tübingen: Mohr 1916. 77 p. (Religionsgesch. Volksbücher. 4. 22/23.) A 47.20/1

Prohászka Ottokár. Dominus Jesus. 8 konferencia. [1903.] 3. kiad. Esztergom: Buzárovits ny. 1917. 118 p. 39079

Rupp, Jul. Zur kirchlichen Zeitgeschichte. T. 1— . Jena: Diederichs 1916— . 36325

Schrörs, Heinr. Deutscher und französischer Katholizismus in den letzten Jahrzehnten. Freiburg i. B.: Herder 1917. XV, 228 p. 38100

Schubert, Hans v. Geschichte der christlichen Kirche im Frühmittelalter. Hbd 1— . Tübingen: Mohr 1917— . 8665

284 Protestáns egyház*Protestantismus — Protestantism*

Babay Kálmán. Fejér vármegye reformációja. Bp.: Hornyánszky [1917.] 14 p. 38600

Dresden. Ausstellung der königlichen Sammlungen für Kunst und Wissenschaft. Luther und die Reformation. Dresden: Königl. Landesbibliothek 1917. 12 p. 0162/16

Dürerbund. Das Reformationsfest. Beitr. v. Protestanten & Katholiken: Avenarius, Bonus, Eucken [etc.]. München: Callwey 1917. 49 p.
 == Dürerbund. Flugschr. 173 3821/9

Emlékalbum a reformáció 400 éves évfordulójára. 1517—1917. Bp.: Orsz. ref. sajtóiroda 1917. 120 p. 5 t. 8750

Kaftan, Jul. Philosophie des Protestantismus. Apologetik des evang. Glaubens. Tübingen: Mohr 1917. VI, 412 p. 37970

Klein, Tim. (szerk.) Luther. Deutsche Briefe, Schriften, Lieder, Tischreden. München: Langewiesche & Brandt 1917. 300 p. 38311

Luther, Mart. Ausgewählte Schriften. Vorw. v. O. Reichert. [1916.] 2. Aufl. Berlin: Askanischer Verl. [1916.] XVIII, 512 p. 38546

Mikulik József. Gömöri ág. hitv. evang. esperesség története 1520—1740. Sajtó alá rend. Kovács Sándor. Pozsony: Wigand 1917. XII, 155 p.
 — Magyar prof. tört. emlékek, 2. 2068/2

Naumann, Frdr. Die Freiheit Luthers. Berlin: Reimer 1918. 45 p. 38327

Planck, Rhold. Der Sieg des Deutschen. Ein Wort an den deutschen Protestantismus im Reformationsjahr 1917. München: Callwey 1917. 84 p.
 — Dürerbund. Flugschr. 163. 3821

Teutsch, G[eo.] D[an.] Die Reformation im siebenbürgischen Sachsenland. [1852.] 7. Aufl. Bearb. v. Fr. Teutsch. Hermannstadt: Dück 1917. 37 p. 38078

Tóth-Szabó Pál. A cseh-huszita mozgalmak és uralom története Magyarországon. Bp.: Hornyánszky ny. 1917. XVI, 474 p. 38052

29 Vallástudomány

Religionswissenschaft

Science of religion

Breitschaft, Geo. Die westsemitischen Götternamen und Gottesnamenäquivalente in den Personennamen der ersten babylonischen Dynastie. Diss. München 1918. 68 p.
 Bibliographie: p. 6—8. A 50.20/1

Deussen, Paul. Vedānta, Platon und Kant. Wien: Urania 1917. 86 p. A 54. 21/2

Heiler, Friedrich. Das Gebet. Eine religionsgeschichtliche und religionspsychologische Untersuchung. München: Reinhardt 1918. XV, 476 p. 39339

Jeremias, Alfr. Das Alte Testament im Lichte des alten Orients. [1904.] 3. neu bearb. Aufl. Lpzg: Hinrichs 1916. XVI, 712 p. 2 t. A 50.25/6

Kessler, Kurt. Das Problem der Religion in der Gegenwartsphilosophie. Lpzg: Klinkhardt 1917. 66 p. 38110

Mandel József. A zsidó magán- és büntetőjog alapelvei. Nagyvárad: Sonnenfeld 1918. 31 p. (Zsidó renaissance kv. 4.) A 50.25/9

Nieuwenhuis, A[nt.] W. Die Wurzeln des Animismus. Eine Studie über die Anfänge der naiven Religion, nach den unter primitiven Malaien beobachteten Erscheinungen. Leiden: Brill 1917. 88 p.
 — Internationales Archiv f. Ethnographie. Suppl. zu Bd 24. 1362

Otto, Rud. Das Heilige. Über das Irrationale in der Idee des Göttlichen und sein Verhältnis zum Rationalen. [1917.] 2. Aufl. Breslau: Trewendt & Granier 1918. VI, 202 p. 38843

Schmidt, Kurt. Der Buddha und seine Lehre. Lpzg: Harrassowitz 1917. 31 p. A 54.23/3

3 Társadalomtudomány

Sozialwissenschaft — Sociology

Elsasser, Rob. Die Anfänge der deutschen politischen Bildungsreisen nach England. Diss. Heidelberg 1917. 40 p. 38898

Ferrero, Gugl. Le génie latin et le monde moderne. Paris: Grasset 1917. 335 p. 37334

Hanslik, Erwin. Wesen der Menschheit & Die Menschheit in 30 Weltbildern. [1—2.] Wien: Inst. f. Kulturforschung. 1917. 8704

Hertwig, Osc. Zur Abwehr des ethischen, des sozialen, des politischen Darwinismus. Jena: Fischer 1918. 119 p. 38664

Hiller, Kurt (Hg.) Zieljahrbücher 1— . München: Müller 1916— 2071
 1. Das Ziel. Aufrufe zu tätigem Geist. 1916. V, 222 p.
 2. Tätiger Geist! Zweites der Zieljahrbücher, 1917/18. 1918. 430 p.

Lessing, Thdr. Europa und Asien. Berlin: „Aktion“ 1918. 131 p. (Pol. Aktionsbibliothek.) 39469

Mayreder, Rosa. Der typische Verlauf sozialer Bewegungen. Vortr. Wien: Suschitzky 1917. 29 p. (Der Aufstieg, 3.) 38175

Medvei Mária. Az egyiptomiak halottas tisztelése és halottas szobrocskái. Bp.: Franklin 1917. 98 p. 4 t.
 — Értekezések a Kelet ókori népeinek történetéből, 1. A 50.90/11/1

Nienkamp, Heinr. Kultur und Sprache. Berlin: Charlottenburg: Vita 1916. 282 p. 39478

Saleeby, C[aleb] W[illiams] Sociology. London: Jack [1916?] 122 p. 38309

Simmel, Georg. Grundfragen der Soziologie. Individuum und Gesellschaft. Berlin: Göschen 1917. 103 p. (Samml. Göschen) **38165**

Tönnies, Ferd. Menschheit und Volk. Graz: Leuschner & Lubensky 1918. 48 p. (Zeitr. a. d. Geb. d. Soziologie, 2.) **39445**

302.5 Család. Nemi élet

Familie. Geschlechtsverkehr

Famíly. Sexual life

Adler, Alfr. Das Problem der Homosexualität München: Reinhardt 1917. 52 p. (Schr. f angewandte Individualpsychologie, 7.) **38383**

Bauer, Hans. Von der Ehe. Das 12. Buch von Al-Gazali's Hauptwerk. Halle: Niemeyer 1917. X, 120 p.
== Bauer: Islamische Ethik, 2. **A 50.27/7.2**

Brown, Sanger. The sex worship and symbolism of primitive races. Boston: Badger 1916. 145 p. **38062**

Meisel-Hess, Grete. Die Bedeutung der Monogamie. Jena: Diederichs 1917. XXVII, 207 p. **38198**

303.2 Fajsziológia

Soziologie der Rasse

Social anthropology

Zsidókérdés

Breuer, J. Judenproblem. Halle: Hendel. [1918?] 92 p. **38967**

Feldman, W. M. The Jewish child; its history, folklore, biology, sociology. Introd. by James Crichton-Browne. London: Baillière, Tindall 1917. XXV, 453 p. 2. t. **38202**

Kiss Sándor. Fajunk védelméről. 1918. (A Cél-ből, 1917.) **R 303.31**

Kiss Sándor. Zsidó fajiság, magyar fajiság? 1918. (A Cél-ből.) **R 303.31**

Lamm, Louis. Ein kurzes Kapitel über Berliner Taufjuden. Berl. 1918.
P 303.31 (43) Berl.

Lukács Zoltán. Szocializmus és a zsidó nemzeti mozgalom. Nagyvárad 1918. (Zsidó renaissance kv. 2.) **R 303.31**

Mayer, Sigm. Die Wiener Juden. Kommerz, Kultur, Politik, 1700—1900. Wien: Löwit 1917. X, 521 p. **37959**

Münzer, Egmont. Die Juden in der Geschichte. Wien: Braumüller 1918. 43 p. **39012**

Příbram, [Alfr. Fr.] Urkunden und Akten zur Geschichte der Juden in Wien. Bd 1—2. Wien: Braumüller 1918. **38763**

Schaeffer, E. Luther und die Juden. Gütersloh: Bertelsmann 1917. 63 p. (Christentum & Judentum, 5. 1.) **38471**

Szabolcsi Lajos (szerk.) Az Egyenlőség emlékfüzete a magyar zsidóság egyenjogóságának 50. évfordulójára. Bp.: Egyenlőség 1917. 80 p. **8746**

Weiner-Odenheimer, Paula. Die Berufe der Juden in Bayern. Diss. München 1917. 113 p. **38115**

303.4 Eugenika

Eugenik — Eugenics

Braeucker, Wilh. Die Entstehung der Eugenik in England. Diss. München 1917. 169 p. Bibliographie p. 167—169. **37978**

Hauser, Otto. Genie und Rasse. (Altertum) Dresden: Heimat & Welt-Verl. 1917. 123 p. **39186**

Lucka, Emil. Stufen der Genialität. [1914.] 3—5. erw. Aufl. Berlin: Schuster & Loeffler 1917. 266 p.
== Lucka: Grenzen d. Seele, 2. **38331/2**

Tomor [Ernő.] Neubegründung der Bevölkerungspolitik. Würzburg: Kabitzzsch 1918. 115 p. **39347**

308 Szociográfia

Soziale Zustandsschilderung

Sociography

Luther, Art. Russland. Bd 1—2. Lpzg: Teubner 1918. (Aus Natur & Geisteswelt, 563.) **A 47.90/19**

Les Provinces Caspiennes de la Perse. Le Guilan. Paris: Leroux 1917. 499 p.
== Revue du monde musulman, 32. **A 50.05/3/32**

Ungarn, Land und Volk, Geschichte, Staatsrecht, Wirtschaft, wissenschaftliches Leben [etc.]. Von Chohnoky [Jenő], Marczali Henrik, Polner [Ödön], [etc.] Vorw. v. Berzeviczy Albert. Bp.: Franklin 1918. 471 p. **38248**

309 Társadalomtörténet*Kulturgeschichte*
*History of civilization***Bab, Jul. & Willi Handl.** Wien und Berlin. Vergleichendes zur Kulturgeschichte der beiden Hauptstädte. Berlin: Oesterheld 1918. 330 p. **39085****Boehn, Max v.** Vom Kaiserreich zur Republik. Eine französische Kulturgeschichte des 19. Jahrhunderts. Berlin: Hyperionverlag 1917. XVI, 24 t. 491 p. **8659****Iványi Béla.** A győri székeskáptalan régi számadáskönyvei. Bp.: Stephaneum ny. 1918. 43 p.— Szt. István akadémia tört., jog- & társadalomtud. oszt. felolv. 1. 1. **2073/1****Preisigke, Frdr.** Antikes Leben nach den ägyptischen Papyri. Berlin: Teubner 1916. 127 p. 1 t. (Aus Natur & Geisteswelt, 565.) **A 62.90/3****Richet, Charles.** Allgemeine Kulturgeschichte. Versuch einer Geschichte der Menschheit. Dtsche Bearb. v. Rudolf Berger. Lpzg: Verl. Naturwiss. 1918. X, 498 p. **8759****Streck, Maximilian.** Seleucia und Ktesiphon. Lpzg: Hinrichs 1917. 64 p. 1 t.
— Der Alte Orient, 16. 3—4. **A 50.08/4/16****31 Statisztika***Statistik — Statistics***Bozóky Ferenc.** Fejezetek a statisztika elméletéből. Nagyvárad: Láng ny. 1917. 254 p.
Bibliográfia: p. 7—10. **39195****Annuaire international de statistique.** Publ. par l'Office perman. de l'Institut intern. de statistique. 1— . La Haye: Van Stockum 1916— **37462**
[Utolsó év = K 3100/33.]**312 Népesedés***Bevölkerungswesen — Population***Ausztria.** Statistische Zentralkommission. Berufsstatistik nach den Ergebnissen der Volkszählung in Österreich, 1900: Galizien & Bukovina. Wien: Staatsdr. 1916. 245 p.
— Ausztria. Statist. Zentralkomm. Österr. Stat. N. F. 3. 10. **629/103****Bastian, Alberto G.** Die Frühehe. Diss. München 1917. 95 p. **38647****Bumm, Ernst.** Über das deutsche Bevölkerungsproblem. Rede. 1910. Berlin: Hirschwald 1917. 48 p. 1 t. **37331**
Bibliographie: p. 45—48.**Fassbender, Mart. (szerk.)** Des deutschen Volkes Wille zum Leben. Bevölkerungspolitische und volkspädagogische Abhandlungen. In Verb. m. Johs. Braun, Hedwig Dransfeld [etc.] bearb. Freiburg i. Br.: Herder 1917. XVIII, 836 p. **36817****Gwiss, C. C.** Religion und Geburtenhäufigkeit. Regensburg: Manz 1918. VIII, 86 p. **39205****Hitze, Fr.** Geburtenrückgang u. Sozialreform. M. Gladbach: Volksver. Verl. 1917. 244 p.
— Ehe & Volksmehrung, 3. **4999/3****Marchant, James.** Birth-rate and empire. London: Williams & Norgate 1917. XI, 226 p. **39357****Mausbach, Jos.** Ehe und Kinderseggen vom Standpunkt der christlichen Sittenlehre. M. Gladbach: Volksver. Verl. 1917. 62 p.
— Ehe & Volksvermehrung, 1. **4999/1****Müller-Lyer, F.** Die Zähmung der Nornen. München: Langen 1918. 396 p.
— Müller-Lyer: Entwicklungsstufen d. Menschheit, 6. **24281/6****Schneller Károly.** A gyermekhalandóságrol. Bp.: Franklin 1917. p. 368—86. (A Budapesti Szemléből.) **38244****Stoffers, Gottfr.** Kinderreiche Mütter. Düsseldorf: Bagel 1917. 188 p. **37161****Szana Sándor.** Jelentés Temesvár csecsemő- és gyermekhalandóságának, valamint embertermelő erejének statisztikailag értékelhető tényezőiről. Bp.: Allami ny. 1917. 26 p. **8587****32 Államtudomány***Staatswissenschaft — Political science***Adler, Max.** Politik und Moral. Lpzg: Verl. Naturwiss. 1918. 75 p.
— Nach d. Weltkrieg, 5. **4991/5****Bührer, Jul.** Der Wechsel der Staatsauffassungen unter dem Einfluss von Nationalökonomie und Soziologie. Diss. Greifswald 1917. 258 p. **39000**
Bibliographie: p. 9—20.

Fichte, Joh. Gottlieb. Machiavelli. Nebst einem Briefe Carls von Clausewitz an Fichte. Kritische Ausgabe von Hans Schulz. Lpzg: Meiner 1918. XXII, 65 p. 39171

Fichte, Joh. Gottlieb. Der Patriotismus und sein Gegenteil. Patriotische Dialogen. Nach d. Hs. hg. v. Hans Schulz. Lpzg: Meiner 1918. X, 61. 39343

Heuss, Theo. Die Bundesstaaten und das Reich. Berlin-Schöneberg: Fortschritt 1918. 55 p. (D. dtische Volksstaat, 3.) 39089

Hübner, Rud. Die parlamentarische Regierungsweise Englands in Vergangenheit & Gegenwart. Tübingen: Mohr 1918. 38 p. 38780

Naumann, Fr. Der Kaiser im Volkstaat Berlin-Schöneberg: Hilfe 1917. 56 p. (Der dtische Volkstaat, 1.) 38284

Péguy, Ch. Aufsätze. (Aus d. Französischen.) Berlin-Wilmersdorf: „Die Aktion“ 1918. 91 p. 38743

Piloty, Rob. Das parlamentarische System. [1917.] 2. Aufl. Berlin: Rothschild 1917. 82 p. 38520

Wolzenorff, Kurt. Vom deutschen Staat und seinem Recht. Lpzg: Veit 1917. 114 p. 37300

321.82 Demokrácia

Demokratie — Democracy

Jászi Oszkár. Mi a radikálizmus? 1918. R 321.94

Möndel, K. I. Deutschland auf dem Wege zur Demokratie? [1917?] 2. Aufl. Bonn: Dtsche Vereinigung 1917. VI, 144 p. (Dtsche Zeitr. 6.) 38666

Vass József. Demokrácia. 1917. R 321.82

322 Állam és egyház

Staat und Kirche — State and church

Bastgen, Hub. Die römische Frage. Dokumente und Stimmen. Bd 1— . Freiburg i. B.: Herder 1917— . 38305

Henning, Max. Eine Akademie des freien Gedankens. Frankfurt a. M. 1916. P 322.6 (071.1)

Hoensbroech, Paul Gr. v. Kirchenstaat und Christus. Eine Lösung der „römischen Frage“. Lpzg: Breitkopf & Härtel 1917. 84 p. 38488

323 Belpolitika

Innere Politik — Home politics

Gerhard, Peter. Freimaurerei und Politik. Wien: Reichspost 1917. 79 p. 38995

Tisza István gróf beszéde a kormány lemondásáról. 1917. máj. 24. Rr 323, 1917“

Tisza István gróf beszéde a képviselőházban 1917 jún. 25. Rr 323, 1917“

323.1 Nemzetiségi kérdés

*Nationalitätenfrage
Race question*

Cherestiesiu Viktor. A magyarországi román sajtó politikai vezéreszméi és munkája a szabadságharc előtti évtizedben. (Adalékok az erdélyi román intelligencia, kivált Baritiu György politikai gondolkozásának jellemzésére.) Bp.: Donáth & Vágó ny. 1917. 40 p. 37968

Holozsnay Tivadar. Akiket megismertek. Színmű a magyarországi ruthének életéből. Ungvár: Unio ny. 1917. 79 p. A 47.32/148

Lupas, [János]. Der Einfluss der Reformation auf die siebenbürgisch-romänische Kirche im 16. Jahrh. Nagyszeben: Archidiöcesan Buchdr. 1917. 16 p. A 49.23/2

Margitai József. A horvát- és szlavonországi magyarok sorsa, nemzeti védelme és a magyar-horvát testvériség. Bp.: Eggenberger 1918. 393 p. 39380

Traub, R. Das Sprachenrecht bei den Gerichten in Böhmen. Lfg 1— . Prag: Beaufort 1917— . 38613

Renner, Karl. Die Verwirklichung der politischen Demokratie und der nationalen Autonomie. = Ausztria. Dtsche sozialdemokrat. Arbeiterpartei Protokoll. 1917. p. 223—231. 4237/20

Staněk, František & Zdenko Tobolka. Chováni se vládních kruhu k českému? narodu za války. Praha: Pražské akciové tisk. 1917. 172 p. A 47.32/145

Zsulinczák László. Mikor történt a kárpátaljai ruthének betelepítése hazánkban? Ungvár: Unio ny. 1918. 58 p. **A 47.97/6**

329 Pártok

Politische Parteien — Political parties

Dóczy Sámuel. Iparosok a képviselőválasztások előkészítésénél. Az Ipartestületek orsz. szöv. megb. 1917. **R 329.56**

Magyar gazdaszövetség. Földművelő gazdák politikai programja. 1918. **R 329.53**

Magyar iparosok országos szervezete. Programtervezet a magyarországi iparoság országos politikai pártja részére. Saj. kiad. 1917. **R 329 (439) 56**

Meerfeld, J. Die deutsche Zentrumspartei. Berlin: Verl. f. Sozialwiss. 1918. 110 p. (Sozialwiss. Bibliothek, 3.) **38269**

Kalkoff, Herm. (Hg) Nationalliberale Parlamentarier, 1867—1917 des Reichstages und der Einzellandtage. Berlin: Kalkoff 1917. 484 p. **38772**

Schunke, Werner. Die preussischen Freihändler und die Entstehung der national-liberalen Partei. Diss. Lpzg: 1916. 87 p. **38844**

33 Társadalmi kérdés

Soziale Frage — Social question

Batthyány Tivadar gr. Népjóléti minisztérium Bp.: Franklin ny. 1918. 61 p. **38753**

Selety, Geo. Die Politik des Lebens. Grundriss f. den Bau der Menschheitsorganisation. Geleitwort v. Rud. Goldscheid. Wien: Anzengruber-Verl. 1918. 278 p. **39113**

331 Munkáskérdés

Arbeiterfrage — Labour question

American academy of political and social science. The present labour situation. Philadelphia: 1917. 301 p. — Annals of the American Acad. of polit. & social science. 69. 158. **3057/79**

Becker, Otto. Die Regelung des ausländischen Arbeiterwesens in Deutschland, unter bes. Berücks. d. Anwerbung u. Vermittlung. Berl.: Heymann 1918. VIII, 121 p. — Schriften d. Dtschen Ges. z. Bekämpfung d. Arbeitslosigkeit, 4. **3425/4**

Heinitz, Wilh. Vorstudien über die psychologischen Arbeitsbedingungen des Maschinenschreibens. Lpzg: Barth 1918. 56 p. — Schriften z. Psychologie d. Berufseignung, 4. **2074/4**

Nagybritannia. Home office. A report upon the selection and training of welfare supervisors in factories and workshops. London: King 1917. 8 p. **8748**

Németország. Statistisches Amt. Die Tarifverträge im Deutschen Reiche am Ende d. J. 1915. Berlin: Heymann 1917. 36 p. — Reichs-Arbeitsblatt. SonderH. 15. **623/16**

Pető Pál. A munkaközvetítés és a népjóléti hivatalok szervezése a vidéki városokban. Bp.: Benkő 1918. 23 p. — Munkanélküliség ell. küzd. magyarorsz. egyes. kiadv. 18. **3691/15**

Proud, E. Dorothea. Welfare work; employers' experiments for improving working conditions in factories. Foreword by David Lloyd-George. London: Bell 1916. XX, 368 p. **38191**

Schöndorf, Frdr. Der Arbeitstarifvertrag in Österreich. Wien: Hölder 1917. VIII, 124 p. **38092**

Svédország. Socialstyrelsen. Svensk hemindustri. 1—2. Stockholm: Marcus 1917. **37848**
1. Utredningens huvudresultat av k. Socialstyrelsen. XVIII, 197 p. 1 t.
2. Monografier av k. Socialstyrelsen. 558 p.

Thomson, W. Rowan. The premium bonus system. A scheme for stimulating and increasing the productive capacity of industrial resources. Glasgow: Corquodale 1917. 99 p. **38836**

Wöbling, Paul. Der Arbeitsnachweis. Handb. f. d. Gebrauch bei d. Stellenvermittlung im Dtschen Reiche. Berlin: Guttentag 1918. 214 p. **39228**

331.8 Munkaidő

Arbeitszeit — Work time

Badischer Landeswohnungsverein. Ungeteilte Arbeits- & Schulzeit. Karlsruhe 1917. **P 331.813(43)**

Nagybritannia. Home department. Report of the Committee appointed by the Secretary of state for the home department to enquire into the social and economic results of the Summer Time Act, 1916 [etc.] London: Stationery off. 1917. 23 p. 3654

Steiner Hugó. Az éjjeli munka vagy nappali munka szociális kérdésének megoldására von. adatok és irányelvek. 1917. R 331.812

331.88 Szakszervezetek

Gewerkschaften — Trade unions

[Borchart, Julian]. Wohin werden die freien Gewerkschaften gesteuert? V. A. Herold. Berlin [1918]. P 331.88(43)

Internationale Gewerkschafts-Konferenz. Protokoll. Bern: Unionsdr. 1917. 32 p. 38906

Schneider, Rud. Die Landarbeitergewerkschaften in Deutschland. Diss. Greifswald 1917. 101 p. 39003
Bibliographie: p. 3-4.

Umbreit, Paul. Sozialpolitische Arbeiterforderungen der deutschen Gewerkschaften. Ein sozialpolitisches Arbeiterprogramm. Berl.: Generalkommission d. Gewerkschaften Dtschlands 1918. 112 p. 39333

333.32 Lakáskérdés

Wohnungsfrage — Housing

Ascher, Siegr. Die Wohnungsmieten in Berlin 1880—1910. Eine statistische Untersuchung. Berlin: Heymann 1918. XII, 139 p. 4985/7
== Bodenpolitische Zeitschr. 7.

Bajorsország. Staatsministerium des Innern. Die Wohnungsfürsorge in Bayern. 1913/16— . München 1918. 1404

Becker, Emil. Das Einigungsamt für Miet- und Hypothekenstreitigkeiten. Berlin: Heymann 1918. 57 p. 38194

Behrens, Peter & H. de Fries. Vom sparsamen Bauen. Ein Beitrag z. Siedlungsfrage. Vorw. v. Dernburg. Berlin: „Bauwelt“ 1918. 79 p. 39509

Budapest. Lakáshivatal. A székesfőváros lakáshivatalának ügyrendje. Bp.: Háziny. 1917. 47 p. 38058

Budapest. Tanács. 4180/917. M. E. számú lakásbérleti rendelet. Bp.: Háziny. 1917. 35 p. 38187

Fischer, Mart. Beiträge zur Frage des gesetzlichen Schutzes der Baugläubiger. Diss. Königsberg i. Pr. 1917. 142 p. 38646

Gerber, Otto Paul. Die Boden- und Wohnungsfrage in Beziehung auf die Tuberkulose mit bes. Berücks. Wiener Verhältnisse. Wien: Leonhardt 1918. 29 p. 38849

Németország. Zentralverband des Haus- & Grundbesitzervereine Deutschlands. Deutscher Hausbesitzer-Genossenschaftstag 1— . 1916— . Spandau 1917— .
== Schriften d. Zentralverb. d. Haus- & Grundbesitzerver. Dtschlands. N.F. 1— . 3215

Rieth, Jos. Das Erbbaurecht in Frankfurt a. M. Diss. Münster 1916. XII, 37 p. 38278

Silberstein, Erich. Der Hausmeistervertrag. Diss. Breslau 1917. 39 p. 38902

Stölzel, Otto. Wohnungsgesetzgebung für Preussen; mit den Ausführungsbestimmungen. Berlin: Heymann 1918. XII, 148 p. 39332

335 Szociálizmus

Sozialismus — Socialism

Almanacco socialista italiano. 1917— . Milano: Avanti. 2076

Engels, Frdr. A kommunizmus alapelvei. [Grundsätze des Kommunismus. 1914.] Kiad. Ed. Bernstein. Ford. Garami Ernő. Bp.: Népszava 1918. 39 p. 38246

Katzenberger, Herm. Die Sozialdemokratie und die Reichsfinanzreform v. 1906/1913 bis zum Kriege. Diss. Heidelberg 1917. 45 p. 38903

Marx

Adamczyk, Kasimir. Marx und Engels zur Koalitions- und Streikfrage. Diss. Breslau 1917. 54 p. 38896

Beer, M. Karl Marx. Berlin: Verl. f. Sozialwiss. 1918. 108 p. 39311

Eckstein, Gust. Der Marxismus in der Praxis. Vorw. v. Heinr. Weber.
== Marx-Studien 4. 1. 1918. p. 3—122. 25605/4

Kautsky, [Karl] Károly. Marx Károly történelmi jelentősége. [Die historische Leistung v. Karl Marx. 1908.] Ford. Garami Ernő. Bp.: Népszava 1918. 56 p. 38965

Müller, Herm. Karl Marx und die Gewerkschaften. Berlin: Verl. f. Sozialwiss. 1918. 106 p. (Sozialwiss. Bibl. 5.) 39352

339.6 Nőkérdés

Frauenfrage — Feminism

Bauer, Max v. Deutscher Frauenspiegel. Bilder aus dem Frauenleben in der deutschen Vergangenheit. Bd 1—2. München: Müller 1917. 38379

Mauss, Matth. Hausfrauen-Konferenzen. Ihre Einrichtung, ihre Aufgaben. M. Gladbach: Volksvereins-Verl. 1918. 49 p. 38955

339.8 Középosztály

Mittelstand — Middle classes

Breitner, Hugó. Az ellenállási alap. [1918.] (A P. T. O. E. agitációs iratai, 1.) R 339.854

Budapest. Kereskedelmi és iparkamara. Előterjesztés a kereskedősegédek és magántisztviselők szolgálati viszonyának rendezése tárgyában készült rendelettervezetről. Előadó: Hallóssy István. 1918. R 339.775

Lindemann, Anna Charlotte. Handbuch der Mittelstandsfürsorge f. Berlin & die Provinz Brandenburg. Berlin: Heymann 1918. VIII, 284 p. 38302

Zelter, Geo. Der wirtschaftliche Niedergang der deutschen Anwaltschaft und seine Ursachen. Berlin: Moeser 1918. 43 p. 38985

34 Jog

Recht — Law

Nelson, Leonard. Die Rechtswissenschaft ohne Recht. Lpzg: Veit 1917. 261 p. 38927

Ofner, Jul. Soziales Recht. Wien [1917.] P 34: 33

Szirtes Artur. Jogalkotástani előadások. Bp.: Rényi 1918. 61 p.
= Társadalmi jogalkotás orsz. szöv. kiadv. 2. 4192/2

342 Közjog

Staatsrecht — Constitutional law

Hildesheimer, Walth. Über die Revision moderner Staatsverfassungen. Prinzip der Starrheit und die Idee eines pouvoir constituant in den heutigen Verfassungen. Tübingen: Mohr 1918. VI, 120 p. (Abhandl. a. d. Staats-, Verwaltungs- & Völkerrecht, 14. 1.) 38767
Bibliographie: p. V—VI.

Rheinbaben, Rochus Frhr. v. Chinesische Verfassung, 1900—1917. Berlin: Decker 1917. 93 p. A 51.34/1

Seipel, Ignaz. Gedanken zur österreichischen Verfassungsreform. Innsbruck 1917. P 342 (436.01)

Magyarország

Hóman Bálint. A magyar nép neve és a magyar király címe a középkori latinságban. Bp.: Franklin ny. 1917. 73 p. (A Történeti szemléből.) 38384

Király János. A király-koronázás eredete, egyházi kifejlődése és ordóbeli kialakulása. Budapest: Stephaneum ny. 1918. 36 p.
= Szent István Akadémia tört. oszt. felolv. 1. 2. 2073/2

Oppler Emil. A törvényhozás tagjainak összeférhetetlenségéről. Bp.: Benkő 1918. 59 p. 39189

Sieger, Rob. Ungarische Gravamina. Berlin 1917. R 342.23

342.8 Választójog

Wahlrecht — Suffrage

Ajtay József. Modern választási reform. Vázsonyi javaslata. 1918. (A Cél-ből.) R 342.8

Almády Géza. Előterjesztése a Magyar Iskola Egyesületben tartott ülésen, a magyar nyelvnek a választójogi törvényben való érvényesülése tárgyában. Bp.: Pesti kny. 1918. 4 p. 8442

Altenburger Gyula. A választójog és a zsidóság. Bp.? [1918.] R 342.8

Dénes József. Választójog és nemzetiségi kérdés. Élvezetjük-e Erdélyt? Bp.: Révai 1918. 176 p. 38565

Friedberg, [Rob.] Zur Wahlreform in Preussen. Berlin 1918. P 342.8(43)

Friedberg, Rob. Die Neuorientierung in Preussen. Berlin 1917. P 342.8(431)

Mackmurdo, A. H. Electoral reform: voting by occupations instead of by districts. London 1917. P 342.825(42)

Magyar fajegészségtani és népesedéspolitikai társaság beadványa a nők javasolt választójoga ellen. 1918. RR 342.83

Németország. Törvényjavaslatok 1917. Gesetzentwürfe betr. die Wahlen zum Hause der Abgeordneten, die Zusammensetzung des Herrenhauses, die Abänderung der Artikel 62 und 99 der Verfassungs-urkunde vom 31. I. 1850. Berlin 1917. 25 p. 39391

Schönborn-Buchheim Frigyes Károly gr. Nyílt levél a választójogról. 1918. (A Munkács-ból.) Rr 342.8

Staub, Hans. Die Verhältniswahl. Auf Grund v. Art. 4 d. schweizer. Bundesverfassung v. 1874. Diss. Leipzig 1917. 190 p. 38769

Stier-Somlo, Fritz. Vom parlamentarischen Wahlrecht in den Kulturstaaten der Welt. Berlin: Reimer 1918. XI, 311 p. 38262

Ürmösi József. A nők választójoga. Homoród-szentpál. [1918.] RR 342.83

Weber, Max. Wahlrecht und Demokratie in Deutschland. Berlin-Schöneberg: Hilfe 1917. 48 p. (Der dtische Volkstaat, 2.) 38472

343 Büntetőjog

Strafrecht — Criminal law

Bamberger Georg. Geldstrafe statt Gefängnis Stuttgart: Enke 1917. 29 p.
== Schriften d. Dtschen Ges. f. soziales Recht, 3. 2019/3

Mahler Sándor. Alanyi bűnösség a magyar pénzügyi büntetőjogban. Bp.: Politzer 1918. 31 p. (Angyal-szeminárium kiadv. 12.) 39145

Markus, Otto. Die besonderen Ehrenstrafen des Militärstrafgesetzbuches. Diss. Göttingen 1916. 93 p. 39399

Szent-István Béla. A játékszenvedély kriminológiai jelentősége. Bp.: Politzer 1918. 31 p. (Angyal szemin. kiadványai, 11.) 39346

Vámbéry Ruzstem. A fiatakorúak büntetőjoga az újabb külföldi törvényhozásban. Bp.: Franklin 1918. 35 p. (Jogtud. közl. kv. 2.) 38842

347 Magánjog

Privatrecht — Private law

Epstein László. Személyes szabadság és elmeegógyintézeti elhelyezés. 1917. R 347.647

Gronner, Herm. Österreichisches Namensrecht, insbes. die Namensänderung. Wien: Manz 1917. 38 p. 38747

Karplus, Sigm. Handbuch des englischen Privatrechtes. Lpzg: Weicher 1917. 261 p. 38303

347.7 Kereskedelmi jog

Handelsrecht — Commercial law

Fazekas Oszkár. A jogászai és a műszaki elem a szabadalmi hatóságok szervezetében. 1917. R 347.771

Fazekas Oszkár. Szemelvények a szabadalmi reform köréből. 1917. R 347.771

Hoffmann, F[r.] Die Gewerbe-Ordnung mit allen Ausführungsbestimmungen f. d. Dtsche Reich & Preussen. [1898.] 17. Aufl. Berlin: Heymann 1917. XXIV, 1344 p. (Heymanns Taschengesetzsammlung, 36.) 38242

Nussbaum, Arth. Tatsachen und Begriffe im deutschen Kommissionsrecht. Berlin: Springer 1917. VII. 111 p. 38209

Rathenau, Walt. Vom Aktienwesen. Eine geschäftl. Betrachtung. Berlin: Fischer 1917. 62 p. 37951

348 Egyházjog

Kirchenrecht — Canon law

Headlam, A. C. The revenues of the Church of England. London: Murray 1917. 79 p. 39359

Hilling, Nik. Die grundlegenden Gesetze des preussischen Staatskirchenrechts. Bonn: Hanstein 1917. 69 p.
== Hilling: Quellensamml. f. d. gelt. Kirchenrecht, 12. 33238/1 2

Hilling, Nik. Die preussischen Gesetze über die Vermögensverwaltung der kath. Kirche. Bonn: Hanstein 1918. 98 p.

== Hilling: Quellensamml. f. d. gelt. Kirchenrecht, 14. 33238/14

Hilling, Nik. Die Vereinbarungen zw. dem Hl. Stuhle und den Regierungen über die Neueinrichtung der Diözesanverfassung im Deutschen Reiche (mit Ausnahme Bayerns). Bonn: Hanstein 1918. 104 p.

== Hilling: Quellensamml. f. d. gelt. Kirchenrecht, 13. 33238/13

Schmöger, Alois. Das neue Kirchenrechtbuch von 1917. (Codex juris canonici.) [1917.] 3. verb. Aufl. Salzburg: Pustet 1918. 60 p. 39466

35 Közigazgatás

Verwaltung — Administration

Sorbán János. Kormányzati és közigazgatási problémák. A közigazgatás reformja. Bp.: Heller ny. 1918. 152 p. 39196

Magyar Géza. Verwaltung und Rechtspflege in Ungarn. == Ungarn. 1918. p. 268—308. 38248

Rohden, Gust. Die Prostitutionsfrage. Vortr. == Németország. Kongr. Kirchlich-soz. Kriegstagung, 1916. Verhandlungsber. 1917. p. 8—89. 3576/5

Wolzenhoff, Kurt. Der Polizeigedanke des modernen Staats. Unter bes. Berücks. der Entwicklung in Preussen. Breslau: Marcus 1918. 277 p. (Abhandl. a. d. Staats- & Verwaltungsrecht.) 28542

350.8 Köztisztviselők

Öffentliche Beamte — Civil service

Borck, Alb. Die besondere rechtliche Stellung der Kommunalbeamten in Preussen. Diss. Greifswald 1917. 87 p. 39001

Budapest. Szabályrendeletek. 1918. A gáz-művek nyugdíjszabályzata. Bp.: Háziny. 1918. p. 9—29. 2072/2
== Budapest jogszabályai, 1918. 2.

Budapest. Szabályrendeletek. 1918. A gáz-művek nyugdírszabályzata. Bp.: Háziny. 1918. p. 32—51. 2072/3
== Budapest jogszabályai, 1918. 3.

Delbrück, Clemens v. Die Ausbildung für den höheren Verwaltungsdienst in Preussen. Jena: Fischer 1917. IV, 39 p. 38002

Messlein József. A köztisztviselő probléma. 1917. R 350.8

352 Községi igazgatás

Gemeindeverwaltung — Local government

Beuster, F. Gross-Berlin nach dem Kriege. Städtebau und Verwaltungsorganisation. Berlin: Heymann 1918. 46 p. 38773

Bodó Mátyás. A községek szövetsége. Szövet-ségi és pénzügyi alapszabálytervezetekkel. Nagybecskerek 1917. R 352.015

Ferdinandy Gyula. A falu szociális szervezeti kérdései. Kassa: Szerző 1917. 114 p. 38137

Gerő Sándor. Modern községi politika. A városok gazdasági, szociális, kulturális, egészségügyi és erkölcsi feladata. Bp.: „Fáklya“ 1918. 142 p. 39338

Licht. Gemeindeaufgaben von Gross Berlin. Berlin: Reimer 1917. 32 p. 2049/1
== Schriften d. Bürgerausschusses Gross-Berlin, 1.

Városházi évkönyv. Budapest székesfőváros hivatalos tisztí címtárával. 1— . 1917/18— . Bp. 2020
1— . Szerk. Hegedüs Gyula. Budapest székesfőváros közigazgatási hatósági és intézeti címtárának folyt. == B 058/1

Verein für Kommunalwirtschaft und Kommunalpolitik. Rechte und Pflichten der Stadtverordneten in den einzelnen Bundesstaaten. V. Perker, Morhart, Lehmann [etc.] Berlin: Dtscher Komm.-Verl. 1917. 293 p. 4821/9
== Verein f. Kommunalwirtsch. & Kommunalpol. 9/11.

355 Hadügy

Heerwesen — Military science

Berkó Istv. A magyar huszárság története. Bp.: Liptsey 1918. 160 p. 39087

Bölcs Leó. Leonis imperatoris Tactica. Ed. Vári R[ezső] T. 1— . Bp.: Typis univ. 1917— . 8660
Bibliographia: p. XI—XXXIX.

36 Jótékonyág. Szegényügy

Armenwesen — Charity

Becker, Otto. Die Regelung der Wanderarmenfürsorge in Europa und Nordamerika. Berl.: Heymann 1918. VII, 152 p. 3841/14
Bibliographie: p. 128—152.
== Schriften d. Verb. dtscher Arbeitsnachweise, 14.

Hanvai Sándor. A népjóléti közigazgatás országos szervezése [1917.] R 361.8

Jastrow, J. Die Gestaltung der Wohlfahrts-pflege nach dem Kriege. Berlin 1918. P 361.6 (43)

Oschmann. Die Reichswochenhilfe. [Berlin : Schoetz 1917. IV, 35 p.
== Veröffentlichungen a. d. Gebiete d. Medizinal-verwaltung, 67. 4807/67

362.7 Anya- és csecsemővédelem

Mutter- und Säuglingsschutz
Protection of maternity

Berlin. Zentralinstitut für Erziehung und Unterricht. Kleinkinderfürsorge. Einführung in ihr Wesen und ihre Aufgaben. [Nebst] Führer durch die Wanderausstellung für Klein-Kinderfürsorge. Lpzg: Teubner 1917. VI, 231, 63, 27 p. 12 t. 38521

Deutscher Ausschuss f. Kleinkinderfürsorge. Kleinkinderfürsorge u. Bevölkerungspolitik. Bericht ü. den zu Frankfurt a. M. veranstalteten 2. Lehrgang ü. Kleinkinderfürsorge. Frankfurt. a. M.: Englert 1918. VIII, 189 p. 39227

Olaszország. Törvények, rendeletek. 1910. Cassa nazionale di maternità. Regolamento per l'esecuzione d. legge 17 luglio 1910, n. 520. Napoli: Pietrocola 1917. 22 p. 39362

Stefánia szövetség az anyák és csecsemők védelmére. Az anya- és csecsemővédők vezérfonala. [1917.] 2. kiad. Bp.: Révai 1918. XII, 244 p.
== Stefánia szövets. kiadv. 10. 1149/10

362.8 Gyermekevédelem

Jugendfürsorge — Protection of juveniles

Gregor, A. & Else Voigtländer. Die Verwahrlosung, ihre klinisch-psychologische Bewertung & ihre Bekämpfung. Berlin: Karger, 1918. VIII, 585 p. 38272
T. 1. Gregor: Die Verwahrlosung der Knaben.
T. 2. Gregor & E. Voigtländer: Die Verwahrlosung der Mädchen.

Cosler, Peter. Sozial-statistische Beobachtungen und Berechnungen aus der Praxis des Münchner Jugendheims. Diss. München 1917. VII, 103 p. 39209

Aschrott, Paul Felix. Die Fürsorgeerziehung Minderjähriger. [1901.] 3. Aufl. neubearb. Berlin: Guttentag 1917. 347 p. (Guttentagsche Sammlung, 28.) 38086

37 Közoktatás

Unterrichtswesen — Education

Ausztria. Törvények, rendeletek. Vorschriften betr. das Dientsverhältnis der Lehrerschaft an staatlichen mittleren & niederen Unterrichtsanstalten. 1— . Wien: Schulbücher Verl. 1917— . 38109/1

Csige Varga Antal. A közoktatás kulturális és nemzeti feladatai. Debrecen: Csáthy 1918. 95 p. 39336

Konőnik, Peter. Dienstpragmatik der Lehrerschaft an staatlichen, mittleren und niederen Unterrichtsanstalten. Anh: Einschlägige Gesetze & Verordnungen. Graz: Leuschner & Lubensky 1917. 133 p. 39188

371 Elméleti pedagógia

Theoretische Pädagogik *Pedagogical science*

Barth, Paul. Die Geschichte der Erziehung in soziologischer und geistesgeschichtlicher Beleuchtung. [1911.] 2. erw. Aufl. Lpzg: Reisland 1916. VIII, 751 p. 38325

A Gyermekek. A Magyar gyermektanulmányi társaság közlönye. A folyóirat fennállásának 10. évfordulója alkalmából gr. Teleki Sándor tiszteletére megjelent ünnepi szám. Szerk. Nagy László. Budapest: Gyermektan. társ. 1917. p. 417—559. 1 t. 8255

Foerster, Fr. W. Erziehung und Selbsterziehung. Hauptgesichtspunkte. Zürich: Schulthess 1917. VIII, 393 p. 38229

Kerschensteiner, Geo. Begriff der Arbeitsschule. [1911.] 3. verb. & verm. Aufl. Lpzg: Teubner 1917. VIII, 198 p. 5 t. 38588

Lipmann, Otto. Psychologische Berufsberatung. Ziele, Grundlagen u. Methoden. Berlin: Heymann 1918. 30 p. (Flugschr. d. Zentralstelle f. Volkswohlf. 12.) 38988

Ziehen, Thdr. Die Geisteskrankheiten des Kindesalters einschliesslich des Schwachsinnigen und der psychopathischen Konstitutionen. Berlin: Reuther & Reichard 1917. IX, 491 p. 38924

371.48 Állampolgári nevelés*Staatsbürgerliche Erziehung*
*Civic education***Cauwer, Paul.** Walth. Rathenaus staatsbürgerliches Programm. Berlin: Weidmann 1918. 72 p. 38837**Stapel, Wilh.** Volksbürgerliche Erziehung. Jena: Diederichs 1917. 73 p. 38230**Tezner, Frdr.** Politische Bildung und Patriotismus. Wien: Manz 1897. 74 p. 37537**372 Népiskolák***Volksschulen — Public schools***Ausztria. Törvények, rendeletek.** Sammlung der Landesgesetze über das Volksschulwesen. 1— . Wien: Schulbücherverl. 1917. 38983**Bäuerle, Th.** Technik und Volkserziehung. Berlin 1917. P 372 (43)**Gulielminetti, Ant.** Das Volksschulwesen im Hochstift und Bistum Augsburg unter dem letzten Fürstbische Klemens Wenzelslaus. Diss. München 1917. X, 90 p. Bibliographie: p. VI—X. 37981**Magyarország. Vallás- és közoktatásügyi miniszterium.** Tanterv a polgári fiúiskolák számára. Bp.: Franklin ny. 1918. 32 p. (Mell. a Hiv. közl. höz.) 39203**374 Szabadoktatás***Volkshochschulwesen**Extension courses***Brandsch, G.** Die dänische Volkshochschule und wir Sachsen. Hermannstadt 1917. R 374.7 (439.424)**Der Ausschuss der deutschen Volksbildungs-Vereinigungen.** Berlin [1916.] 10 p. 14382**Erdberg, R. v. & Th. Bäuerle.** Volksbildung. Ihr Gedanke und ihr Verhältnis zum Staat. Berlin: Heymann 1918. 76 p. 39204**Katona Béla.** A népművelés új rendszere. Bp.: Benkő 1918. 38 p. 38656**377 Vallásos nevelés***Religiöse Erziehung*
*Religious education***Frisch Ármin.** Vallásoktatás a középiskolában. 1917. R 377.1**Szelényi Ödön.** A magyar ev. iskolák története a reformációtól napjainkig, kül. tek. a középiskolákra. Pozsony: Wigand 1917. II, 280 p. 38049**378 Egyetemek***Universitäten — Universities***Caullery, Maurice.** Les universités et la vie scientifique aux États-Unis. Paris: Colin 1917. XII, 302 p. 38854**Németország. Reichstag.** Denkschrift über den Ausbau des Orientalischen Seminars zu einer deutschen Auslandshochschule & über die Förderung der Auslandsstudien. Berlin: Heymann 1917. 20 p. 8614**Richter Aladár.** Emlékirat a pozsonyi „Istropolitana Elisabethiana“ m. kir. tudományegyetem mezőgazdasági és kereskedelmi fakultása érdekében. Pozsony 1918. RR 378**Roeseler, Hans (szerk.)** Studentische Selbstverwaltung. Der Weg zur akademischen Gemeinschaft. Berlin: Furche-Verl. 1918. 91 p. (Hefte z. Hochschule, 2.) 39345**38 Közgazdaság***Volkswirtschaft — Political economy***Balás Károly.** A pénz csereértéke. Bp. Grill 1917. 178 p. — Magyar közgazdasági kvt. 20. 3251/20**Damaschke, Ad.** Geschichte der Nationalökonomie. [1905.] 9. erw. Aufl. Jena: Fischer 1918. XIV, 400 p. 38490**Földes Béla.** Társadalmi gazdaságtan. [1893.] 6. átdolg. kiad. 1— . k. Bp.: Athenaeum. 38072/1

1. A társadalmi gazdaságtan alapelemei. 1917. VIII, 508 p.

Lehmann, Edith. Die Grundrentenlehre der wichtigsten österr. Grenznutzen-theoretiker. Berlin: Ebering 1917. 183 p. (Rechts- & staatswissensch. Studien). 38779

Orage, [Alfr. Rich.] An alphabet of economics. London: Fisher Unwin 1917. XIV, 172 p. 38793

Stevens, Wm. H. S. Unfair competition. The trust problem in the U. S. Chicago: Univ. pr. 1917. 265 p. 38227

380.8 Gazdasági földrajz

Wirtschaftsbeschreibung
Commercial geography

Dove, K[arl]. Wirtschaftsgeographie von Afrika. Jena: Fischer 1917. 253 p. 37991

Márton Béla. A gazdasági földrajz feladata. Debrecen: Városi kny. 1917. 34 p. 37775

380.9 Gazdaságtörténet

Wirtschaftsgeschichte
Economic history

Brodnitz, Geo. Englische Wirtschaftsgeschichte. 1— . Jena: Fischer 1918— .
== Brodnitz: Handbuch d. Wirtschaftsgeschichte, 1. 37977

Sombart, Werner. Das europäische Wirtschaftsleben im Zeitalter des Frühkapitalismus, vo hrnehmlich im 16., 17. & 18. Jahrhundert. [1902.] 2. neugearb. Aufl. Hbd 1—2. München: Duncker & Humblot 1917.
== Sombart: Der moderne Kapitalismus, 2. 35569/2—3

Zoltai Lajos. Debrecen város számadásai, 1658—1682. Debrecen: Városi kny. 1917. 32 p. (A Debreceni képes kalendáriomból.) 38918

381 Gazdaságpolitika

Wirtschaftspolitik — Economic policy

Hahne, Hans. Das Maschinenproblem in der Volkswirtschaftslehre. Diss. Würzburg. 1917. 42 p. 38999

Repold Károly. A múlt, a jelen és a jövő. Bp.: Globus 1917. 106 p. 39101

Stern, E. v. Warenaustausch, Wirtschaftsfragen und Versorgungsprobleme im klassischen Altertum. Halle: Knapp 1917. 49 p. (Flugschriften d. Bundes z. Erhaltung d. dt schn. Volkskraft, 14.) 38215

Vadnay Tibor. A magyar jövő. Közgazdaság- és szociálpolitikai tanulmány. Bp.: Athenaeum 1918. 271 p. 38183

381.2 Üzemtan

Betriebslehre — Factory organization

Hubert Emil. Levelek az organizációról. 1— . Bp.: Révai 1918— . 39117

1. Energia és munka. 1918. 19 p.
2. A tizedes rendszer keletkezése. 1918. 15 p.
3. Tizedes rendszer az irattárban. 1918. 19 p.
4. Tizedes rendszer a könyvelésben. 1918. 23 p.
5. Mechanikai átíró könyvelés. H in z-rendszer 1918. 15 p.

Mac Killop, M. & A. D. Mac Killop. Efficiency methods; an introduction to scientific management. London: Routledge 1917. 215 p. 38533

Ioteyko, Josefa. La science du travail et son organisation. Paris: Alcan 1917. 260 p. 38847

Taylor, Wm. Fred. Die Betriebsleitung insbes. der Werkstätten. [Shop management 1909.] Bearb. v. A. Wallichs. Berlin: Springer 1917. 158 p. 1 t. 38524

381.63 Közélelmezés

Lebensmittelversorgung — Alimentation

Ereký [Károly]. Nahrungsmittelproduktion und Landwirtschaft 1917. R 381.63

Fürstenberg, Maurice. Die Soja. Eine Kulturpflanze der Zukunft. Berlin: Parey 1917. 40 p. 38991
Bibliographie: p. 39—40.

Gohr, Reinh. Die Verteuerung der Lebensmittel in Königsberg i Pr. in den letzten 20 Jahren. Diss. Königsberg 1916. 93 p. 38065

382 Bányászat

Bergbau — Mining

Bizony László. Öt év a földgáz hasznosításának munkájából. Bp.: Benkő 1918. 64 p. 38952

- Frech, [Fritz].** Die Kohlenvorräte der Welt. Stuttg.: Enke 1917. 182 p.
 == Finanz- & volkswirtschaftl. Zeitfr. 43. 4300/43
- Reichert, J.** Erz und Eisen in Deutschlands Zukunft. Berl.: Heymann 1918. 26 p. 39342
- Schlegel, Frdr.** Der nordwestböhmisches Braunkohlenbergbau. Diss. Frankfurt a. M. 1917. 124 p. 38900

383 Mezőgazdaság

Landwirtschaft — Agriculture

- Ausztria. Statistische Zentralkommission.** Ergebnisse der Viehzählung in Österreich, 1910. Die Viehbesitzverhältnisse Ende 1910. Wien: Staatsdr. 1917. 20. 81 p.
 == Ausztria. Statist. Zentralkomm. Österr. Stat. N. F. 5. 2. 629/105
- Binz, A.** Die Rohstoffe des Wirtschaftsgebietes zwischen Nordsee und Persischem Golf. 1— . Braunschweig: Vieweg 1916. 36805
- Claassen, Walt.** Die deutsche Landwirtschaft. [1908.] 2. Aufl. Lpzg: Teubner 1917. 104 p. 1 t. 38390
 Bibliographie: p. 102—104.
- Kovácsy Béla (szerk.)** Többtermelés a mezőgazdaságban. Bp.: Pátria 1916. 368 p. 38170
- Lőherer Andor.** A többtermelés nemzeti organizációja a kis gazdasági vasutak hálózatának kiterjesztésével. Bp.: Stephaneum ny. 1918. 163 p. 38645
- Schumacher, Herm.** Der Reis in der Weltwirtschaft. München: Duncker & Humblot 1917. VIII, 145 p. 38228
- Sedimayr, E[rnst] C.** Die Landwirtschaft Serbiens vor dem Kriege. Wien: Frick 1917. 63 p. 4 t. (Mitteilungen d. Landwirtschaftsges. f. Österreich, 8.) A 49.38/47
- Skalweit, B.** Die Landwirtschaft in den litauischen Gouvernements, ihre Grundlagen & Leistungen. Jena: Fischer 1918. VIII, 219 p. 2 t. A 47 38/21
- Steiner, Vladimir.** Die Volkswirtschaft der Königreiche Kroatien & Slavonien vom Standpunkte der Landwirtschaft. Zagreb: Kgl. Landesdr. 1917. 96 p. A 49.38/76
 Bibliographie p. 97—99.
- Strakosch, Siegfr. v.** Die Grundlagen der Agrarwirtschaft in Österreich. [1916.] 2. Aufl. Wien: Tempisky 1917. VII, 468 p. 1 t. 38238

383.1 Földbirtok

Grundbesitz — Property in land

- Reinhofer, Hugo.** Was dünkt euch von unserem Grossgrundbesitz? Beitr. z. Abbau der Schlagworte. Wien: Tempisky 1917. 64 p. 38084
- Rusticus.** La terra monopolio di stato? Milano: Treves 1917. 82 p. (Pagine dell'ora, 30.) 39230
- Sebess Dénes (szerk.)** A kisbirtok és a készülő polgári törvénykönyv. Vélemények és bírálatok. Irták: Borsos Endre, Dobi Imre [etc.] Kiad. a Magyar gazdaszövetség. Bp.: Kilián 1918. 329 p. 38174

384 Iparpolitika

Industriepolitik — Industry

- Janovsky, Karl.** Die Wollindustrie Österreich-Ungarns. Wien: Hölzel 1918. 78 p. 1 t.
 == Heiderich: Wirtschaftsgeogr. Karten. 15. 8359
- Jung, Aug.** Die staatliche Elektrizitäts-Grossversorgung Deutschlands. Jena: Fischer 1918. VIII, 121 p. 39193
- Kertész, A.** Die Textilindustrie sämtlicher Staaten. Entwicklung, Erzeugung, Absatzverhältnisse. 2. Aufl. der „Textilindustrie Deutschlands im Welthandel“ [1915.] Braunschweig: Vieweg 1917. XXVI, 741 p. 8638
- Scherer, James A. B.** Cotton as a world power. A study in the economic interpretation of history. New York: Stokes 1916. 452 p. 37881

385 Közlekedés

Verkehrswesen — Communication

- Die Ausgestaltung des Grossschiffahrtsweges auf dem Moldau- u. Elbeflusse in Böhmen. Ihre Entwicklung u. Stand mit Ende 1917. Wien: Manz 1918. 62 p. 23 t.
 == Veröffentlichungen d. Österr. Arbeitsausschusses f. d. Herstellung e. Grossschiffahrtsweges, 3. 2005/3
- Ausztria. Eisenbahnministerium.** Mitteilungen üb. die Studien & vorbereitenden Massnahmen d. österr. Staatseisenbahnverwaltung zur Ausnützung der Wasserkräfte und Einführung des elektrischen Betriebes auf Vollbahnen. 1— . Wien: Hof- & Staatsdr. 1917— 8685

Biedermann, Ernst. Die Verkehrsschwankungen in den öffentlichen Verkehrsbetrieben Berlins & Untersuchungen über deren Entlastungsmöglichkeit durch ausserbetriebliche Massregeln. Diss. Braunschweig 1917. 30 p. VII, 6 t. 8749

Jellinek Henrik (Censor). Magyar vasúti politika. (Adalékok a magyar gazdasági élethez.) Bp.: Hunnia 1918. XVI, 459 p. 39312

Neumann Károly. Vámtarifa és vasúti díj-szabás. Bp.: Franklin 1918. 78 p. 38294

385.6 Hajózás

Schiffahrt — Shipping

Ausztria. Zentralverein für Fluss- & Kanalschiffahrt in Österreich. Umfang und Bedeutung der österreichischen Wasserstrassen. Wien: Deuticke 1918. 40 p. 1 t. 38987

Marenzi [Ferenc Károly gr.] Die Volkswirtschaftliche Verwertung der Gewässer Ungarns. 1918. R 385.6

Schneller, Otto v. Der Anteil der österreichischen Schiffahrtskanäle am mitteleuropäischen Wasserstrassennetz. Vortr. Wien: Manz 1917. 29 p. 3 t.
== Veröffentlichungen d. Österr. Arbeitsausschusses f. d. Herstellung e. Grossschiffahrtsweges, 2. 2005/2

386 Kereskedelem

Handel — Commerce

Schippel, Max. Die Praxis der Handelspolitik. Berlin: Verl. f. Sozialwissenschaft 1917. 116 p. 38287

Spettel, Michel. Soziale Reformen im Handel durch den Kleinhandel. Die Sozialisierung des Handels & die kaufmännischen Einkaufsgenossenschaften. Wien 1917. P 386.132 (436.01)

Subak, Giulio. Cent' anni d'insegnamento commerciale. La sezione commerciale della Accademia di commercio e nautica di Trieste, 1817—1917. Trieste: Pr. dell'Accademia 1917. 335 p. 37760

386.3 Vámügy

Zollwesen — Customs

Hippler, Joh. B. Fortschritte im Vollzug des deutschen Zollwesens seit der Entstehung des Zollvereins, 1834. München 1917. 99 p. 38648

Horstmann, Heinr. Handelsverträge und Meistbegünstigung. Diss. Münster 1917. VIII, 189 p. 38281

Lusensky, F. Unbeschränkte gegen beschränkte Meistbegünstigung. (Reziprozität.) Stuttg.: Enke 1918. 26 p.
== Finanz- & volkswirtsch. Zeitr. 52. 4300/52

Oppenheimer, Fr. Freier Handel und Genossenschaftswesen. Berlin: Reimer 1918. 36 p. (Grosshandel & d. dtische Volkswirtsch. 4.) 38850

387 Pénz- és hitelügy

Geld und Kredit — Money. Credit

Anderson, B. M. The value of money. New York: Macmillan 1917. XXVIII, 610 p. 38207

Bizony László. Földhitelünk jövője. A birtokpolitika kérdéséhez. Bp.: Benkő 1917. 40 p. 38276

Favre, J. E. Le capital français au service de l'étranger. La Banque de Paris et des Pays-Bas et son oeuvre anti-national. Introd. Étienne-Bernard. Paris: Biblioth. Financière 1917. LIII, 270 p. 37742

Huth, Walt. Die Entwicklung der deutschen und französischen Grossbanken im Zusammenhange mit der Entwicklung der Nationalwirtschaft. Berlin: Siemenroth 1918. 186 p. 38845

Moll, Bruno. Die modernen Geldtheorien und die Politik der Reichsbank. Stuttg.: Enke 1917. 75 p.
== Finanz- & volkswirtschaftl. Zeitr. 45. 4300/45

Nürnberg. Städtische Sparkasse. Die städtische Sparkasse. Nürnberg: Magistrat 1917. 23 t. 93 p. 8648

Richter, Otto. Der bargeldlose Zahlungsausgleich im Bank-, Gemeindegiro- und Postscheckverkehr. Dresden: Becker 1918. 51 p. 39009

Schulte, Fritz. Die Hypothekenbanken. München: Duncker & Humblot 1918. 508 p. 1 t.

== Schriften d. Ver. f. Sozialpol. 154. 2. 3358/154/2

Schwenzer, Fr. Studien über den Giroverkehr. Diss. Münster 1917. VIII, 104 p.

38283

388 Biztosításügy

Versicherungswesen — Insurance

Holtschmidt, Alex. Die öffentliche Lebensversicherung in Dtschland unter Würdigung ihrer Bedeutung für die Entschuldung und unter bes. Berücks. der Volksversicherung. Diss. Königsberg i. Pr. 1917. VI, 87 p.

38659

Kohn, Albert. Die künftige Gestaltung der vorbeugenden Tätigkeit der Krankenkassen. Berlin 1916.

P 388.42(43)

Havas Miksa. Az életbiztosításról. Előadás. Bp.: Lampel 1917. 80 p. (Szabad lyceum kiadv. 4.)

38508

Pap Géza. A módosított munkásbiztosítási törvény. Bp.: Munkásügyi szemle 1918. 283 p.

38263

389 Állami pénzügy

Staatsfinanzen — State finance

Buck, Ludw. Zur Frage der Aufwandsbesteuerung (Luxussteuer.) Stuttg.: Enke 1917. 52 p.

== Finanz- & volkswirtschaftl. Zeitfr. 46. 4300/46

Exner Kornél. A földbirtok meg az ipar és kereskedelem a jövedelmi adóban. 1917.

R 389.25

Pabst, Frdr. Rud. Das österreichische Tabakmonopol, 1860—80. Diss. Heidelberg [1917.]. VIII, 96 p.

39005

Pongrácz Jenő. Az új egyenes adók. Az adók tárgyalása. Jogorvoslatok. Bp.: Népszava 1918. 71 p.

39384

Prag. Handels- & Gewerbekammer. Ein-gabe an beide Häuser des Reichsrates in Angelegenheit der Verordnung v. 16. III. 1917 R. G. Bl. Nr. 124 betr. die Abänderung einiges Bestimmungen über die direkten Steuern. Prag 1917.

PP 389.2(436)

Scheffel, Yetta. The taxation of land value. Study of discriminatory taxes on land. Boston: Houghton Mifflin 1916. XV, 489 p. Bibliography: p. 461—489.

37886

Sieghart, Rud. Zur österreichischen Finanzpolitik. Wien 1917.

P 389 (436)

Stradal, Karl Heinr. Wertzuwachssteuer und Bergbau. Teplitz-Schönau: Becker 1918. 23 p. (Sonderdrucke d. Kohleninteressen-ten. 28.)

39329

Túry Zoltán. A földbirtok új adóterhei. Bp.: Pátria 1917. 48 p.

38111

Zimmermann, F. W. R. Das Staatsvermögen des deutschen Reichs und der dtischen Bundesstaaten. Stuttg.: Enke 1918. 119 p.

== Finanz- & volkswirtschaftl. Zeitfr. 51. 4300/51

389.7 Községi adók

Gemeindesteuern — Local taxes

Budapest. Szabályrendeletek. Szabályrendelet a városi telekértékadóról. Bp.: Háziny. 1918. 8 p.

== Budapest jogszabályai, [1.] 1918. 1. 2072/1

Mannheim. Szabályrendeletek. Erhebung einer Lustbarkeitssteuer. Mannheim: Stadt-gemeinde 1918.

8711

Mayer, Otto. Die Beseitigung der Gemeindeumlagen in Bayern. Votr. München: Schweitzer 1917. 40 p.

38011

Morgenstern, Hugo. Die Wertzuwachsabgabe. Abgabeordnung, Einführung einer Gemeindeabgabe vom Wertzuwachs von Liegen-schaften in Wien. Wien: Manz 1917. VII, 103 p.

38385

39 Néprajz

Ethnologie — Ethnology

Bode, Wilh. Der weimarische Musenhof, 1756—81. Berlin: Mittler 1917. XII, 498 p. 19 t.

37234

Meissner, Bruno. Das Märchen vom weisen Achiqar. Lpzg: Hinrichs 1917. 32 p.

== Der Alte Orient, 16. 2. A 50.08/4/16

Oberhammer, Eugen. Die Balkanvölker. Wien: Braumüller 1917. 72 p.

A 49.57/1

5 Természettudomány

Naturwissenschaft — Science

Haeckel, Ernst. Kristallseelen. Studien über das anorganische Leben. Lpzg: Kröner 1917. VIII, 152 p. 1 t. 38622

Magyarország. Vízépítési igazgatóság. Duna, Tisza, Balaton, Fertő s vízvidékeiken észlelt csapadékok és vízállások, 1916. Bp.: Athenaeum ny. 1917.
 — Magyarországi Vízépítési igazg. vizrajzi oszt. 31. 23/31

Oehlkers, Frdr. Beitrag zur Geschichte und Kritik des Lamarckismus in der Botanik. Diss. München 1917. 77 p. 38651

6 Alkalmazott tudományok

Angewandte Wissenschaften

Useful arts

613 Közegészségügy

Gesundheitswesen — Public health

Frank, J. P. Von der Heilkunst überhaupt und von derselben Einfluss auf das Wohl des Staates. Berlin: Schoetz 1917. p. 63-196.
 — Veröffentlichungen a. d. Gebiete d. Medizinalverwalt. 66. 4807/66

Möller, Siegr. Die Kunst des Essens und ihr Einfluss auf die Gesundheit, Kraft und langes Leben. Lpzg: Lippold 1917. 192 p. 38756

Pogány József. Halál ellen van orvosság. Bp.: Népszava 1918. 29 p. 38574

Schmitz, K. E. F. Die Bedeutung Johann Peter Franks für die Entwicklung der sozialen Hygiene. Berlin: Schoetz 1917. p. 1-61.
 — Veröffentlichungen a. d. Gebiete d. Medizinalverwalt. 66. 4807/66

Somogyi Mihály. Az egészséges táplálkozás. Bp.: Szfv. tanács 1916. 83 p. 38404

Türk Szilárd. Aktuális problémák a közegészségügy és szociális kérdések rendezéséről. Igló: Szepesi lapok 1918. 91 p. 39419

Zuntz, [Nathan]. Ernährung und Nahrungsmittel. [1900.] 3. Aufl. Lpzg: Teubner 1918. IV, 136 p. 1 t. (Aus Natur & Geisteswelt, 19.) 38195

614.5 Fertőző betegségek

Ansteckende Krankheiten

Contagious diseases

Blaschko, A[lfred]. Die Verbreitung der Geschlechtskrankheiten in Berlin. Berlin: Karger 1918. 104 p. 38275

Kirstein, Fritz & A. Rudolph. „Das Gasschiff“ der kgl. Preussischen Medizinalverwaltung zum Ausgasen pestverdächtiger Schiffe. Berlin: Schoetz 1917. 60 p. 1 t.
 — Veröffentlichungen a. d. Gebiete d. Medizinalverwaltung, 70. 4807/70

Tuberkulózis elleni küzdelem országos és központi bizottsága. Magyarország szervezkedése a tuberkulózis elleni küzdelemre. Bp.: Elet [191?] 7 p. 28942

Fritz János. A nemi betegségek megakadályozása kényszerreflex segítségével. A prostitúció megrendszabályozása. 1918. R 614.547

614.7 Városi egészségügy

Stadthygiene — City hygiene

Hamilton, H. Scientific treatise on smoke abatement. Manchester: Sherratt & Hughes 1917. 155 p. 38211

Nussbaum, H[ans] Chr[istian]. Die Hygiene des Städtebaus. Berlin: Göschen 1917. 154 p. (Sammlung Göschen) 38389

Strell, Mart. Abwasser-Kläranlagen deutscher Städte. Göttingen: Die Städtereinigung [1916?] 45 p. 8 t. 8666

7 Művészet

Kunst — Fine arts

Booth, Percival. Aufgaben und Grenzen des Einfamilienhauses. Die Beschaffung von Möbeln. Lpzg: Teubner 1918. 28 p. 1 t. (Kleinwohnungsbau. Neue Beiträge 2/3.) 39323

The **Cinema**, its present position and future possibilities. Report by the Cinema comm. of inquiry inst. by the National council of public morals. London: Williams & Norgate 1917. XCIII, 372 p. **38532**

Fieber Henrik. Modern művészet. Bp.: Élet [1917.] 330 p. 15 t. **38169**

Glück Henrik. Török művészet. Előadás. Bp.: Franklin 1917. 26 p.
— Konstantinápolyi magy. tud. int. közl. 1917. 1. A 56.70/2/1

Modes, Theo. Zum Kunst- und Idealtheater! Lpzg: Breitkopf & Härtel. 1917. XI, 88 p. 13 t. **38267**

Schmitthener, Paul. Die Gartenstadt Staaken. Einl. v. Fr. Oppenheimer. Text v. Fritz Stahel. Berlin: Wasmuth 1917. 69 p. **8762**

Wlassics Gyula br. ifj. A hatósági művészet-ápolás feladatairól. 1917. **R 707.8**

8 Irodalom

Literatur — Literature

Békássy Ferenc. Hátrahagyott írások, tanulmányok és jegyzetek. I— . Bp.: Lampel 1917— **38667**
1. Irókról és irodalomról. 1917. 240 p.

Brann, M[arcus]. Ein kurzer Gang durch die Geschichte der jüdischen Literatur. 2. verb. Aufl. Wien: Löwit 1918. 87 p. (Jüdische Handbücher, 1.) **A 50.25/10**

Geist. Die besten Essays der Weltliteratur. Hg. Wilh. Herzog. Bd 1— . Berlin: Forum-Verl. 1917— . (Forum-Werke) **8701**

Hegedüs Gyula. A beszéd művészete. Bp.: Singer & Wolfner 1917. 125 p. **38299**

Heller Bernát. Az arab Antar-regény. Összehasonlító irodalomtörténeti tanulmány. Bp.: Akad. 1918. VII, 396 p. **A 53.82/1**

Hohenstatter, Ernst. Über die politischen Romane von Rob. Prutz. Diss. München 1918. 77 p. **39210**

Pfemfert, Fr. (szerk.) Das Aktionsbuch. Berlin-Wilmersdorf: „Die Aktion“ 1917. 346 p. **37833**

Shaw, Bern. Ember és felsőbbrendű ember. [Man and superman, 1903.] Ford. Hevesi Sándor. Bp.: Révai 1917. 415 p. (Világ kv.) **38971**

9 Történelem

Geschichte — History

Balanyi György. Világpolitika. A világtörténet legújabb fejezete, 1871—1914. Bp.: Franklin 1918. 274 p. (Kultura & tud.) **38962**

Charmatz, Rich. Österreichs innere Geschichte, 1848—95. [1908.] 3. veränd. Aufl. Bd 1—2. Berlin: Teubner. 1918. (Aus Natur & Geisteswelt, 651/21.) **39084**
1. Die Vorherrschaft d. Deutschen. VIII, 114 p.
2. Der Kampf d. Nationen. IV, 130 p.

Chesterton, G[ilbert], K[eith]. A short history of England. London: Chatto & Windus 1917. 241 p. **38917**

Gabrera, Luis [etc.] The purposes and ideals of the Mexican revolution. Addresses by—, Ygnacis Bonillas, Alb. J. Pani [etc.] Philadelphia: Amer. acad. of polit. & social science 1917. 32 p. **38897**

Gobineau, [Jos. Art.] Graf von. Frankreichs Schicksale im Jahre 1870. [Ce qui est arrivé à la France en 1870.] Aus dem Nachlass d. G. G. Übertr. v. Rud. Schlösser. Lpzg: Reclam 1917. 200 p. **37658**

Kleinberg, Alfr. Denken und Fühlen im Vormärz. Lpzg: Haase 1917. 92 p.
— Aus Österr. Vergangenheit, 7. **4326/7**

Krumm-Heller. Für Freiheit und Recht. Erlebnisse aus d. mexikanischen Bürgerkriege. Berlin: Thiele [1917.] 244 p. **37507**

Meinecke, Frdr. Preussen und Deutschland im 19. u. 20. Jahrh. München: Oldenbourg 1918. VI, 552 p. **38928**

Wergeland, Agnes Mathilde. Slavery in Germanic society during the middle ages. Chicago: Chic. Press. 1916. XVI, 158 p.
Bibliographie: p. XV—XVI. **37894**

Magyarország

Biró Vencel. Az erdélyi fejedelmi hatalom fejlődése, 1542—1690. Kolozsvár: Stief ny. 1917. 164 p. **38614**

Kaindl, Raim. Frdr. Die Ansiedlung der Deutschen in den Karpathenländern. Lpzg: Haase 1917. 115 p. (Aus: Österr. Vergangenheit, 4.) 38612

Lukinich Imre. Erdély területi változásai a török hódítás korában, 1541—1711. Bp.: Akad. 1918. V, 646 p. 5 t. 38425

Šišić, Ferd. v. Geschichte der Kroaten. T. 1— . Zagreb: „Matica Hrvatska“ 1917— . A 49.94/7

Szekfü Gyula. A magyar állam életrajza. Bp.: Dick 1917. 240 p. 38492

Szekfü [Gyula]. Der Staat Ungarn. Stuttg.: Deutsche Verlags-Anstalt 1918. 224 p. 38101

901 Történelembölcselet

Geschichtsphilosophie
Philosophy of history

Goetz, Walt. Die Bedeutung von Persönlichkeit und Gemeinschaft in der Geschichte. Berlin: Mittler 1918. 28 p. (Geschichtl. Abende 1.) 38846

Hegel, Geo. Wilh. Frdr. Die Vernunft in der Geschichte. Einleitung in die Philosophie der Weltgeschichte. Neu hg. v. Geo. Lasson. Lpzg: Meiner 1917. X, 263 p. — Philosophische Bibliothek, 171a. 3925/171/1

Joel Károly. A történelem észszerűsége. [Die Vernunft in der Geschichte. 1916.] Ford. Sas Andor. Bp.: Franklin 1918. 63 p. (Olcsó kvt. 1878—80.) 38213

Schulze-Soelde, Walt. Geschichte als Wissenschaft. Berlin: Reuther & Reichard 1917. 93 p. 38380

Simmel, Geo. Vom Wesen des historischen Verstehens. Berlin: Mittler 1918. 31 p. (Geschichtl. Abende, 5.) 39197

902 Diplomátika és archivisztika

Diplomatik and Archivistik
Diplomas and archives

Hodinka Antal. Római levéltárak és könyvtárak ismertetése. 1— . Bp.: Stephaneum 1917— . 38553
1. Levéltárak. 1917. 159 p.

Hóman Bálint. Szent István görög oklevele. Bp.: Szerző 1917. 57 p. (A Századokból.) 38387

Szentpétery Imre. Szent István király pécsváradi és pécsi alapítólevele. Függl.: A veszprémi alapítólevél 1257. átírata. Bp. Akad. 1918. 64 p. — Értékezések a tört. tud. kör. 24. 10. 4305/24

91 FÖLDRAJZ

Geographie — Geography

Baldacci, Ant. Le comunicazioni stradali dell'Albania. Roma: Societa geogr. italiana 1917. 76 p. 1 t. A 49.95/4

Cholnoky Jenő. Földrajzi képek. Bp.: Élet [1917?] 361 p. 13 t. 39081

Friederichsen, Max. Landschaften und Städte Polens und Litauens. Beitr. z. einer regionalen Geographie. Berlin: Gea Verl. 1918. X, 133 p. 37 t. (Beitr. z. polnischen Landeskunde, B 4.) A 47.95/7

Haltenberger, Mihály. A tengerpartok morfológiája. Bp.: Magy. Adria egyes. 1917. 116 p. 38373

Lóczy Lajos [szerk.]. A magyar szent korona országainak földrajzi, társadalomtudományi [etc.] leírása. Kiad. Magyar földrajzi társ. Bp.: Kilián 1918. VIII, 528 p. IX. t. 38571

Magyarország. Orsz. vízellátási igazgatóság. A Duna Ulmtól a torkolatig. 2. kiad. Bp.: Kellner ny. 1917. T 607

92 Életrajzok. Emlékiratok

Biographien. Memoiren
Biography. Memoirs

Áldásy Antal. Csoma József levelező tag emlékezete. Bp.: Akad. 1918. 27 p. — Magyar tud. akad. Emlékbeszédék, 17. 17. 4053/13

Auerbach, Felix. Ernst A b b e. Sein Leben, Wirken, seine Persönlichkeit. Lpzg: Akad. Verl. Ges. 1918. XV, 512 p. 5 t. — Ostwald: Grosse Männer, 5. 10024/5

Bruckhardt, Paul. Huldreich [Ulrich] Zwingli. Eine Darstellung seiner Persönlichkeit und seines Lebenswerkes. Zürich: Rascher 1918. 136 p. 38675

- Burton, Rich. Bernard Shaw.** The man & the mask. New York: Holt 1916. VIII, 305 p. 38048
- Egelhaaf, Gottlob.** Bismarck, sein Leben und sein Werk. [1911.] 2. verm. Aufl. Stuttg.: Krabbe 1918. XX, 491 p. 38221
- Gaal Jenő.** A falu gondozása. Thessedik Sámuel élete, alkotásai és művei Bp.: Grill 1918. 201 p. 3251/21
== Magyar közgazd. kvt. és remekírók tára, 21.
- Gaupp, Ernst.** August Weismann, sein Leben und sein Werk. Jena: Fischer 1917. VIII, 297 p. 38130
- Grau, Marta.** Calvins Stellung zur Kunst. Diss. München 1917. 83 p. 37980
Bibliographie: 77—81 p.
- Hugo, Victor.** Über Voltaire. Berlin: Wilmerdorf 1917. 30 p. 38477
- Kepes Ferenc.** Schmitt Jenő Henrik élete és tanítása. Bp.: Táltos 1918. 197 p. 38921
- Krek, Jancza.** Ob 50 letnici. Ljubljana: Slatnar 1917. 94 p. A 49.94/15
- Lassalle, Ferd.** Tagebuch des Leipziger Handelsschülers. 1840/1. Berlin-Wilmersdorf: Die Aktion 1918. 88 p. 39328
- Lupas János.** Barcsai Ákos és Brankovics Száva. 1658—61. Bp.: Szerző 1918. 23 p. 39289
- Márki Sándor.** Horváth Mihály. 1809—78. Bp.: Athenaeum 1917. 388 p. 3353/33
== Magyar tört. életr. 33. 1—5.
- Mátyás király levelei.** Külügyi osztály. 1—2. k. Közzéteszi Fraknói Vilmos. Bp.: Akad. 38859
1. 1458—79. 1893. XIII, 496 p.
2. 1480—90. 1895. LXX, 406 p.
- Mauks Kornélia.** Képek Mikszáth Kálmán életéből. Füg. : Mikszáth a Magyar könyvtárról. Bp.: Lampel [1918.] 82 p. (Magyar kvt. 887—888.) 38474
- Mester János.** Rogerius Baco fejlődése, jelleme és szerepe az emberi művelődés történetében. Bp.: Szerző 1916. 67 p. (A Religió-ból.) 38083
- Mihályfi Ákos.** Emlékezés D u d e k Jánosról. Bp.: Szt. István akad. 1918. 17 p. 2056/1
- Pauler Ákos.** Medveczky Frigyes emlékezete. Akad. 1917. 14 p. 4053/13
== Magyar tud. akad. Emlékezések, 17. 16.
- Peters, Karl.** Lebenserinnerungen. Hamburg: Rüsck 1918. 147 p. 23 t. 38231
- Ponsonby, Arth. & Dorothea.** Rebels and reformers. Biographies for young people. London: Allen & Unwin 1917. 809 p. 38853
- Schreckenbach, Paul & Fr. Neubert.** Martin Luther. Ein Bild seines Lebens und Wirkens. Lpzg: Weber 1916. 184 p. 8687
- Seifarth, Luise.** Die auswärtige Politik Friedrichs des Grossen, 1772—1774. Diss. München 1918. VIII, 82 p. 39208
- Szemere Samu.** Giordano Bruno. Bp.: Akad. 1917. VIII, 391 p. 38266
- Szögyény-Marich László, id.** Emlékiratai. 1—3. k. Kiadja fia. Bp.: Hornyánszky. 35397
1. 1836—48. 1903. XVII, 276 p.
2. 1849—59. 1917. XII, 360 p. 8 t.
3. 1860—61. Az író további közéleti működése 1893-ban beköv. haláláig. 1918. X, 430 p. 8 t.
- Váczy János.** Tompa Mihály emlékezete születésének 100. évfordulóján. Bp.: Akad. 1918. 27 p. 1 t. 4053/13
== Magyar tud. akad. Emlékezések, 17. 18.
- Vorländer, Karl.** Die ältesten Kant-Biographien. Berlin: Reuther & Reichard 1918. 48 p. 4765/41
== Kantstudien, 41.
- Walther, Vilmos.** Luther jelleme. [Luthers Charakter. 1917.] Ford. ifj. Victor János. Bp.: Magy. ev. ker. diákszöv. 1917. 286 p. 39444
- [Washington, Booker T.] Memorial addresses in honor of B. T. W.** By H. B. Frissel, W. H. Lewis [etc.] Lynchburg: Bell 1916. 31 p. (The trustees of the J. F. Slater fund, 17.) 38233

A Városi Nyilvános Könyvtár adományozóinak jegyzéke az 1918. év 1. felében

Verzeichniss der Spender — List of donors

MAGÁNOSOK	drb	HATÓSÁGOK, INTÉZETEK STB.	drb
Ács Tivadar tanuló	1	BUDAPESTEN	drb
Bácska József tanár, Szatmárnémeti	2	Bethánia egyesület	8
Berényi Sándor ügyvéd	1	Caritas önszegélyző egyes.	2
Biró Miklós	1	„A Cél“ kiadóhivatala	8
Bozóky Ferenc jogakadémiai tanár, Nagyvárad	1	„Az „Egyenlőség“ kiadóhivatala	1
Braun Róbert főkönyvtáros	50	Hadi termény részvénytársaság	2
Csőngedy Gyula esperes, Dunaadony	1	Huszadik század szerkesztősége	38
Dienes László könyvtáros	1	Ipartestületek orsz. szövetsége	77
Dombovány Géza ügyvéd	14	Képirók, képfaragók	1
Drescher Pál számtiszt	73	Magyar építőmesterek egy.	2
Enyvvári Jenő könyvtári főtiszt	13	Magyar keleti gazd. közp.	7
Epstein László elmeorvosintézet igazgató	1	Magyar keleti kulturközp.	1
Erdélyi Sándor cégvezető	2	Magyar könyvszerk.	2
Fábián Gáspár műépítész	1	Magyarországi gépészterek és nyomók köre	2
Felszeghy Béla árvaszéki elnök, Nagybecskerek	1	Március kör	1
Friedrich Vilmos egy. m. tanár	1	Országos magyar gazdasági egyesület	1
Ferenczi Imre székesfőv. szakelőadó	1	Országos népélelm. akció	1
Finály Gábor főgimn. igazg.	9	Országos polgári radikális párt	1
Frisch Ármin főreálisk. tan.	1	Pénzügyminisztérium	2
Fülöp Zsigmond kereskedelmi iskolai tanár	8	Pester Lloyd szerkesztősége	9
Gedő Simon középiskolai tanár	1	Pesti könyvnyomda r.-t.	1
Goldziher Károly egyet. m. tanár	3	Stefánia szövetség	2
Gömöri Jenő hadnagy	1	A Szent Domonkos-rend pesti rendháza	1
György János keresk. isk. tanár	1	Vallás- és közoktatásügyi minisztérium	2
Győry Tibor egy. m. tanár	2	EGYEBÜTT	
Hazay Ödön háztulajdonos	2	Balatonfüred. Balatoni szövetség	10
Herzfelder Gábor igazgató	1	Debreceni Csokonai kör	1
Hodinka Antal egyet. tanár	1	Graz. Soziologische Gesellschaft	1
Hoffmann Géza cs. és kir. konzul	6	Mannheim. Bürgermeisteramt	1
Hóman Bálint egyet. m. tanár	2	Wien. Schulbücherverlag	2
Horváth János egyet. tanár	1	Wien. Volksbildungsverein	1
Hülltl Hümér egyet. tanár	1		
Jászi Oszkár egyet. m. tan.	2		
Kármán Béla mérnök	1		
Kőhalmi Béla könyvt. főtiszt	3		
Kremmer Dezső könyvtáros	2		
Kunstädter A. kereskedő	2		
Ladányi Lajos ügyvéd	1		
Madzsar József egyet. m. tanár	7		
Mahler Sándor pénzügyi s. titkár, Pozsony	1		
Marenzi Ferenc Károly gr. tábornok	2		
Márki Sándor egyet. tanár, Kolozsvár	1		
Medvei Mária egyet. aszisztens	1		
Mihályfi Ákos egyet. tanár	1		
Ploskál Tempis Rudolf tanár	1		
Poór Jakab igazgató	1		
Richter Aladár egyet. tan., Pozsony	1		
Sági János telekkönyvvezető, Keszthely	7		
Sarlós Lajos házinomdai művezető	12		
Schneller Károly, Kolozsvár	1		
Sigray Pál takarékpénztári igazgató	5		
Solymos Bea írónő	1		
Soós József könyvtári gyakornok	1		
Szabó Ervin könyvtárigazg.	19		
Szénásy Béla papirkeresk.	2		
Tar Alajos kórházi főorvos	2		
Toroczkai-Wigand Ede	2		
Triebenzer Géza könyvtári id. hiv.	2		
Ürmösi József lelkész, Homoródszentpál	1		
Vadász Ede bankfőtisztv.	8		
Verbir Béla ny. főmérnök	2		
Weltzl Károly főmérnök	1		
Wildner Ödön tanácsnok	24		
Zayzon Sándor tanár	1		
Zemkó Péter tanár	1		
Zoltai Lajos múzeum-igazgató, Debrecen	1		

HIREK ÉS KÖZLÉSEK

A polgármester üdvözlése

Dr. Bódy Tivadarhoz, a főváros új polgármesteréhez, megválasztásakor a könyvtár a következő üdvözlő-levelet küldte:

Méltóságos Polgármester Úr,

a Városi Nyilvános Könyvtár egész személyzete nevében van szerencsénk Méltóságodat magas és díszes hivatala elfoglalása alkalmából üdvözölni.

A háborús idők rendkívüli súllyal neheztek fővárosunkra, de talán legerősebben sújtották kulturális intézményeit, s ezek közt könyvtárát is. Jól tudjuk, hogy egyéb károk és bajok orvoslása lesz a háború utáni rekonstrukció legelső feladata. De abban a tudatban, hogy a könyvtár értelmi fejlődésünknek ma már nélkülözhetetlen segédeszköze s ez viszont a gazdasági újjáépítés mellőzhetetlen előfeltétele, bátrak vagyunk Méltóságod jóindulatába ajánlani a székesfővárosnak ezt a ma már nem utolsó helyen álló alkotását. Legyen meggyőződve Méltóságod, hogy mi ebben az intézetben munkánkat azzal a szándékkal és hittel végezzük ezután is, hogy az a székesfőváros nagyságát és javát szolgálja, annak úgy gazdasági mint szellemi fejlődését és a közigazgatás valamennyi érdekét előmozdítja. Ebben a törekvésben egynek tudjuk magunkat Méltóságoddal.

Fogadja méltóságos Polgármester Úr őszinte tiszteletünk kifejezését, amellyel vagyunk

legkétségesebb hivei

a Városi Nyilvános Könyvtár tisztviselői, hivatalnokai és egyéb alkalmazottai nevében az igazgató

Dr. Bódy polgármester úr válasza:

Mélyen tisztelt Igazgató Úr!

A Városi nyilvános könyvtár tisztviselői, hivatalnokai és egyéb alkalmazottai nevében kifejezett szives üdvözlésüket hálásan köszönöm.

Nem kell külön hangsúlyoznom, hogy milyen nagy kulturális értéket tulajdonítok én a Városi Nyilvános Könyvtárnak és mondanom

sem kell, hogy igen fontosnak tartom, mikép a rekonstrukció nagy munkájában a könyvtár fejlesztése háttérbe ne szoruljon.

Hálám ismételt kifejezése mellett

kiváló tisztelettel

Bódy Tivadar s. k.

Budapest, 1918. április 29.

A könyvtári bizottság ülései.

I.

1918. évi május 27-én. A könyvtári bizottság folyó évi május 27-én dr. Wildner Ödön tanácsnok elnöke alatt ülést tartott. Előadó volt dr. Szabó Ervin könyvtárigazgató.

Dr. Szabó Ervin könyvtárigazgató előterjesztette a könyvtár 1917. évi működéséről szóló jelentést, melyet a bizottság tudomásul vett.

A könyvtár szervezési szabályrendeletére vonatkozólag a belügyminiszter által kívánt módosítások dolgában a bizottság dr. Havas Rezső, Wolfner József (VI. ker.) és Glück Frigyes bizottsági tagok, valamint dr. Wildner Ödön tanácsnok hozzászólásai után elfogadta dr. Szabó Ervin könyvtárigazgató előterjesztéseit, csupán a 9. §-ra vonatkozólag kívánja azt a módosítást, hogy a könyvbeszerzéseket negyedévenként egy a tanácsnokból és egy bizottsági tagból álló albizottság utólag vizsgálja felül abból a szempontból, vajjon a könyvtár működési programjának megfelelnek-e.

A könyvtár folyó évi könyvkötészeti hiteleinek 10.000 koronával való felemelését a bizottság Wolfner József (VI. ker.) bizottsági tag felszólalása után pártolólág kívánja a tanács elé terjeszteni.

Ugyancsak hozzájárult a bizottság dr. Szabó Ervin könyvtárigazgató előterjesztéséhez az esti pótlékoknak a külön munkadíjak új szabályozása alapján javasolt fölemeléséhez, valamint egy könyvtári tisztviselő minősítésének megváltoztatására vonatkozó javaslatához.

II.

1918. évi július 11-én. A könyvtári bizottság folyó évi július 11-én dr. Harrer Ferenc alpolgár-

mester elnöklete alatt ülést tartott. Előadó volt dr. Szabó Ervin könyvtárigazgató.

Elnök az ülést megnyitván, bejelentette, hogy dr. Havas Rezső bizottsági tag az ülésről való elmaradását kimentette.

Dr. Szabó Ervin könyvtárigazgató ismertette a könyvtár 1919. évi költségvetésének tervezetét, melyet a bizottság némi módosítással elfogadott és a könyvbeszerzési és dologi kiadásokat 260.000 koronában, a bevételeket 15.000 koronában állapította meg.

A bizottság a könyvtárigazgató javaslatát dr. Auner Mihály, a Szász Egyetem levéltárosa szolgálati éveinek nyugdíjába való beszámítása iránt pártolón terjeszti a tanács elé.

Keleti és szláv gyűjtemények iránt állandó az érdeklődés. 1918. április 24-én három konstantinápolyi úr kereste föl könyvtárunkat, kik általában nagy érdeklődést mutatnak könyvtárunk egész igazgatása iránt. A nevezett urak tanulmányútjának célja tapasztalatgyűjtés arra, hogy a hazájukbeli nagy gyűjteményeket mint tehetnék legcélszerűbben a közönség számára hozzáférhetőbbé. Itt említjük azt, hogy dr. *Osztern* Salamon Pál tanár úr szíveskedett részünkre sémi és iszlamita vonatkozású desiderata jegyzéket összeállítani, amivel nagy hálára kötelezett le bennünket. Birjuk továbbá egy úr ígését arra, hogy a Thallóczy ajándékozta gazdag albán anyagot katalogizálni fogja.

Könyvvásárlások tudományos társaságoktól és folyóiratoktól. A mai nehéz könyvbeszerzési viszonyok indították arra könyvtárunkat, hogy tudományos társaságokhoz és folyóiratokhoz fordult ezek kiadványaiért. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy e kérésünk nem maradt eredménytelen, amennyiben a *Vasárnapi könyv* összes évfolyamainak 10 sorozatát 30% engedménnyel kaptuk meg, a *Természettudományi társulattól* 1200 korona értékben vásároltunk kiadványokat olyként, hogy a tagokat megillető kedvezményen fölül még 10% engedményben részesültünk, a *Magyar földrajzi társaság* könyvtár-ából pedig

15 sorozatot 25% árengedménnyel kaptunk, végül pedig a *Darwin* szerkesztősége 6 sorozatot engedett át kiadványából 17 koronájával. Amikor amúgy is szegényes ismeretterjesztő irodalmunk jobb művei kezdenek eltűnni a könyvkereskedelemből, e szerzemények fiókjaink számára nagyon is számottevők.

Szeless Adrienne halála. 1918. május 18-án érkezett hozzánk az a fájdalmas hír, hogy könyvtárunknak e mindenki előtt oly kedves tisztviselője elhunyt. Kilenc évet töltött könyvtárunk kötelékében, mindenkor páratlan szorgalommal, pontossággal, buzgalommal és a legnehezebb munkaviszonyok közt is csüggedetlen jókedvvel. Mindenki iránt való jóindulata és kedvessége okozza, hogy emlékét valamennyien szeretettel fogjuk megőrizni. Sírjára könyvtárunk díszes koszorút helyezett.

Személyzeti hírek. A szföv. tanácsa május 27-én tartott ülésében *Kőhalmi* Béla könyvtártisztet főtisztii állásra választotta meg. 62.986 polg. m. számmal ideiglenes hivatalnokokká lettek: *Jalits* Margit, *Molnár* Alice és *Tribentzer* Géza. *Tribentzer* Géza gyakornok volt könyvtárunkban, míg 1916. január 17-én be nem hívták katonai szolgálatra. Szolgálatot ezrede telefonosztagnál teljesített, míg 1917. szeptember 23-ána Monte San Gabrielén súlyosan meg nem sebesült, minek következtében március 22-én mint rokkantat tartósan szabadságolták. Katonai szolgálatából a Károly csapatkereszttel, a bronzzal és az I. oszt. nagy ezüst vitézségi éremmel kitüntetve tért vissza könyvtárunkba május 15-én. Örömmel üdvözljük körünkben kartársunkat, ki a katonai pályán ép oly derekasan megállta helyét, mint a polgárin.

Távozott könyvtárunkból *Várady* Gyula id. hiv., kat. lelkész, ki mint erdélyi menekült hagyta oda paróchiáját és került hozzánk, május 1-én azonban, a normális idők helyreálltával, eredeti hivatásához tért vissza. Félévi ittléte alatt mindnyájunk rokonszenvét megnyerte és legjobb kívánságainktól kisérvé távozott.

Név- és címmutató a szerzemények jegyzékéhez

Autoren- und Titelregister — Index of authors and titles

Abbe : Auerbach	69b	Binz	64a	Dove	63a	Haeckel	67a
Acker	49b	Biró	68b	Dransfeld	54b	Hahne	63a
Adamczyk	57b	Bismarck : Egelhaaf	70a	Dresden, Ausstellung d. Königl. Samml.	51b	Hallóssy : Bp. keresk. & iparkamara	58a
Adler A. — M.	53a, 54b	Bizony	63b, 67b	Dudek : Mihályfi	70b	Haltenberger	69b
Ajtay	58b	Blaschko	66b	Dürerbund	51b	Hamilton	67b
Aldásy	69b	Bode	60b	Eckstein	57b	Handl : Bab	54a
Al-Gazali : Bauer	53a	Bodó	68b	Egelhaaf	70a	Hanslik	52b
Almády	58b	Bonillas : Gabrera	67b	Eigenbrodt	50a	Hanvai	61a
Almanacco socialista	57b	Borchart	57a	Eisasser	52b	Hauser	53b
Altenburger	58b	Borck	60a	Emlékalbum	51b	Havas	66a
American acad. of pol. & soc. science	56a	Borsos : Sebess	64b	Engels	57b	Hazay	50b
Anderson	65b	Bowermann	50a	— : Adamczyk	57b	Headlam	59b
Annuaire intern. de stat.	54a	Bozóký	54a	Enyvvári	50b	Hegedüs	68a
Ascher	57a	Boehn	54a	Epstein	59b	— : Városházi	60b
Aschrott	61b	Bölcs Leó	60b	Erdberg	62a	Hegel	69a
Auerbach	69b	Brandsch	62a	Erdmann	50b	Heiler	52a
Ausgestaltung d. Grossschiffahrtsweges	64b	Brankovics : Lupas	70a	Erkely	63b	Heintz	56b
Ausschuss d. dtsehen Volksbildungsver.	62a	Braun : Fassbender	54b	Etienne-Bernard : Favre	65b	Heller	68a
Ausztria, Eisenbahnmin. — Statist. Zentralkomm.	64b, 54a, 64a	Braenecker	53b	Eucken	51a	Henning	55b
— Törvények rend. 61b. — Zentralver. f. Fluss- & Kanalschiffahrt	65a	Breitner	58a	— : Dürerbund	51b	Herzog : Geist	68a
Avenarius : Dürerbund	51b	Breitschaft	52a	Exner	66a	Herold : Borchart	57a
Bab	54a	Breuer	53a	Fassbender	54b	Hertwig	52b
Babay	51b	Brodnitz	63a	Favre	65a	Hesslein	60a
Baco, Mester	70a	Brown	53a	Feldhaus	50a	Heuss	55a
Bacon	49a, 49b	Bruckhardt	69b	Feldman	53a	Hevesi : Shaw	68b
Badischer Landeswohnungsver.	56b	Bruno : Szemere	70b	Ferdinandy	60b	Hildesheimer	58b
Bajorország, Staatsmin. d. Innern	57a	Brutscher	50a	Ferreiro	52b	Hiller	52b
Bakewell : James	50b	Buck	66a	Fichte	55a	Hilling	59b, 60a
Balanyi	68b	Budapest, Keresk. & iparkamara	58a	Fischer	57b	Hippler	65b
Balds	62b	— Lakáshivatal — Szabályrendeletek. 1918.	60a, 66b	Flournoy	50b	Hitze	54b
Baldacci	69b	Buddha : Schmidt	52b	Földes	62b	Hodinka	69a
Ballai	49a	Bum	54b	Foerster	61b	Hoffmann F. — W.	59b, 50a
Bamberger	59a	Burton	70a	Fraknoi : Mátyás	70a	Hohenstatter	68a
Bányász : Keppler	51a	Bührer	54b	Frank	67a	Holzsnay	55b
Barcsai : Lupas	70a	Calvin : Grau	70a	— : Schmitz	67a	Holtzschmidt	66a
Baritiu : Cherestiesiu	55b	Caulery	62b	Frech	64a	Hóman	58b, 69b
Bartels	50a	Cauwer	62a	Friedberg	59a	Horstmann	65b
Barth	61b	Censor : Jellinek	65a	Friedrich II. : Seifarth	70b	Horváth : Márki	70a
Bastgen	55a	Charmatz	68b	Friedrichsen	69b	Hoensbroech	55b
Bastian	54b	Cherestiesiu	55b	Frisch	62b	Hubert	63b
Batthyány	56a	Chesterton	68b	Frissel : Washington	70b	Hugo	70a
Bauer H. — M.	53a, 58a	Cholnoky	69b	Fritz	67b	Huth	65b
Bäuerle	62a	— : Ungarn	53b	Fürstenberg	63b	Hübner	55a
— : Erdberg	62a	Cinema	68a	Gaal	70a	Institut intern. de stat. Annuaire	54a
Becker E. — Ö.	57a, 60b	Claassen	64a	Gabrera	68b	Internationale Gewerkschafts-Konferenz	57a
Beer	57b	Clausewitz : Fichte	55a	Garami : Engels	57b	Ioteyko	63b
Behrens	57a	Cosler	61a	— Kautsky	57b	István szt. : Hóman	69b
Békássy	68a	Crichton-Browne : Feldman	53a	Gaupp	49b, 70a	— : Szentpétery	69b
Belloc	50a	Csige-Varga	61b	Geist	68a	Iványi	54a
Berger : Richet	54a	Csoma : Aldásy	69b	Gerber	57b	James	50b
Berkó	60b	Csongedy	51a	Gerhard	55b	— : Flournoy	50b
Berlin, Zentralinst. f. Erziehung	49a, 61a	Czakó	50b	Geró	60b	Janovsky	64b
Bernstein : Engels	57b	Damaschke	62b	Glück	68a	Jastrow	61a
Berzeviczy : Ungarn	53b	Delbrück	60a	Gobineau	68b	Jászi	55a
Beuster	60b	Dénes	58b	Gohr	63b	Jellinek	65a
Bibliographie d. Arbeitsvermittlung	49a	Dernburg : Behrens	57a	Goldscheid : Selety	56a	Jeremias	52a
Bibliographischer Jahresber. u. soz. Hygiene	49a	Deussen	52a	Goetz	69a	Joël	69a
Bibliotheca juridica	49a	Deutsche Zentralstelle d. Volkslektüre	49a	Grau	70a	Jung	64b
Biederermann	65a	Deutscher Ausschuss f. Kleinkinderfürsorge	61a	Gregor	61a	Junk	50a
		Dilthey : Schmitt	50b	Gronner	59b	Kaftan	51b
		Dobi : Sebess	64b	Grotjahn : Bibliographischer	49a	Kaindl	69a
		Dóczy	56a	Guiliminetti	62a	Kalkoff	56a
				Gwiss	54b	Kant : Deussen	52a
				Gyermek	61b	— : Erdmann	50b
						— : Vorländer	70b
						Karplus	59b

- Katholikus népszövetség 51a
 Katona 62a
 Katzenberger 57b
 Kautsky 57b
 Kepes 70a
 Keppler 51a
 Kerler 51a
 Kerscheneiner 61b
 Kertész 64b
 Kessler 52a
 Király 58b
 Kirstein 67b
 Kiss 53a
 Klein 51b
 Kleinberg 50, 68b
 Kohn 66a
 Končnik 61b
 Kornis 51a
 Kovács : Mikulík 52a
 Kovácsy 64a
 Köhalmi 50a
 Kraehling 50a
 Kreh 70a
 Kriegl : Bibliographischer 49a
 Kroeger 49b
 Krumm-Heller 68b
- Lamarck : Oelkers 67a
 Lamm 53a
 Lassalle 70a
 Lasson A. 51a
 — G. : Hegel 69a
 Lehmann : Verein 60b
 — E. 63a
 Lessing 52b
 Lewis : Washington 70b
 Licht 60b
 Lindemann 58a
 Lipmann 61b
 Lloyd-George : Proud 56b
 Lóczy 69b
 Lowe 50a
 Löherer 64a
 Lucka 51a, 53b
 Lukács 53a
 Lukinich 69a
 Lupas 70a
 Lusensky 65b
 Luther A. 53b
 — M. 51b
 — Deutsche Zentralstelle 49a
 — Dresden. Ausstellung 51b
 — Klein 51b
 — Naumann 32a
 — Schaeffer 53b
 — Schreckenbach 70b
 — Walther 70b
- Mac Killop A. : Mac Killop M. 63b
 — M. 63b
 Machiavelli : Fichte 55a
 Mackmurdo 59a
 Magyar fajegészség-tani & népesedéspol. társ. 59a
 — földrajzi társ. : Lóczy 69b
 — gazdaszöv. 56a
 — iparosok orsz. szerv. 56a
 — isk. egyes. : Almády 58b
 Magyarország. Orsz. viz-
 építési igazg. 67a, 69b
 — Vallás- & közokt. min. 62a
 Magyary 60a
 Mahler 59a
 Mandel 52a
 Mannheim. Szabályrende-
 letek 66b
 Mannheim K. 50b
- Marchant 54b
 Marczali : Ungarn 53b
 Marenzi 65a
 Margitai 55b
 Maritsching 51b
 Márki 70a
 Markus 59a
 Márton B. 63a
 Marx : Adamczyk 57b
 — : Beer 57b
 — : Kautsky 57b
 — : Müller 58a
 Mátyás király 70a
 Mauks 70a
 Mausbach 54b
 Mauss 58a
 Mayer O. 66b
 — S. 53b
 Mayreder 52b
 Medvezcky : Pauler 70b
 Medvei 52b
 Meerfeld 56a
 Meinecke 68b
 Meisel-Hess 53a
 Meissner 66b
 Mester 70a
 Mihályfi 70b
 Mikszáth : Mauks 70a
 Mikulík 52a
 Modes 68a
 Moll 65b
 Molnár : Flournoy 50b
 Morgenstern 66b
 Morhart : Verein 60b
 Möller 67a
 Mündel 55a
 Mudge : Kroeger 49b
 Mulert 51b
 Muraközy : Flournoy 50b
 Müller 58a
 Müller-Lyer 54b
 Münzer 53b
- Nagy : Gyermekek 61b
 Nagybritania. Home de-
 partment 57a
 — Home office 56b
 Natorp 50b
 Naumann 52a, 55a
 Nelson 58a
 Németország. Reichstag 62b
 — Statist. Amt 56b
 — Törvényjavaslatok. 1917. 59a
 — Zentralverb. d. Haus- & Grundbesitzerver. 57b
 Neubert : Schreckenbach 70b
 Neumann 65a
 Nienkamp 52b
 Nieuwenhuis 52a
 Nussbaum A. 59b
 — H. Ch. 67b
 Nürnberg. Städt. Spar-
 kasse 65b
- Oberhummer 66b
 Ofner 58a
- Olaszország. Törvények, rend. 1910. 61a
 Oppenheimer 65b
 — : Schmitthener 68a
 Oppler 58b
 Orage 63a
 Oschmann 61a
 Otto 52b
 Oehlkers 67a
- Pabst 66a
 Pani : Cabrera 68b
- Pap 66a
 Pauler 70b
 Pégyú 55a
 Perker : Verein 60b
 Peters 70b
 Pető 56b
 Pfemfert 68a
 Piloty 55a
 Piper 50b
 Pius X. : Maritsching 51b
 Planck 52a
 Platon : Deussen 52a
 Pogány 67a
 Polner : Ungarn 53b
 Pongrácz 66a
 Ponsoby A. 70b
 — D. : Ponsoby A. 70b
 Poroszország. Törvények, rend. : Hilling 59b, 60a
 Prag. Handels- & Ge-
 werbekammer 66a
 Preisigke 54a
 Pribram 53b
 Prohászka 51b
 Proud 56b
 Provinces Caspiennes 53b
 Prutz : Hohenstatter 68a
- Rathenau 59b
 — : Cauwer 62a
 Reichert J. 64a
 — O. : Luther 51b
 Reinhofer 64b
 Renner 55b
 Repold 63a
 Rheinbaben 58b
 Riech 54a
 Richter A. 62b
 — O. 65b
 Rieth 57b
 Rohden 60a
 Rosenthal 49b
 Roesler 62b
 Rudolph : Kirstein 67b
 Rupp 51b
 Rusticus 64b
- Saleeby 52b
 Sas : Joël 69a
 Schaeffer 53b
 Scheffel 66b
 Scheler : Kerler 49b, 61b
 Scherer 64b
 Schippel 65a
 Schlegel 64a
 Schleiermacher : Tavasz 50b
 Schlösser : Gobineau 68b
 Schmid : Brutscher 50a
 Schmidt 52b
 Schmitt G. A. 50b
 — J. : Kepes 70a
 Schmöger 60a
 Schneider 57a
 Schmitz 67a
 Schmitthener 68a
 Schneller K. 54b
 — O. 65a
 Schönborn Buchheim 59a
 Schöndorf 56b
 Schreckenbach 70b
 Schrörs 51b
 Schubert 51b
 Schulte 66a
 Schulz : Fichte 55a
 Schulze-Soelde 69a
 Schumacher 64a
 Schunke 56a
 Schwenger 66a
 Sebes 64b
 Sedlmayr 64a
 Seidlitz 49b
- Seifarth 70b
 Seipel 58b
 Selety 56a
 Shaw 68b
 — Burton 70a
 Sieger 58b
 Sieghart 66b
 Silberstein 57b
 Simmel 53a, 69a
 — isic 64a
 Skalweit 64a
 Smolka 49b
 Sombart 63a
 Somogyi 60a
 Sorbán 60a
 Sotheran 49b
 Sparke 50a
 Spettel 65a
 Stahl : Schmitthener 68a
 Staněk 55b
 Stapel 62a
 Staub 59a
 Stefánia szövets. anyák & csecsemők védel-
 mére 61a
 Steiner H. 57a
 — V. 64a
 Stern 63b
 Stevens 63a
 Stier-Somlo 59a
 Stoffers 54b
 Stradal 66b
 Strakosch 64a
 Streck 54a
 Stözel 57b
 Strell 67b
 Subak 65a
 Svédország. Socialsty-
 relsen 56b
 Szabolcsi 53b
 Szana 54b
 Szekfű 49b, 69a
 Szelényi 62b
 Szemere 70b
 Szent-Istvány 59a
 Szentpétery 69b
 Szirtes 58a
 Szőgyény-Marich 70b
 Szulinczák 56a
- Tavasz 50b
 Taylor 63b
 Teleki : Gyermekek 61b
 Teutsch F. : Teutsch G. D. 52a
 — G. D. 52a
 Tezner 62a
 Thessedik : Gaal 70a
 Thomson 56b
 Tisza 55b
 Tobolka : Staněk 55b
 Tomor 53b
 Tompa : Váczy 70b
 Tóth-Szabó 52a
 Tönnies 53a
 Traub 55b
 Trikal 50b
 Tuberkulózis elleni küzd. orsz. & közp. bizotts. 67b
 Tury 66b
 Türk 67a
- Umbreit 57a
 Ungarn 53b
 Ürmösi 59a
- Váczy 70b
 Vadnay 63b
 Vámbéry 59b
 Varga : Csige 61b
 Vári : Bölcs Leó 60b

Városházi évkönyv . . .	60b	Victor : Walther . . .	70b	Weber H. : Eckstein . .	57b	Wolzendorff . . .	55a, 60a
Vass J.	55a	Voigtländer : Gregor .	61a	— M.	59a	Wölbling	56b
— V.	51a	Voltaire : Hugo	70a	Weiner-Odenheimer . .	53b	Zelter	58a
Vázsonyi : Ajtay . . .	58b	Vorländer	70b	Weismann : Gaupp . 49b,	70a	Ziehen	50b, 61b
Verband dtscher Arbeits-				Wenzeslaus : Guliel-		Zimmermann	66b
nachweise : Biblio-				minetti	62a	Zoltai	63a
graphie	49a	Wallichs : Taylor . . .	63b	Wergeland	68b	Zuntz	67b
Verein f. Kommunal-		Walther	70b	Wlassics	68a	Zwingli : Bruckhardt .	69b
wirtschaft	60b	Washington	70b	Wolfram	51a		

A Városi Nyilvános Könyvtár kiadványai

Verzeichnis der Veröffentlichungen der Budapest Stadtbibliothek List of publications of the Budapest Public Library

Budapesti Városi könyvtár Értesítője. 1—11. évf. 1907—1917.

Evi előfizetés 1 K.

Özlemények

1. Szakkatalógus. 1. füzet: A lakáskérdés és a városépítés kapcsolatos kérdései. 1907. (Elfogyott.)
Pótlék 1907-ről és 1908-ról. (Elfogyott.)
2. Szakkatalógus. 2. füzet: A községi pénzügy. 1908. Ára 2 korona.
3. A választóreform. Válogatott jegyzék a parlamenti és községi választójog és a parlamentarizmus irodalmából. 1909. Ára 1 korona.
4. Szakkatalógus. 3. füzet: Községi szociálizmus. Függetlenül: Munkaviszonyok községi vállalatokban. 1909. Ára 3 korona.
5. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1909-ről. Ára 1 korona.
6. Emlékirat községi nyilvános könyvtár létesítéséről Budapesten. 1910. (Elfogyott.)
7. Községi nyilvános könyvtár létesítése ügyében tartott szakértekezlet jegyzőkönyve. 1910.
8. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1910-ről. 1911. Ára 1 korona.
9. A Fővárosi Könyvtár osztályozása.
 1. Bevezetések. Rövidített osztályozás. Közös alosztások. 1912.
 2. Általános munkák. Bölcsélet. Vallás. Egyház. 1912.
10. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1911—12-ről. 1914. Ára 1.50 korona.
11. Mintajegyzék városi nyilvános könyvtárak számára. 1913. Ára 4 korona.

Aktuális kérdések irodalma (Az 1—32. sz. ingyen.)

1. Drágaság. 1910.	18. Munkásbiztosítás. 1912.
2. Jéghiány. 1. kiadás. 1910. (Elfogyott.)	19. Szociális egészségügy. 1912.
3. Kifüteses tüfusz. 1910.	20. Munkásjóléti intézmények. 1912.
4. Jéghiány. 2. kiadás. 1910.	21. Munkanélküliség. 1912.
5. Városi nyilvános könyvtárak. 1910. (Elfogyott.)	22. Szociális büntetőjog. 1912.
6. Ázsiai kolera. 1910.	23. Szociális községi közigazgatás. 1912.
7. Tejhiány. 1910.	24. Szociálpedagógia. 1912.
8. Földgáz. 1911. (Elfogyott.)	25. Balkán kérdés. 1. kiad. 1912.
9. Kétéves katonai szolgálat. 1911.	26. A munkanélküliség elleni községi biztosítás. 1913.
10. Közigazgatási tisztviselők képesítése. 1911.	27. Balkán kérdés. 2. kiad. 1913.
11. A munkabér törvényes védelme. 1911. (Elfogyott.)	28. Politikai tömegsztrájk. 1913.
12. Választási bíráskodás. 1911.	29. Vasúti pályaudvarok. 1913.
13. Szociálpolitika. 1912.	30. Az eszperanto és a kiadói érdekek. 1913.
14. Szociális magánjog. 1912.	31. Erkölcstelen irodalom elleni küzdelem. 1913.
15. Munkaviszony. 1912.	32. A nők választójoga. 1913. (Elfogyott.)
16. Szociális bérpolitika. 1912.	33. A háború. 1914. Ára 20 f.
17. Munkásvédelem. 1912.	34. A Duna. 1916. Ára 50 f.

Fiókok katalógusai

1. sz. fiókkönyvtár

1. Gyermekek könyvei. 1916 április. Ára 12 fillér.
2. Ifjúsági könyvek. 1. sorozat. 1916 szeptember. Ára 20 fillér.
3. Magyar nyelvű szépirodalom. 1916 szeptember. Ára 40 fillér.
4. Német szépirodalom. Regények, elbeszélések. 1916 október. (Elfogyott.)
Ismeretterjesztő művek. 1915. (Könyvomat.)
5. Német szépirodalom. Pótlás. 1917 július. Ára 40 fillér.

2. sz. fiókkönyvtár

1. Gyermekek könyvei. 1916 április. Ára 12 fillér.
2. Ifjúsági könyvek. 1. sorozat. 1916 szeptember. Ára 20 fillér.
3. Magyar nyelvű szépirodalom. 1916 szeptember. Ára 40 fillér.

3. sz. fiókkönyvtár

1. Gyermekek könyvei. 1916 április. Ára 12 fillér.
2. Ifjúsági könyvek. 1. sorozat. 1916 szeptember. Ára 20 fillér.
3. Magyar nyelvű szépirodalom. 1916 szeptember. Ára 40 fillér.

Egyéb kiadványok

A világháború újabb irodalma. Bp.: Benkő 1915—17. Ára: 1—3. sorozat 40—40 f.; 4. sorozat 60 f.; 5—7. sorozat 80—80 f.; 8—10. sorozat 1 K.

A kurrens folyóiratok jegyzéke. 1918. Ára 1 K.

Útmutató a Városi Könyvtár látogatói számára. 3. kiad. 1918. márc. Ára 80 f.

A községi nyilvános könyvtár részletes pályázati programja. 1911. (Elfogyott.)

Budapest fővárosi könyvtárainál rendszeresített könyvtári szakvizsga szabályzata. Jegyzetekkel. 1911. Ára 50 f.

A Fővárosi Könyvtár (rég) szakkatalógusának átnézete és mutatója. (Könyvomat.) Ára 20 K. (Elfogyott.)

A Fővárosi Könyvtár építési tervének magyar nyelvű kiadása. (Könyvomat.) Ára 20 K. (Elfogyott.)

A Fővárosi Könyvtárépítés némely elvéről, tekintettel a főváros terveire. 1913. Ára 2 K.

Ára 4 K.

TÁJÉKOZÁSUL

Budapesti Városi nyilvános könyvtár központja (IV. Gróf Károlyi-utca 8., I. em. sz. emelet) minden hétköznap d. e. 9-től esti 8-ig, vasár- és ünnepnapon 10-től 1-ig nyitva tart. Ünnepnapokon zárva van.

Normanapok: Újév. — Március 15. — Nagypéntek. — Husvét vasárnapja. — Pünkösöd vasárnapja. — Űrnapja. — Augusztus 20. — December 25.

Az olvasóterem használata minden felnőtt számára szabad, sem díj fizetéséhez, sem engedélyhez kötve nincs.

A látogatónak ingyen áll rendelkezésére a ruhatár, hol felsőkabátját és esernyőjét köteles letenni.

Az olvasó- és folyóiratszobába csupán rózsaszínű olvasójegygyel és helyszámmal szabad belépni. Ha az olvasó a folyóiratszobát akarja használni, oda szóló helyszámot kérjen. Ha csupán kézikönyvtári könyvet akar olvasni, a rózsaszínű lapra nem ír föl semmit, azonban a lapot távozásig megőrzi, akkor pedig a helyszámmal együtt leadja az ügyeletes gyakornoknak. Ha oly könyvet kíván, mely nincs a kézikönyvtárban, kikeresi címét a katalógusban, a mű helyszámát (a cédula bal sarkán!), szerzője nevét és a mű címét ráírja a rózsaszínű kéréslapra, ezt átadja a gyakornoknak és helyén várja meg, míg a könyvet megkapja.

Három katalógus van: betűrendes szerzői, tárgyi és földrajzi katalógus.

Kölcsönzőjegyvet felévre egy korondért minden felnőtt budapesti lakos válthat, ki személyazonosságát és lakása címét elfogadható módon igazolja. Kiskorúért nagykorú állhat jót. A kölcsönzés határideje 4 hét. Késedelmes

visszahozás esetén 10 fillér intésdíj és kötetenként napi 5 fillér bírság fizetendő.

Fővilágosítást az ügyeletes tisztviselő ad, irodalmi tanácsot, bibliográfiai felvilágosítást a reference könyvtáros ad.

A könyvtár írásban és telefonon is szívesen válaszol hozzá intézett kérdésekre. (Telefonszám 120—15 és 120—56)

Részletesebb útbaigazítást nyújt *Útmutató a könyvtár használatáról* című füzetünk, mely 10 fillérért kapható.

Fiókkönyvtárak

1. sz. fiók. IV. Királyi Pál-utca 11. — *Hírlap- és folyóiratolvasó*. Nyitva hétköznap 10-től 1-ig és 5-től 8-ig, vasár- és ünnepnap 10—1-ig. — *Kölcsönző* hétköznap 11—1-ig és 4—1/2-ig, vasár- és ünnepnap 10—12-ig. — *Iffjúsági kölcsönző* hétköznap 2—4-ig. Normanapokon zárva.

2. sz. fiók. (Deák Ferenc könyvtár.) VII. 1. sz. Almásy-tér. Nyitva hétköznap d. u. 4—8-ig. — *Iffjúsági kölcsönző* 12—2-ig. Vasár- és ünnepnap d. e. 10—12-ig. Normanapokon zárva.

3. sz. fiók. X. ker. Százados-út 10. (Fővárosi kislakástelep.) Nyitva hétköznap d. u. 4—8-ig. Vasár- és ünnepnap 10—12-ig. Normanapokon zárva.

4. sz. fiók. (Fővárosi Diákmenza könyvtára.) IV. ker., Városház-u. 10. Nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 3—1/2-ig (csak a Menza tagjai részére).

5. sz. fiók. Kölcsönző állomás az Állatkertben.

DESIDERATA

1918 augusztus

American anthropologist 1—17.
— economic review 1—2, 6—7.
— journal of sociology 1—11.
— political science review 1—3, 9—10.
Annalen d. Deutschen Reichs f. Gesetzgebung, Verwaltung u. Volkswirtschaft 1—9, 11—48.
Annals of the American academy of political and social science 1.
Arbeitsnachweis 1—8.
Archiv f. Anthropologie N. F. 1—13.
— f. Buchgewerbe 1—53.
— f. Frauenarbeit 1—2.
— t. d. Gesch. d. Medizin 1—7.
— d. öffentl. Rechts 12, 14—22.
— f. Philosophie 1—22.
— f. Rechts- u. Wirtschaftsphilosophie 3—7.
— f. soziale Hygiene N. F. 6.
Asiatic review 1—7.
Asien 1—13.
Bank-Archiv 1—12.
Blätter f. d. Wohlfahrts- u. Armenwesen d. Stadt Wien 1—14.
Bulletin mens. du trav. légis. et parl. 1—8, 11—12.
— off. annoté de tous les ministères 1, 10.
— de statistique et de législation comparée 40—41, 76.
Concordia Ztschr. d. Zentralst. f. Volkswohl. 1—14.
Correspondenzblatt d. Generalkomm. d. Gewerkschaften Dtschlands 10.
Deutsche Levante-Zeitung 1—5.
— Strafrecht-Zeitung 1—2.
Deutsches statistisches Zentralblatt 3.
Finanz-Archiv 7—13, 29.

Gemeinde 1—5.
Gemeindeblatt, Berlin 40, 54—55.
Geographical journal 43—44.
Gleichheit 1, 10—11.
Jahrbücher f. Nationalökonomie (1. Folge) 3—5, 7, 11, 25.
Journal of the Royal statistical society 1—15, 20—32, 34—37, 43.
Jugendfürsorge 1—10.
Kant-Studien 1—2, 13—19.
Kommunale-Praxis 1.
— Rundschau 3.
Kritische Vierteljahrschr. f. Gesetzg. u. Rechtswiss. 40—52.
Library journal 1—31.
— world 1—11.
Literarisches Zentralblatt 1—31, 33—51, 61—62.
Local government review 7.
Monatschr. f. dtische Beamte 1—2.
— f. Kriminalpsychologie 1.
Neue Generation 1—6, 8—11.
Niemeyers Zeitschrift f. intern. Recht 1—25.
Orientalistische Literaturztg. 1—19.
Ostasiatische Zeitschrift 1—3.
Österr. Monatschr. f. d. Orient 16—39.
Political science quarterly 1—4, 16—20, 23—25, 29: 3—4.
Politisch-anthrop. Monatschr. 3—5, 9—12.
Preussische Gesetzsammlung 17—35.
Preussisches Kommunalarchiv 5.
Revue des deux mondes Année 1—22, 29, 41: 1—5, 61: 1, 74—78.
— intern. de sociologie 1—8, 12
— du monde musulman 7—25.
— d. sciences poli. 2—10.

Riforma sociale 11—25.
Rivista italiana di sociologia 5—16.
Schweizerische Ztschr. f. Volkswirtschaft 1, 4—6, 11—21.
Sociological review 1—5.
Soziale Kultur 1.
— Praxis 9—12, 15, 18—19, 23.
Sozialistische Monatshefte 1, 4, 15: 2, 16: 3.
Statistische Nachrichten a. d. Geb. Landwirtschaft 4.
Städtebau 8.
Technisches Gemeindeblatt 1—7, 13.
Veröffentlichungen d. kais. Gesundheitsamtes 12.
Vierteljahrshefte z. Statistik d. Dtschen Reichs 1—7, N. F. 22.
Wiener Zeitschr. f. d. Kunde d. Morgenlandes 1—28.
Zbornik. Zagreb 1910.
Zeitschrift f. Bücherfreunde 7—9.
— f. Demographie u. Stat. d. Juden
— d. Deutschen morgenländ. C 1—10, 12, 14—19.
— f. d. ges. Versicherungswiss. 1—6, 9—13.
— f. Kommunalwirtschaft 1—3.
— d. kgl. Preuss. statist. Landesamts 41—51.
— f. Politik 6.
— f. d. Privat- u. öff. Recht 1—5, 18—31, 34—39.
— d. Savigny 16—48.
— f. d. Stat. 16—22.